

KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Tildelingsbrev 2023

for

Miljødirektoratet

Kulturminner og
kulturmiljø

Naturmangfold

Friluftsliv

Klima

Forurensning

Polarområdene

1 Innledning

Klima- og miljødepartementet viser til Prop. 1 S (2022-2023) og budsjettinnstillingen (Innst. 9 S), og stiller i dette tildelingsbrevet bevilgningene til disposisjon for Miljødirektoratet. Tildelingsbrevet gir, sammen med hovedinstruksen, Prop. 1 S og budsjettinnstillingene, rammer, forutsetninger og krav for Miljødirektoratet i 2023. Tildelingsbrevet og hovedinstruksen er utgangspunktet for Miljødirektoratets rapportering gjennom året. Reglementet for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten ligger til grunn for hele etatsstyringen av Miljødirektoratet.

Departementet ønsker å understreke at de nasjonale klima- og miljømålene som fremgår av Prop. 1 S (2022-2023) er politisk fastsatte nasjonale mål, hvor god måloppnåelse avhenger av bruk av virkemidler og gjennomføring av tiltak i alle sektorer. Miljødirektoratets egne bidrag til måloppnåelse vil derfor variere, ut ifra hvilke virkemidler og ansvar etaten innehar. Det samme gjelder for prioriteringene og styringsparameterne til Miljødirektoratet.

2 Overordnede prioriteringer for Miljødirektoratet i 2023

Vi står overfor store klima- og miljøutfordringer fremover. Vi skal omstille Norge til å bli et lavutslippssamfunn, ivareta økosystemer, redusere tap av naturmangfold, stanse plastforurensning og spredning av miljøgifter, og begrense annen forurensning og utvikle en mer sirkulær økonomi. Samtidig må vi tilpasse samfunnet til et klima i endring, og ta hensyn til sammenhengene mellom naturmangfold og klima.

Miljødirektoratet har et viktig ansvar å bidra til kunnskapsgrunnlaget for, og gjennomføring av, regjeringens helhetlige politikk for å løse disse utfordringene. Miljødirektoratet må være gode til å se de ulike miljøutfordringene i sammenheng, både globalt, regionalt, nasjonalt og lokalt, og mot andre samfunnsutfordringer og mål. Miljødirektoratet må arbeide både ut fra et internasjonalt og nasjonalt perspektiv, og integrere bærekraftsmålene i sitt arbeid.

Den europeiske grønne given, herunder Klar for 55-pakka og det kommende regelverket for bærekraftige produkter og verdikjeder der giftfrie produkter skal ivaretas, er en svært omfattende strategi som tar sikte på både økonomisk vekst og løsning av klima- og miljøutfordringene. Svært mye klima- og miljøregelverk skal endres på kort tid. Miljødirektoratet skal prioritere høyt å følge videreutviklingen, forstå betydningen for norske forhold, ivareta norske interesser på prioriterte områder og forberede effektiv, korrekt og rettidig gjennomføring og forvaltning av EØS-relevant regelverk under den grønne given.

Arbeidet med klimautfordringene skal være Miljødirektoratets høyest prioriterte oppgave i tiden fremover. For å nå klimamålene i 2030 og 2050 må virkemiddelbruken forsterkes slik at netto karbonopptak i skog- og arealbrukssektoren økes og utslippene innenfor kvotepliktig, ikke-kvotepliktig sektor reduseres. Norske klimamål skal nås i samarbeid med EU, hvor rammene er i stadig utvikling. Både oppfølging av Norges klimamål og arbeid med klimatilpasning skal stå sentralt i Miljødirektoratets videre arbeid. I arbeidet med omstillingen til lavutslippssamfunnet og utvikling av nye grønne næringer er det avgjørende å sikre at natur- og miljøverdier blir ivarettatt. Kompetanse og kunnskapsgrunnlag om sammenhengen mellom klima og miljø blir viktig for å få til den grønne omstillingen. Miljødirektoratet har også

en viktig rolle i å bidra med kunnskapsgrunnlag og kompetanse i internasjonalt klima- og miljøarbeid.

Natur og klima er gjensidig avhengige av hverandre, og natur- og klimakrisene må løses sammen. Miljødirektoratet skal sørge for at sammenhengen mellom klima og natur blir ivaretatt på en helhetlig måte.

Miljødirektoratet skal bidra til å nå nasjonale og nye globale mål for naturmangfold, og til at natur bidrar til å løse klimautfordringene. Dette vil kreve endring og omstilling. Meld. St. 14 (2015-2016) *Natur for livet* er fortsatt det viktigste strategiske grunnlaget for arbeidet med å ta vare på økosystemene og naturmangfoldet. Miljødirektoratet skal ha et mer helhetlig blikk på de viktige sammenhengene i naturen, og skal i større grad se forvaltningen innen ulike sektorer i sammenheng. Miljødirektoratet skal prioritere innsatsen for en helhetlig og økosystembasert forvaltning på land, i vann og i hav. Miljødirektoratet skal også opprettholde god miljøkompetanse og lokal tilstedeværelse i miljøforvaltningen i hele landet, noe som sikres gjennom Statens naturoppsyn sitt eget personell og gjennom Miljødirektoratets tjenestekjøp fra fjellstyrene.

Å omstille til en mer sirkulær økonomi skal bidra til å nå klima- og miljømål. Omstillingen berører hele livsløpet til produkter, og den krever en betydelig fornyelse og videreutvikling av norsk regelverk og bruk av økonomiske virkemidler både innenfor produktrammeverket og avfallsområdet. Miljødirektoratet skal bidra til å videreutvikle kunnskapsgrunnlaget, gi faglige råd og gjennomføre nasjonal politikk for en sirkulær økonomi.

I arbeidet med å nå forurensningsmålene skal Miljødirektoratet prioritere eutrofiering, med vekt på regulering av landbruks- og avløpssektoren. Miljødirektoratet må bidra til at det sikres forsvarlig håndtering av farlig avfall og tilstrekkelig nasjonal behandlingsskapasitet. Strenge krav til utfasing av stoffene på prioritetslista for kjemikalier er avgjørende for å nå norske miljømål og krever fortsatt høy innsats på nasjonalt, europeisk og globalt nivå. Miljødirektoratet skal bidra i utviklingen av vitenskapspanelet for kjemikalier, avfall og forurensninger. Arbeidet med å utvikle en internasjonal avtale om plastforurensing skal prioriteres høyt.

Klima- og miljøutfordringene er komplekse, samtidig som kravene til en mer effektiv og innovativ offentlig sektor øker. Miljødirektoratet skal prioritere å arbeide strategisk for å fortsette å utvikle en mer effektiv organisasjon, vurdere egne arbeidsmåter, optimalisere samarbeidet med andre etater og videreutvikle sin sektorovergripende rolle. Miljødirektoratet skal arbeide for å bedre det faglige grunnlaget for politiske beslutninger på tvers, med mål om at sektorer i større grad følger felles mål og utnytter samlede ressurser bedre. Miljødirektoratet har et særlig ansvar for utvikling og drift av de administrative fellestjenestene i miljøsektoren.

Kravene til digitale tjenester og informasjonsforvaltning blir stadig større. For å løse klima- og miljøutfordringene skal Miljødirektoratet prioritere digital innovasjon, styrke informasjonsforvaltningen og bruke ny teknologi.

Et uavhengig og transparent kunnskapsgrunnlag er en forutsetning for å sikre legitimiteten i klima- og miljøpolitikken, og for å bidra til gode og effektive løsninger på klima- og miljøutfordringer. Miljødirektoratet skal bidra til å nå delmål og prioriterte kunnskapsbehov mot 2030 i KLDs gjeldende kunnskapsstrategi.

Miljødirektoratet må gjennomføre nødvendige nedprioriteringer for å sikre tilstrekkelig ressurser til strategisk viktige områder. Dette vil bli fulgt opp i styringsdialogen.

3 Nasjonale klima- og miljømål, prioriteringer, styringsparametere og oppdrag for 2023

3.1 Tverrgående

3.1.1 Tverrgående prioriteringer og styringsparametere

Nr.	Prioriteringer	Styringsparametere
P1	Miljødata og kunnskapssynteser brukes mer effektivt for felles kunnskapsgrunnlag på tvers av sektorer	<ol style="list-style-type: none"> 1. Et mer helhetlig kunnskapsgrunnlag basert på utvikling og økt bruk av uavhengige kunnskapssynteser 2. Miljødata blir forvaltet og tilgjengeliggjort mer koordinert og effektivt gjennom et etablert datasamarbeid og felles prinsipper 3. Økt innovasjon ved bruk av ny teknologi, nye datakilder og metoder i vår innhenting av miljødata
P2	Styrket innsats for en sirkulær økonomi som fremmer bærekraftig produksjon, produkter og forbruk samt giftfrie verdikjeder	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miljøforvaltningens kunnskapsgrunnlag og vurdering av tiltak og virkemidler på alle relevante fagområder er innrettet for en mer sirkulær økonomi. Kunnskap og forpliktelser fra arbeidet i EU og globalt er en del av vurderingene 2. Utviklingen av tiltak og virkemidler tar hensyn til ressurseffektivitet og miljøbelastning i hele verdikjeden, innenfor EUs prioriterte verdikjeder 3. Nasjonal lovgivning er videreutviklet for å fremme bærekraftige produkter og verdikjeder, og særlig for å gjennomføre EU/EØS-regelverk på dette området
P3	Kommunene har i større grad tatt hensyn til viktige klima- og miljøinteresser i sin arealforvaltning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunene har god kunnskap om viktige klima- og miljøinteresser og sammenhengen mellom klima og miljø, og tar denne kunnskapen i bruk i sin arealforvaltning

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Kommunene har utnyttet potensial for fortetting og transformasjon i eksisterende arealer for utbygging før nytt naturareal settes av til utbyggingsformål og ubebygde arealer tas i bruk
P4	Styrket innsats for en effektiv og robust organisasjon med økt fokus på informasjonssikkerhet, samfunnssikkerhet og forebyggende sikkerhet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Som et resultat av etatens samfunnssikkerhetsarbeid er risikoen for at det inntreffer uønskede hendelser redusert, og beredskapen ved uønskede hendelser styrket 2. Krav gitt i sikkerhetsloven er ivaretatt gjennom etatens arbeid med forebyggende sikkerhet 3. Digitale tjenester er utviklet med høy nytteeffekt både internt og for eksterne brukere 4. Økt digital kompetanse og endringsdyktighet for å møte fremtidens utfordringer
P5	Styrket innsats mot miljøkriminalitet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Økt forebygging av miljøkriminalitet og redusert antall overtredelser 2. Tilsynspraksisen er justert i tråd med Meld. St. 19 (2019-2020) 3. Kontroll- og sanksjonsregimet virker reelt mer allmennpreventivt mot overtredelser av regelverket 4. Kontrollen med import og eksport av avfall ut av Norge er oppdatert og styrket i henhold til regelverket om grensekryssende transport av avfall, og innrettet slik at den i større grad avdekker alvorlige regelverksbrudd, og er basert på systematiske, dokumenterbare og oppdaterte risikovurderinger
P6	Forvaltningen har et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å kunne bidra i arbeidet med bærekraftig finans, herunder EUs taksonomi, bærekraftsrapportering, og klimarisiko	<ol style="list-style-type: none"> 1. Relevante faglige vurderinger til departementet om utforming og operasjonalisering av kriterier i EUs taksonomi 2. Tilrettelegge for informasjon som er relevant for selskapers bærekraftsrapportering, som blant annet klimagassregnskap 3. Relevante faglige vurderinger knyttet til metoder og grunnlag for bruk ved klimarisikovurderinger, herunder scenarier

P7	Styrke kapasitet i forvaltningen i utvalgte utviklingsland gjennom å effektivt dele kompetanse og kunnskap om klima- og miljøforvaltning i utvalgte utviklingsland	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miljøforvaltningskomponent i Norads nye Kunnskapsbankprogrammer Energi for utvikling og Hav for utvikling er etablert innenfor ressursrammen i 2019 for programmet Olje for utvikling (som er under avvikling) 2. Ny prosjektportefølje er etablert i samarbeidet med Kina, og videreutvikling i India og Sør-Afrika innenfor samme ressursramme som i 2019 for å sikre kontinuitet i miljødialogen og kjenne deres forhandlingsposisjoner i relevante miljøkonvensjoner
-----------	---	--

3.1.2 Tverrgående oppdrag for 2023

Nr.	Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Frist
1.	Bidra med miljøkunnskap og kunnskap om virkemidler under Miljødirektoratets ansvarsområde til nytt lovutvalg som skal revidere anskaffelsesregelverket og vurdere hvordan offentlige innkjøp kan fremskynde grønn omstilling.	Avklares når utvalget er etablert
2.	Forberede gjennomføring og gjøre en overordnet vurdering av de samfunnsøkonomiske og administrative konsekvensene forbundet med EUs forslag til forordning 21/706 om import og omsetting av avskogingsfrie råvarer og produkter på det europeiske markedet. Oppdraget utdypes nærmere i et eget møte.	1. mars
3.	Miljødirektoratet vurderer behovet for og mulig innhold i en ny utgave av sektorveilederen «Miljøutredninger etter utredningsinstruksen». Direktoratet kan levere sine tilrådninger til hvilke endringer som bør gjøres ved en eventuell revisjon av denne veilederen, eller forslag til andre måter å dekke behovet for veiledning til klima- og miljøutredninger. Oppdraget utdypes i eget møte. Eventuell oppfølging avtales nærmere.	1. juni
4.	Miljødirektoratet skal, i samråd med departementet, utarbeide forslag til informasjonsmateriell om metode og utslippsfaktorer for klimagassregnskap som kan være relevant for selskapers bærekraftsrapportering.	Avklares i dialog med direktoratet
5.	Videre arbeid med forslag til lovendringer som følger opp Meld. St. 19 (2019-2020) om miljøkriminalitet, herunder utforme utkast	1. september

	til høringsnotat med forslag til nye bestemmelser. Oppdraget utdypes i eget brev.	
6.	Virksomheten skal overordnet beskrive hvordan den evaluerer sikkerhetsmål, og hvordan den går frem for å etablere/bevare et forsvarlig sikkerhetsnivå.	U/O 1. tertialrapport
7.	I løpet av 2025 legges det opp til et felles sak/arkivsystem for miljøforvaltningen. Forarbeidene til dette skal påbegynnes i 2023.	31. desember

3.2 Naturmangfold

Nasjonale klima- og miljømål:

- **Økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester**
- **Ingen arter og naturtyper skal utryddes, og utviklingen til truede og nær truede arter og naturtyper skal forbedres**
- **Et representativt utvalg av norsk natur skal bevares for kommende generasjoner**

3.2.1 Prioriteringer og styringsparametere innen resultatområde naturmangfold

Nr.	Prioriteringer	Styringsparametere
P8	Kunnskapsgrunnlag for økosystembasert forvaltning av terrestriske økosystemer er etablert	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sentrale kunnskapsgrunnlag for en tverrsektoriell meny av tiltak for å opprettholde eller bedre tilstanden i skog er etablert og blir brukt 2. Økt kunnskap om effektiv ivaretagelse av truet natur i økosystembasert forvaltning 3. Faggrunnlaget for å vurdere økologisk tilstand i økosystemene på land er forsterket 4. En første versjon av et nasjonalt økosystemkart for Norge og et opplegg for videreutvikling er etablert
P9	Det er etablert et naturregnskap med god forvaltningsnytte som er i tråd med internasjonale standarder og forpliktelser	<ol style="list-style-type: none"> 1. Et første generasjons naturregnskap basert på eksisterende og lett tilgjengelig kunnskap om naturarealer og tilstand presenteres. Som del av arbeidet settes det også i gang en pilot for marint naturregnskap. Det tas sikte på oppstart av piloten og presentasjon av et første generasjons regnskap i første halvdel av 2023 2. Det er lagt til rette for at et naturregnskap, i første omgang arealregnskap for økosystemer, tilstandsregnskap og biofysisk

		regnskap for økosystemtjenester, etableres innen 2026
P10	Hensynet til bevaring og restaurering av marine økosystemer er ivaretatt i utviklingen av en samlet forvaltning av arealene til havs	<ol style="list-style-type: none"> 1. Det faglige grunnlaget for forvaltningsplanene for havområdene er videreutviklet som grunnlag for at forvaltningsplanmeldingen i 2024 blir Norges <i>Plan for bærekraftige hav</i> (Havpanelet) 2. Områder aktuelle for vern i norske havområder er identifisert 3. Tiltak i for gjenoppbygging av økosystem i Skagerrak–Oslofjorden er etablert
P11	Nye verneområder gir et mer representativt vern og verneområdene forvaltes slik at verneverdiene opprettholdes	<ol style="list-style-type: none"> 1. Økt omfang av tilrådd nytt vern innenfor de fastsatte rammene for dette 2. Tilstanden i eksisterende verneområder er bedret
P12	Bestandsmålene nås for rovvilt og tapene av beitedyr til rovvilt er redusert	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bestandene av jerv, bjørn, ulv og gaupe ligger så nærme bestandsmålene som mulig 2. Forebyggende og konfliktdempende tiltak bidrar til reduserte tap i områder prioritert for rovdyr
P13	Bedre ivaretagelse av trua natur på tvers av sektorer	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bedre tilstand for sterkt og kritisk truede ansvarsarter og truede naturtyper i tråd med fastsatt oppfølgingsplan

3.2.2 Oppdragsliste 2023 innen resultatområde naturmangfold

Nr.	Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Frist
8.	Leverer vurderinger av gjeldende norsk naturmangfoldpolitikk opp mot nye globale mål for natur som vedtas under konvensjonen om biologisk mangfold (CoP 15). Direktoratet bes også om å redegjøre for status for gjennomføring av gjeldende handlingsplan.	15. juni
9.	Leverer en vurdering av elementer som er relevante for Norge i naturpanelets rapport om verdier og verdsetting og gi forslag til anbefalinger som kan følges opp i norsk forvaltning.	1. juni
10.	Skissere mulige innretninger av arealbasertenaturbudsjetter. Oppdraget avklares nærmere i oppstartsmøte.	1. juni

11.	Levere forslag til ordning for fast fordeling av grunnstøtte til nasjonalpark- og verneområdestyrer for vedlikehold, fornying av infrastrukturtiltak, informasjonsarbeid mv, inkludert forslag til fordelingsnøkkel innenfor en ramme av 4 mill. kr over post 1420.21.	1. mai
12.	Levere et faglig grunnlag for arbeidet med å vurdere bestandsmålene for bjørn og ulv. Oppdraget vil nærmere spesifiseres i eget brev.	1. november
13.	a).Sørge for gjennomføring av en uavhengig kunnskapssyntese om virkninger av marine verneområder for økosystemfunksjon og potensial for høsting i omkringliggende områder, jf. Meld. St. 29 (2020-2021). Anbefaling om valg av modell for gjennomføring av kunnskapssyntesen sendes departementet innen 15. juni. b).Arbeidet med kunnskapssyntesen forventes å gå over i 2024.	15. juni / 2024
14.	Levere forslag til overvåkning av fremmede marine organismer.	31. desember
15.	Levere klassifisering av de 14 resterende villreinområdene etter kvalitetsnormen, og levere utkast til tiltaksplaner for åtte nasjonale villreinområder.	15. desember
16.	Levere en vurdering av innholdet i EUs utkast til naturrestaureringslov og eventuelle læringspunkter som kan være aktuelle å dra nytte av i norsk naturforvaltning.	1. september
17.	Gjøre en vurdering og lage en oversikt av hvilke datakilder, statistikk og verktøy som er tilgjengelig for å vurdere påvirkning og avhengighet av biodiversitet og økosystemtjenester for norske sektorer og selskaper. Det skal også gjøres en sammenstilling av tilgjengelige kilder som redegjør for mulig utvikling av biodiversitet og økosystemer på nasjonalt, regionale og globale nivå.	1. mars
18.	Vurdere artene i ny fremmedartsliste i henhold til et oppdatert kriteriesett.	1. mars
19.	Vurdere utviklingen i omfanget av skadeskyting av rovdyr, og levere en rapport om dette. Oppdraget vil spesifiseres i et eget brev fra departementet.	1. desember
20.	Utarbeide en oppstartsplan for arbeidet med en mulig Trondheimskonferanse i 2024. Oppdraget vil spesifiseres i et eget brev fra departementet.	1. juli

3.3 Friluftsliv

Nasjonale klima- og miljømål:

- Friluftslivets posisjon skal ivareta og videreutvikles gjennom ivaretagelse av allemannsretten, bevaring og tilrettelegging av viktige friluftsområder, og stimulering til økt friluftaktivitet for alle
- Naturen skal i større grad brukes som læringsarena og aktivitetsområde for barn og unge

3.3.1 Prioriteringer og styringsparametere innen resultatområde friluftsliv

Nr.	Prioriteringer	Styringsparametere
P14	Bedre tilgang til attraktive friluftslivsområder i og ved byer og tettsteder	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bedre tilgang til grøntområder for friluftsliv og rekreasjon i og ved byer og tettsteder, og økt antall kilometer merkede og/eller tilrettelagte ferdselsårer for friluftsliv i kommunene 2. God kunnskap om allemannsretten og naturvennlig friluftsliv i befolkningen og i kommunene 3. Kommunene har økt kunnskap om besøksforvaltning som verktøy i forvaltningen av mye brukte friluftslivsområder for å sikre god forvaltning av disse

3.3.2 Oppdragsliste 2023 innen resultatområde friluftsliv

Nr.	Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Frist
21.	Utrede tidligere søknadsfrist og eventuelt andre tiltak for tilskuddsordningene «Friluftslivsaktivitet», «Tilskudd til tiltak i statlig sikrede friluftslivsområder» og «Nasjonale turiststier» med sikte på utbetaling av tilskudd fra disse tilskuddsordningene til tilskuddsmottakere tidligere på året.	1. mai

3.4 Forurensning

Nasjonale klima- og miljømål:

- Forurensning skal ikke skade helse og miljø
- Bruk og utslipp av kjemikalier på prioritetslisten skal stanses
- Eksponering av mennesker og miljø for radioaktiv forurensning skal holdes så lav som mulig
- Veksten i mengden avfall skal være vesentlig lavere enn den økonomiske veksten
- Materialgjenvinning av avfall skal øke

- Sikre trygg luft. Basert på dagens kunnskapsstatus blir følgende nivå sett på som trygg luft (Årsmiddel PM10: 20 µg/m³, Årsmiddel PM2,5: 8 µg/m³, Årsmiddel NO₂: 30 µg/m³)
- Støyplager skal reduseres med 10 pst. innen 2020 i forhold til 1999. Tallet på personer som utsettes for over 38 dB innendørs støynivå skal reduseres med 30 pst. innen 2020 i forhold til 2005. Det blir arbeidet med oppdatert kunnskapsgrunnlag for å revidere støymålet.

3.4.1 Prioriteringer og styringsparametere innen resultatområde forurensing

Nr.	Prioriteringer	Styringsparametere
P15	Kjemikalier og miljøgifter globalt, i EU og nasjonalt er bedre regulert	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fremgang i restriksjonsarbeidet for PFASer, inkludert generelt forbud i EU 2. Flere stoffer regulert i EU og globalt 3. Flere søknader om godkjenning av biocider i Norge er ferdig vurdert 4. Kjemisk tilstand i vann er forbedret
P16	Forurensningskilder som skaper eutrofiering/overgjødning er godt regulert	<ol style="list-style-type: none"> 1. En effektiv og samordnet innsats mot sektorene som bidrar til overgjødning: <ul style="list-style-type: none"> ○ Jordbruk ○ Avløp
P17	Innsatsen for økt forberedelse til ombruk, materialgjenvinning og sirkulær avfallshåndtering er styrket	<ol style="list-style-type: none"> 1. Relevant EU/EØS-regelverk for sirkulær økonomi på avfallsområdet er gjennomført i offentlig forvaltning på en god måte i Norge 2. Flere virkemidler er innført for økt forberedelse til ombruk og materialgjenvinning av husholdningsavfall og lignende næringsavfall 3. Produsentansvarsordningene i Norge er styrket for å bidra til mer bærekraftige produkter, mindre avfallsgenerering og økt materialgjenvinning av avfall
P18	Plastforurensing er bedre regulert	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kilder til plastforurensing er bedre regulert 2. Miljøovervåkingen og kartlegging av mikro- og makroplastforurensningen er styrket 3. Kunnskapen om mikroplast og farlige stoffer i plast er økt 4. Statistikken om plast er styrket 5. Globalt og regionalt samarbeid og faglig kunnskap på plastområdet er styrket

3.4.2 Oppdragsliste 2023 innen resultatområde forurensing

Nr.	Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Frist
22.	Forberede gjennomføring og levere en vurdering av EUs revisjon av luftkvalitetsdirektivet – relevans for Norge og behov for endringer i norsk regelverk.	1. juni (tentativt)
23.	Levere en vurdering av om det i dag er tilstrekkelig med tiltak og virkemidler som bidrar til reduserte utslipp fra vedfyring (behovsanalyse), samt synliggjøre ulike barrierer for implementering. Arbeidet gjennomføres sammen med relevante aktører.	1. september
24.	Sende forslag om revidert Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520) på høring. Hensikten med denne retningslinjen er å forebygge helseeffekter av luftforurensninger gjennom god arealplanlegging.	1. april (tentativt)
25.	Utrede virkemidler/insentiver for økt interkommunalt samarbeid på avløpsområdet.	Utdypes i oppdragsbrev
26.	Levere spesifikt angitte vurderinger i forbindelse med arbeid med lovforslag om bærekraftige produkter og verdikjeder.	1. mars
27.	Utrede og konsekvensvurdere forslag til forskriftsendringer som gjennomfører anbefalte tiltak fra tiltaksanalysen for materialgjenvinning, som gjelder økt forberedelse til ombruk og materialgjenvinning av grovavfall som samles inn via gjenbruksstasjoner eller av private aktører. Gjennomgå veileder om beregning av kommunale avfallsgebyr.	31. desember
28.	Utarbeide og konsekvensutrede konkrete forslag til forskriftsendringer for regulering av produsentansvar.	Oppdrag spesifiseres i eget oppdragsbrev
29.	Legge frem forslag til hvordan OSPARs handlingsplan mot marin forsøpling 2022-2030 bør følges opp i Norge. Oppdraget deles i to, ett for 2023 (del 1) og ett for en egen plan for oppfølging på lengre sikt (del 2).	Del 1; 1. februar Del 2; 1. oktober
30.	Fremme forslag, i samarbeid med relevante myndigheter, om ny definisjon av matsvinn/matavfall og foreslå egnet metodikk for datainnsamling og statistikkutvikling for matsvinn/matavfall.	1. oktober

31.	Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet gis i oppdrag å utrede tiltak og virkemidler for god nitrogenutnyttelse i jordbruket. Resultater fra prosjektet skal ligge til grunn for en eventuell handlingsplan for god nitrogenutnyttelse.	1. mars
32.	Forberede gjennomføring av økodesignforordningen, batteriforordningen, emballasjeforordningen, mv., og levere forslag til gjennomføring etter at endelig regelverk er vedtatt i EU.	Avklares nærmere
33.	Utrede en mulig forskrift for å begrense utslipp av skadelige stoffer og mikroplast fra båtopplassplasser ved Oslofjorden. Forskriften skal omhandle nye tilførsler fra båtvaske/spyling, skraping og sliping.	Spesifiseres i eget oppdragsbrev
34.	Vurdere behov for og eventuelt komme med forslag til justeringer i forurensningsforskriften kap. 22, for å reflektere nye utfordringer knyttet til «dumping» av avfall og annet materiale, bl.a. gjennom drøftelser og vedtak i Londonprotokollen av 1996, herunder: <ul style="list-style-type: none"> - utfordringer knyttet til «marine geoengineering». - behov for å kunne gi tillatelse til «dumping» for norske skip i havområder utenfor nasjonal jurisdiksjon. 	31. desember
35.	Levere grunnlag til andre forhandlingsmøte om nytt vitenskapspanel for kjemikalier, avfall og hindre forurensning med spesiell fokus på panelets virkeområde og oppbygning.	1. september
36.	Levere vurdering av status og ventet utvikling av mengder, behandlingsmåter og teknologier for håndtering av uorganisk farlig avfall.	31. desember

3.5 Klima

Nasjonale klima- og miljømål:

- Norge har under Parisavtalen tatt på seg en forpliktelse om å redusere klimagassutslippene med minst 55 pst. i 2030 sammenlignet med 1990
- Norge skal være klimanøytralt i 2030
- Norge har lovfestet et mål om å bli et lavutslippssamfunn i 2050
- Som et delmål på veien til netto-null-utslipp og lavutslippssamfunnet har regjeringen fastsatt et omstillingsmål for hele økonomien i 2030. Dette er formulert som et mål om å kutte norske utslipp med 55 pst. sammenliknet med 1990
- Medvirke til at redusert og reversert tap av tropisk skog gir et mer stabilt klima, mer bevart naturmangfold og en mer bærekraftig utvikling

- Politisk mål om at samfunnet skal forberedes på og tilpasses klimaendringene

3.5.1 Prioriteringer og styringsparametere innen resultatområde klima

Nr.	Prioriteringer	Styringsparametere
P19	Godt kunnskapsgrunnlag som underlag for gode og effektive beslutningsprosesser for å oppfylle klimamålene	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regjeringen har et bedre kunnskapsgrunnlag for klimamål for 2030 og 2035 2. Det faglige grunnlaget for hvordan transportplanlegging/NTP kan legge til rette for utslippskutt og bidra til en omstilling til lavutslippssamfunnet er styrket 3. Det faglige grunnlaget for kutt i utslipp og økt opptak i skog- og arealbrukssektoren er styrket 4. Et oppdatert og forsterket faglig grunnlag for å følge opp regjeringens klimastatus og -plan 5. Kunnskapsgrunnlag om tolkning av CCS-regelverk og praktiseringen av dette, samt insentiver for CO2-håndteringsaktiviteter
P20	God oversikt over virkemidler på tvers av sektorer som bidrar til grønn omstilling, reduserte klimagassutslipp og økt opptak i tråd med klimamålene, og samspillet mellom disse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bedre kunnskap om lokale, nasjonale og felleseuropeiske virkemidler og samspillet mellom dem, herunder systematisert kunnskap om effekter og hvordan virkemidler bidrar til at klimamålene nås 2. Videreføre og forsterke samarbeid med relevante etater og støtte til andre sektormyndigheters ivaretagelse av sitt sektoransvar for å nå klimamål 3. Kunnskapsgrunnlag for CCS
P21	En effektiv og samordnet innsats på tvers av sektorer for å sikre at Norge er forberedt på konsekvensene av klimaendringer	<ol style="list-style-type: none"> 1. Styrket rammeverk for styring og samordning av det nasjonale klimatilpasningsarbeidet og rutiner for oppfølging er etablert 2. System for måling, rapportering og evaluering av klimatilpasningsarbeidet sikrer

		<p>læring, bedre prosesser og bedre måloppnåelse</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Et oppdatert og forsterket faglig grunnlag i etterkant av ny stortingsmelding for å følge opp regjeringens politikk 4. Kunnskapsgrunnlaget om pågående og fremtidige effekter av klimaendringer på marine økosystemer er styrket
P22	Følge, forberede og sikre effektiv gjennomføring av relevante deler av Fit for 55 – pakken	<ol style="list-style-type: none"> 1. Forberede effektiv gjennomføring og forvaltning av kvotesystem for maritim sektor 2. Virkemidler som utredes sees i sammenheng med felleseuropeiske reguleringer 3. Reguleringer på fornybare drivstoff er godt kjent for berørte aktører i Norge
P23	Kommunene har i større grad tatt hensyn til viktige klimainteresser i sin forvaltning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunene har oversikt over klimagassutslippene i sin kommune og god kunnskap om mulige klimagassreduksjoner, og bruker dette i omstillingen til lavutslippssamfunn 2. Kommunene har fått tilrettelagt og formidlet kunnskap, og økt sin forståelse av hvilke konsekvenser klimaendringene vil ha. Kommunene tar hensyn til dette i sin forvaltning

3.5.2 Oppdragsliste 2023 innen resultatområde klima

Nr.	Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Frist
37.	Vurdering av mulig innretning av og grunnlag for kommende norsk klimamål under Parisavtalen for 2035 (meldes inn i 2025).	15. oktober, forventninger utdypes i møte om oppdraget
38.	Oppfølging av oppdrag om ny statlig planretningslinje for klima. Spesifiseres i eget oppdragsbrev.	1. februar

39.	Utarbeide underlag til videre oppfølging av prosesser for å fastsette hjemmel for kommunene til å stille klimakrav til bygg- og anleggsvirksomhet.	Avklares i oppdragsbrev
40.	Vurdering av målsettinger, referansenivåer og resultatrapporter for redusert avskoging og skogferringelse og økt opptak i skog, for utvalgte tropiske skogland.	Utdypes i oppdragsbrev
41.	Vurdering av alternativer for å sikre høyoppløselige satellittbilder for skog- og naturovervåkning når nåværende kontrakt utløper. Utdypes i eget møte.	31. desember
42.	Sammenfatning av kunnskap om hvordan skogdekke og avskoging regionalt påvirker nedbørsmønstre og klima i berørte land i Afrika, basert på FNs klimapanelers rapporter og nyere forskning. Utdypes i eget møte.	Tentativt 1. mars
43.	Sammenfatning av hvordan redusert tap av skog og restaurering av skog og andre økosystemer kan bidra til å dekke gapet mellom nåværende klimainnsats og Parisavtalens mål, i forbindelse med Global Stocktake under Klimakonvensjonen. Spesifiseres i eget oppdragsbrev.	1. oktober
44.	Effektberegninger: Beregne utslippseffekt av planlagte virkemidler utover CO ₂ - avgift.	1. juni, med delleveranse 1. februar. Utdypes i møte om oppdraget.
45.	Konsekvensutrede et mulig forbud fra 2030 mot bruk av fossile brensler til energiformål i industrien. En sentral del av utredningen vil være en vurdering av hva som vil være en hensiktsmessig avgrensning.	30. april
46.	Oppdatert analyse av tiltak, barrierer og mulige virkemidler for 2030/35 for hele økonomien.	1. mai. Utdypes i eget oppdrag.
47.	Vurdering og anbefaling til hvordan kartleggingen av styringssystemer for klimatilpasning i andre land bør følges opp.	17. februar
48.	Levere et analytisk arbeid for å vurdere tiltak som kan bidra til at vi når Norges klimaforpliktelser og mål, herunder hvordan NTP kan bidra til en slik utvikling. Hovedansvarlig for oppdraget er SD.	31. mars. Utdypes i eget oppdragsbrev

49.	Vurdere virkemidler for å redusere utslipp fra bygg- og anleggsplasser.	Vurderes i dialog med direktoratet
50.	Oppdatere analysen av EU-landenes og Islands utslippsbudsjetter under innsatsfordelingen (ESR) for perioden 2021-2030 og gap i skog- og arealbrukssektoren (LULUCF) for perioden 2021-2025.	31. juni
51.	Lede og organisere utviklingsarbeidet av et klimaverktøy for kommunal arealplanlegging, der første leveranse er et veikart for utvikling og veiledning.	31. desember
52.	Kartlegge muligheten for rapportering på drivstofforbruk, energi og utslipp i skipsfarten (oppfølgingspunkt etter møte med Kystverket, Sjøfartsdirektoratet og SSB), og vurdere muligheten for forbedret utslippsstatistikk gjennom bruk av utslippsrapportering og aktivitetsdata.	Avklares nærmere
53.	Utarbeide forslag til endringer i klimavoteloven for å inkludere skipsfart i lovens virkeområde og eventuelle andre endringer i klimavoteloven som kan fremmes samtidig.	1. mars
54.	Klargjøring av regelverket for import av biogass (massbalanseprinsippet).	Utdypes i oppdragsbrev
55.	Utarbeide et notat der Miljødirektoratet vurderer hvilke virkemidler som kan bidra til å gjøre fangst av CO ₂ fra omgivelsesluft (DAC) lønnsomt. Miljødirektoratet bes også gjøre en vurdering av hvordan virkemidler kan innrettes slik at bedrifter får økt insentiv til å gjennomføre karbonfjerningsaktiviteter.	1. mars
56.	Levere en effektvurdering av Klimasats	Avklares i oppdragsbrev

3.6 Polarområdene

Nasjonale klima- og miljømål:

- Omfanget av villmarkspregede områder på Svalbard skal opprettholdes, og naturmangfoldet bevares tilnærmet upåvirket av lokal aktivitet
- De 100 viktigste kulturminnene og kulturmiljøene på Svalbard skal sikres gjennom forutsigbar og langsiktig forvaltning
- Negativ menneskelig påvirkning og risiko for påvirkning på miljøet i polarområdene skal reduseres

3.6.1 Prioriteringer og styringsparametere innen resultatområde polarområdene

Nr.	Prioriteringer	Styringsparametere
-----	----------------	--------------------

P24	Redusere samlet belastning på miljøet i polarområdene	<ol style="list-style-type: none"> 1. Iverksatte tiltak som begrenser effektene av ferdsel, høsting og annen lokal aktivitet og tar høyde for de raske klimaendringene 2. Et godt kunnskapsgrunnlag som er tilgjengelig og tilpasset forvaltningens behov 3. God norsk innsats for å videreføre samarbeidet om klima og miljø under Arktisk råd under norsk lederskap (2023-2025)
------------	--	--

3.6.2 Oppdragsliste 2023 innen resultatområde polarområdene

Nr.	Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Frist
57.	<p>Miljødirektoratet og Norsk Polarinstitutt skal sammen følge opp kartleggingen som ble gjort i 2022 av miljøovervåking knyttet til ferskvann, fjorder og kyst på Svalbard. Oppdraget er todelt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kartlegge miljøforvaltningens kunnskapsbehov 2. vurdere tilgjengelige data opp mot identifiserte behov, og peke på udekte behov. <p>Oppdraget skal munne ut i et felles forslag til et framtidig prioritert overvåkingsprogram for ferskvann, kyst og fjord på Svalbard. Miljødirektoratet leder oppdragets del 1, med frist 1. juni 2023. Norsk Polarinstitutt leder del 2, med frist 31. desember 2023. Sysselmasteren skal involveres i arbeidet. På starten av året legges en felles plan for gjennomføring.</p>	<p>Del 1: 1. juni</p> <p>Del 2: 31. desember</p>
58.	<p>Delta i arbeidet med å lage en samlet strategi for forvaltning av høstbare arter på Svalbard. Utkast skal være klart innen 31. desember 2023, og arbeid skal være ferdig innen juni 2024. Sysselmasteren leder arbeidet. Miljødirektoratet og Norsk Polarinstituttet deltar.</p>	31. desember
59.	<p>Starte arbeidet med å revidere høstingsregelverket for å sikre et enhetlig og oppdatert regelverk tilpasset blant annet de endrede klimatiske forholdene og det økende behovet for en med fleksibel kvotefastsettelse for høstbare arter. Arbeidet gjøres i samarbeid med Sysselmasteren. Miljødirektoratet leder arbeidet.</p>	31. desember
60.	<p>Sende forslag til revidert regelverk om fremmede arter på Svalbard til KLD. Arbeidet gjøres i samarbeid med Sysselmasteren. Miljødirektoratet leder arbeidet.</p>	31. desember
61.	<p>Sende forslag til endringer i forskrifter der overtredelsesgebyr skal kunne brukes som sanksjonsform, jf. forslag til endringer i</p>	31. august

	svalbardmiljøloven § 96a. Forslaget skal utarbeides med bistand fra Sysselmasteren.	
62.	Sende KLD et forslag til reviderte indikatorer som gir et bedre grunnlag for å vurdere og beregne status og utvikling for siste del av nasjonalt miljømål 6.1: «naturmangfoldet (på Svalbard skal) bevares tilnærmet upåvirket av lokal aktivitet». Forslaget skal utarbeides i samarbeid med Norsk Polarinstitut og i samråd med Sysselmasteren på Svalbard. Norsk Polarinstitut leder arbeidet. På starten av året legges en felles plan for gjennomføring.	1. september

4 Fellesføringer

Følgende fellesføringer vil gjelde for budsjettåret 2023:

1. Lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse
2. Redusere konsulentbruken
3. Virksomhetene skal vurdere mulighetene for desentralisert arbeid og legge til rette for dette der det er hensiktsmessig.

Det vil komme nærmere beskrivelse fra Kommunal- og distriktsdepartementet knyttet til innholdet i, og rapporteringskravet til, disse tre fellesføringene.

5 Budsjett og fullmakter

5.1.1 Tildelinger og budsjettforutsetninger

Miljødirektoratet skal disponere tildelte bevilgninger i samsvar med [Prop. 1 S \(2022-2023\)](#), og Stortingets vedtak basert på Innst. 9 S (2022-2023). Midlene skal for øvrig disponeres i samsvar med [Bevilgningsreglementet](#), [Reglement og bestemmelser for økonomistyring i staten](#), [hovedinstruks fra Klima- og miljødepartementet for Miljødirektoratets virksomhets- og økonomistyring](#), samt andre rundskriv og krav fra Finansdepartementet som er fastsatt for disponering av statlige budsjettmidler.

Endringer og føringer som er beskrevet i postomtalen til Prop. 1 S (2022-2023) er ikke omtalt i tildelingsbrevet. Nedenfor presenteres derfor kun budsjettføringer ut over det som står i proposisjonen. I tillegg er endrede føringer som følge av Stortingets kommende behandling av budsjettet omtalt.

Miljødirektoratet skal gjennomføre en effektiv og forsvarlig tilskuddsforvaltning som bidrar til å nå klima- og miljømålene innenfor det handlingsrommet nasjonale regler og internasjonale forpliktelser gir. Det er viktig at direktoratet har stor oppmerksomhet på tilskuddsforvaltningen. Det skal ikke foretas utbetalinger av tilskudd uten utlysning annet enn der tilskuddsmottakerne er nevnt spesifikt i Prop. 1 S eller Stortingets bevilgningsvedtak.

Tilskudd skal bare utbetales fra tilskuddsposter, mens kjøp av varer og tjenester kun skal skje fra driftsposter (og i investeringsrelaterte sammenhenger fra 30-poster) etter prosedyrene i anskaffelsesreglene.

5.1.2 Kap. 1420/4420 Klima, naturmangfold og forurensing

Utgifter kap. 1420 Miljødirektoratet

(tall i 1000 kr)

Post	Betegnelse	Tildeling ¹⁾
01	Driftsutgifter	767 880
21	Spesielle driftsutgifter ¹⁾	620 089
23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, <i>kan overføres</i>	150 261
30	Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder, <i>kan overføres</i>	21 309
31	Tiltak i verneområder og annen natur, inkludert restaureringstiltak, <i>kan overføres</i>	158 509
32	Statlige erverv, vern av naturområder, <i>kan overføres</i>	439 344
37	Skogplanting, videreføring av pilotprosjekt for stedeagne treslag, <i>kan overføres</i>	5 120
39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79</i>	12 483
60	Tilskudd for ivaretagelse av naturmangfold i kommuneplanlegging	3 026
61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning, <i>kan overføres</i>	296 528
62	Tilskudd til grønn skipsfart, <i>kan overføres</i>	40 523
63	Returordning for kasserte fritidsbåter	319
64	Skrantesykeprøver fra fallvilt	1 200
66	Tilskudd til kommuner for å bedre tilgangen til strandsonen langs Oslofjorden	3 000
69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i>	138 762
72	Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslagsbevilgning</i>	148 878
73	Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres</i>	64 751
74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien	4 710 000
75	Utbetaling for vrakpant og tilskudd til kjøretøy og fritidsbåter, <i>overslagsbevilgning</i>	528 000
76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i>	267 500
77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	14 357
78	Friluftsmål, <i>kan overføres</i>	192 299
79	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69</i>	462
80	Tilskudd til tiltak for å ta vare på natur, <i>kan overføres</i>	127 364
81	Verdiskaping basert på naturarven, <i>kan overføres</i>	12 400
84	Internasjonalt samarbeid	5 971
85	Besøkscenter for natur- og verdensarv, <i>kan overføres</i>	102 761
	Sum kap. 1420	8 833 096

- 1) Tildelt beløp under kap. 1420 post 21 er lavere enn vedtatt bevilgning, jfr kulepunkt-omtale i Spesielle budsjettforutsetninger nedenfor. Av den grunn er ikke begrepet «bevilgning» tatt inn i overskriften for kolonnen for beløp i denne tabellen, slik som i de andre tabellene her.

Tilsagnsfullmakter under kap. 1420

Miljødirektoratet gis fullmakt til å gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	30	Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder	45 mill. kroner
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning	319,7 mill. kroner
	62	Tilskudd til grønn skipsfart	156,2 mill. kroner
	78	Friluftsmål	3 mill. kroner
	80	Tilskudd til tiltak for å ta vare på natur	8 mill. kroner

Bestillingsfullmakter under kap. 1420

Miljødirektoratet gis fullmakt til å gjøre bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	31	Tiltak i verneområder, og annen natur, inkludert restaureringstiltak	8 mill. kroner
	32	Statlige erverv, vern av naturområder	516,2 mill. kroner

Fullmakt til å inngå forpliktelser under kap. 1420 knyttet til oppryddingstiltak:

Det kan pådras forpliktelser for framtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd ut over vedtatt bevilgning under postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 17,5 mill. kroner.

Spesielle budsjettforutsetninger

Post 01:

- Når det gjelder 15 mill. kroner som i postomtalen i Prop. 1 S er knyttet til økt arbeidsmengde som følge av EUs grønne giv (Klar for 55-regelverket, og bærekraftige produkt og verdikjeder), skal midlene benyttes til nye faste stillinger.

Post 21:

- For 2023 er det holdt tilbake 1 mill. kroner av bevilgningen under posten for at Norges forskningsråd skal evaluere det vitenskapelige grunnlaget for fagsystemet for økologisk tilstand. Evalueringen er planlagt gjennomført over to år med en total kostnadsramme på 2. mill. kroner. Oppdraget vil bli konkretisert nærmere i oppdragsbrev til Norges forskningsråd fra Klima- og miljødepartementet.
- Når det gjelder de 6,5 mill. kroner som i postomtalen i Prop. 1 S er knyttet til Oslofjorden, gjelder følgende føringer:
  - 5 mill. kroner skal brukes til etablering av fire midlertidige stillinger i Miljødirektoratet og Statsforvalter for å styrke arbeidet med å redusere utslipp fra kommunalt avløp til Oslofjorden. Satsingen vil gå over fire år.
  - 1,5 mill. kroner skal brukes til utredning av virkemidler og insentiver for økt interkommunalt samarbeid på avløpsområdet (se oppdrag under resultatområde forurensning).
- I Prop. 1 S står det i postomtalen at økning på 3 mill. kroner er lagt inn til tre nye verneområdeforvaltere i forbindelse med naturrestaurering. Her har det skjedd en skrivefeil, siden det ikke er riktig å kategorisere disse stillingene under «naturrestaurering». De hører inn under «verneområdeforvaltning».
- 0,8 mill. kroner til videreføring av stilling som informasjonsrådgiver på Hjerkinns nasjonalparkstyrene Dovre og Rondane-Dovrefjell ut 2023, knyttet til informasjonsarbeid. Stillingen har tidligere vært finansiert på annen måte.
- 1 mill. kroner til forvalterstilling for LoppHAVet marine verneområde.

Post 31:

- De 4 mill. kroner som iht. postomtalen er lagt inn til tiltaksmidler for nasjonalpark- og verneområdestyrene, er satt av til dette på bakgrunn av henvendelser til Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet fra styrene om behov for økte midler for å håndtere besøk i verneområdene. Midlene skal prioriteres til tiltak for å håndtere økt besøk og tilrettelegging knyttet til dette, herunder infrastrukturtiltak.
- De 25 mill. kroner som er lagt inn på posten i forbindelse med Stortingets budsjettbehandling skal fordeles til ulike restaureringsprosjekter som kan gjennomføres i 2023. Prosjektene skal velges ut med god geografisk spredning i hele landet etter innspill og dialog med Statsforvalterne og verneområdestyrene. Klima- og miljødepartementet bes orientert på hensiktsmessig måte om hvordan midlene vil bli brukt.

Post 32:

- I sitt budsjettvedtak har Stortinget økt postens bevilgning med 224 mill. kroner benevnt midler til frivillig skogvern.

Post 61:

- I sitt budsjettvedtak har Stortinget økt postens bevilgning med 100 mill. kroner benevnt midler til klimasats.

Post 78:

- Tilskuddsordningen «Friluftslivsaktivitet for personer med innvandrerbakgrunn» er lagt ned fra og med 2023. Målgruppen blir ivaretatt ved at personer med innvandrerbakgrunn blir en av de prioriterte gruppene i tilskuddsordningen «Friluftslivsaktivitet». Det skal ut over dette ikke gjøres noen endringer i tilskuddsordningen «Friluftslivsaktivitet».

Post 80:

- De 6 mill. kroner som iht. postomtalen er lagt inn til Oslofjorden, skal brukes til tilskudd for kommunene/interkommunale selskaper innenfor Oslofjordens nedbørsfelt til prosjektering av nitrogenfjerning ved avløpsrensaneanlegg.

Post 85:

- I sitt budsjettvedtak har Stortinget økt postens bevilgning med 3 mill. kroner benevnt midler til Runde miljøsentere.

Felles føringer for postene 30 og 32

Direktoratet må føre et detaljert budsjett/regnskap i form av et regneark for hver av postene 30 og 32. Når det gjelder post 32 må det skilles mellom de ulike vernekategoriene fylkesvise verneplaner (tidligere post 32), nytt landbasert vern (tidligere post 33), nasjonalparkvern (tidligere post 34) og skogvern (tidligere post 35). Dette regnearket skal være utgangspunkt og referanse for alle rapporteringer fra direktoratet til Klima- og miljødepartementet utover i året og i økonomioppfølging av postene for øvrig. Samtidig må regnearket inneholde prognoser for kommende års budsjett og vedlegges som grunnlag for direktoratets innspill til budsjettet for kommende år.

Regnearket må inneholde budsjett og regnskap både i forhold til bevilgning og i forhold til tilsagnsfullmakt. Det er mulig dette må gjøres i to forskjellige oversikter, men sammenhengen mellom disse må bestå av linker mellom tallene som gjør det lett å identifisere hvordan dette er regnet ut, og slik at både bevilgningsbehov og fullmaktsbehov automatisk er oppdaterte.

De oppdaterte regnearkene skal oversendes Klima- og miljødepartementet ved følgende tidspunkter:

- Samtidig med innmelding av tall og forklaringer til statsregnskapet for det foregående året (dvs. alle poster).
- Sammen med direktoratets budsjettforslag for kommende år (alle poster), medio/ultimo april.
- I de tilfeller og for de(n) post(er) direktoratet spiller inn behov for endringer i bevilgninger eller tilsagnsfullmakter i forbindelse med RNB eller ny salderingen.

Miljødirektoratet bes være oppmerksom på at Klima- og miljødepartementet vil belaste postene med tinglysningsgebyr i forbindelse med vernevedtak.

Felles føringer for postene 39, 69 og 79

Større oppryddingsprosjekter er prosjektfinansiert, hvor det legges til grunn at budsjettmessige beslutninger om igangsetting for et spesifikt område omfatter budsjettmessig beslutning om hele bevilgningsbehovet over et visst antall år.

Det er i fellesskap etablert maler for rapportering på prognoser for tilsagn og utbetalinger for forslag til disponering av grunnbevilgningen (dokument A), for rapportering på prognoser for tilsagn og utbetalinger for prosjektfinansiert opprydding (dokument B), og for overordnet oversikt over pengestrømmen på postene per år (dokument C).

Etter behov, dersom det skulle oppstå endringer underveis av en viss størrelse i utbetalingsprognoser eller finansierings- og tidsplaner, bes det om oppdaterte tall for den eller de konkrete prosjektene det gjelder, pluss utdypende tekstlige omtaler om hva endringen innebærer og hvorfor den har oppstått:

- Ca. 15. februar 2023: Levere nytt innspill dersom det har skjedd større endringer i materialet direktoratet leverte før jul 2022 til bruk for budsjettkonferansen om store, nye satsinger for 2024.
- Siste halvdel av februar 2023: Eventuelle større endringer i forventede utbetalinger i 2023, til bruk ifm. RNB.
- Før 15. september 2023: Eventuelle større endringer i forventede utbetalinger i 2023, oppstått etter RNB, til nysalderingsprosessen for 2023.

Felles føringer for postene 61 (Klimasats) og 62 (grønn skipsfart)

Direktoratet må føre et detaljert budsjett/ regnskap i form av regneark for hver av postene 61 og 62. Det er etablert maler for rapportering.

Regnearket må inneholde budsjett og regnskap både i forhold til bevilgning og i forhold til tilsagnsfullmakt. De oppdaterte regnearkene skal oversendes Klima- og miljødepartementet ved følgende tidspunkter:

- Samtidig med innmelding av tall og forklaringer til statsregnskapet for det foregående året (dvs. alle poster).
- Sammen med direktoratets budsjettforslag. Det kommer egne bestillingsbrev fra departementet på alle budsjett-rundene.
- I de tilfeller og for de(n) post(er) direktoratet spiller inn behov for endringer i bevilgninger eller tilsagnsfullmakter i forbindelse med RNB eller ny salderingen.

I tillegg etter behov, dersom det skulle oppstå endringer underveis av en viss størrelse i utbetalingsprognoser eller finansierings- og tidsplaner, bes det om oppdaterte tall for den eller de konkrete prosjektene det gjelder, pluss utdypende tekstlige omtaler om hva endringen innebærer og hvorfor den har oppstått.

Inntekter kap. 4420 Miljødirektoratet

(tall i 1000 kr)

Post	Betegnelse	Bevilgning og tildeling
01	Oppdrag og andre diverse inntekter	10 269
04	Gebyrer, forurensingsområdet	56 895
06	Gebyrer, statsforvalterembetenes miljøvernavdelinger	37 595
07	Gebyrer, kvotesystemet	4 720
09	Internasjonale oppdrag	37 878
40	Salg av eiendom og festetomter i statlig sikrede friluftslivsområder	1 500
50	Overføringer fra andre statsregnskap	6 000
	Sum kap. 4420	154 857

5.1.3 Kap. 1425/5578 Fisketiltak/Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet**Utgifter kap. 1425 Fisketiltak**

(tall i 1000 kr)

Post	Betegnelse	Bevilgning og tildeling
21	Spesielle driftsutgifter	300
70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	17 165
	Sum kap. 1425	17 465

Direktoratet må disponere postene under kap. 1425 slik at eventuelle mindreinntekter under kap. 5578 post 72 kan kompenseres ved tilsvarende mindreforbruk på de aktuelle utgiftspostene under kap. 1425. Forslag til justerte bevilgninger skal fremmes i forbindelse med RNB eller ny salderingen.

Midler til høstbart vilt blir tildelt fra Landbruks- og matdepartementet. Midler fra Viltfondet til ikke-høstbart vilt vil bli tildelt i eget brev.

Inntekter kap. 5578 Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet

Post	Betegnelse	Bevilgning og tildeling
72	Fiskeravgifter	18 686
	Sum kap. 5578	18 686

5.1.4 Tildelinger på andre kapitler på Klima- og miljødepartementets budsjett**Utgifter kap. 1400 Klima- og miljødepartementet**

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Tildeling
21	Spesielle driftsutgifter	25 250
76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	9 700
	Sum kap. 1400	34 950

Spesielle budsjettforutsetninger:

Post 21:

- 3 mill. kroner til Teknisk beregningsutvalg for klima (TBU-utvalget) (prosjektnummer 53002101).
- 2 mill. kroner til helhetlig havforvaltning (prosjektnummer 63002101).
- 2 mill. kroner til to midlertidige stillinger til arbeidet med marin forsøpling (prosjektnummer 62002101).
- 2 mill. kroner til to midlertidige stillinger hos statsforvalterne i Vestland og Trøndelag. Stillingene er plassert hos statsforvalterne i Vestland og Trøndelag, men skal arbeide med godkjenning av avfallsplaner for havner i flere fylker (prosjektnummer 62002101).
- 1,25 mill. kroner til styrking av arbeidet med virkemidler for plastforurensning med videre. KLD vil avgi en stilling med lønnsmidler til dette. Vi tar sikte på en varig rammeoverføring i statsbudsjettet for 2024 (prosjektnummer 62002101).
- 3 mill. kroner til makro- og mikroplastovervåking, inkludert styrking av strandovervåkingen under OSPAR som Marfo har ansvar for (prosjektnummer 62002101).
- 1 mill. kroner til arbeidet med å styrke statistikkgrunnet om plast i Norge (prosjektnummer 62002101).
- 1 mill. kroner til arbeidet med å øke kunnskapen om farlige stoffer i plast (prosjektnummer 62002101).
- 10 mill. kroner til skrantesyke (prosjektnummer 36002101).

Post 76:

- 2,2 mill. kroner til norsk deltakelse i Naturpanelets ekspertgrupper (prosjektnummer 23007601).
- 1,0 mill. kroner til foreningen Norges nasjonalparkkommuner (prosjektnummer 35007601).
- 0,5 mill. kroner i driftsstøtte til Nordhordland biosfæreområde (prosjektnummer 35007602).
- 0,3 mill. kroner til medlemskap i SEVS (prosjektnummer 38007601)
- 5,7 mill. kroner til Miljødirektoratets arbeid med IPCC (oppstart 7. hovedsyklus) (prosjektnummer 57007601).

Utgifter kap. 1410 Kunnskap om klima og miljø

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Tildeling
21	Miljødata	366 245
23	Mareano	1 400
	Sum kap. 1410	367 645

Spesielle budsjettforutsetninger:

Post 21:

- Posten fordeles på flere etater. Som innsparingstiltak er posten redusert med 20 mill. kroner som er fordelt andelsmessig på etatene.
- Posten skal også finansiere basiskartlegging av verneområder. Basiskartlegging av verneområder har annet formål enn kartlegging ifm. økologisk grunnkart som må innrettes mot relevans for arealplanlegging iht. strategien for det økologiske grunnkartet. Prioritering av midler til basiskartlegging verneområder må derfor vurderes uavhengig av føringen om arealplanleggingsrelevans.

Post 23:

- Midlene skal dekke Miljødirektoratets utgifter til Mareano-programmet.

Utgifter kap. 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Tildeling
01	Driftsutgifter	1 000
	Sum kap. 1482	1 000

Spesielle budsjettforutsetninger:

Post 01:

Midlene finansierer samlet ett årsverk på området klima og skog. Midlene dekker følgende oppgaver:

- Oppdrag på klima- og skogområdet i avsnitt 3.1.2 Tverrgående (oppdrag 2), 3.5.2 Klima (oppdrag 40-43) og 8.1 Videreførte oppdrag (oppdrag 68).
- Bygge systematisert kunnskap om virkemidler for redusert avskoging og bærekraftig arealforvaltning i tropiske skogland, med vekt på naturbaserte løsninger.
- Følge globale skogovervåkningsdata, herunder høyoppløselige satellittbilder over det tropiske skogbeltet.

5.1.5 Tildeling under kapitler på andre departementers budsjett

Utgifter kap. 118 Nordområdetiltak mv.:

Post 21:

Når det gjelder prosjekter i Barentsregionen, samt prosjektsamarbeid under Arktisk råd, er beløp ikke fastsatt. Beløpet vil inkludere midler til en prosjektstilling til samarbeid om marin

forsøpling i nordområdene. Nærmere omtale om beløp og bruk av midlene vil komme i eget brev.

5.1.6 Delegering av budsjettmessige fullmakter

1. Miljødirektoratet delegeres myndighet i henhold til utdypende krav i gjeldende rundskriv [R-110](#)¹ til å benytte unntaksbestemmelsene i bevilgningsreglementet. Dette gjelder:
  - a. Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr.
  - b. Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.
  - c. Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter.
2. I tillegg til den generelle merinntektsfullmakten i henhold til unntaksbestemmelsene i Bevilgningsreglementet delegeres også etaten myndighet til å overskride følgende bevilgninger, jfr. romertallsvedtak II i Prop. 1 S:
  - a. kapittel 1420 post 01 mot tilsvarende merinntekter under kapittel 4420 post 01 og 50.
  - b. kapittel 1420 post 23 mot tilsvarende merinntekter under kapittel 4420 postene 04, 06 og 09.
3. Fullmakt til å utrangere, kassere og avhende materiell: I henhold til Instruks for utrangering, kassasjon og avhending av materiell og fast eiendom som tilhører staten delegerer vi til Miljødirektoratet fullmakt til å utrangere, kassere og avhende materiell som Miljødirektoratet eier.

6 Rapportering

Etaten skal rapportere resultater og årsregnskap i foreløpig/2. tertials rapport og endelig årsrapport, som viser status per 31. august og 31. desember. Rapportene skal foreligge minst to uker før etatsstyringsmøtene.

Vi minner om at virksomhetene må ha et system slik at budsjetteringen og regnskapsføringen internt kan fordeles på de ulike virkemiddel- og resultatområdene.

Departementet viser særlig til følgende rundskriv:

- Rundskriv 115: Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap. Rundskrivet gir nærmere bestemmelser om innhold og oppstilling av årsregnskapet, jf. bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 3.4.
- Fast årlig rundskriv R-8 fra FIN (til KLD) medio november. Egen bestilling fra fagavdelingene til etatene om leveranser i forbindelse med årsavslutningen av statsregnskapet

Rapporteringskrav på ulike fagområder

Departementet ber om at direktoratet rapporterer på følgende i årsrapporten:

---

¹ Datert 10. januar 2020

1. Status for EØS-midlene: omfang og ressursbruk i Miljødirektoratet og kort status for resultatoppgjøret i de ulike programmene Miljødirektoratet følger opp.
2. Mengde av ulike typer natur restaurert med midler fra post 1420.31.
3. Miljødirektoratet rapporterer på fremdrift og konsolidering av arbeidet med Fremtidens miljødata.
4. Oversikt over planlagte evalueringer i 2023.

Nøkkeltall

Det skal i årsrapporten i tillegg rapporteres for følgende nøkkeltall for tre siste år:

1. Antall ansatte
2. Antall avtalte årsverk
3. Antall utførte årsverk
4. Samlet tildeling post 01-99
5. Utnyttelsesgrad post 01-99
6. Driftsutgifter/drifskostnader
7. Lønnsandel av driftsutgifter/lønnsandel av drifskostnader
8. Lønnsutgifter eller lønnskostnader per årsverk

Høstbare viltressurser

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har etatsstyringsansvaret for Miljødirektoratet på området høstbare viltressurser. Miljødirektoratets årsrapport skal, med henvisning til tildelingsbrev fra LMD, omfatte overordnet rapportering knyttet til forvaltningen av høstbare viltressurser. Årsrapporten skal også sendes til LMD elektronisk (postmottak@lmd.dep.no). Ut over det som tas inn i årsrapporten, skal Miljødirektoratet med utgangspunkt i oppgavene i tildelingsbrevet gi en faglig rapportering på forvaltningsområdet høstbare viltressurser direkte til LMD.

Aktivitets- og redegjørelsesplikten i likestillings- og diskrimineringsloven

Likestillings- og diskrimineringsloven Kapittel 4 Aktivt likestillingsarbeid pålegger offentlige myndigheter å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i all sin virksomhet. Vi ber om at rapporteringen til dette temaet blir lagt ved årsrapporteten i vedlegg.

Vi ber om at det i årsrapporten (vedlegg) rapporteres for:

- Hvor mange prosent kvinner det er i virksomheten totalt, i toppledelsen, i mellomledelsen (seksjons-/enhetsledere), blant høyere lønnede rådgivere (seniorrådgivere, spesialrådgivere, fagdirektører o.l.), blant saksbehandlere (rådgivere, førstekonsulenter o.l.) og kontorstillinger (konsulent, sekretær o.l.).
- Gjennomsnittlig månedslønn for menn og kvinner totalt i virksomheten, i toppledelsen, i mellomledelsen, blant høyere lønnede rådgivere, blant saksbehandlere og kontorstillinger. Hvis for eksempel kvinner har høyest gjennomsnittlig månedslønn i en stillingskategori føres dette opp som 100 % og menns gjennomsnittlige lønn i prosent av kvinnenes lønn (eks: hvis kvinnelige rådgivere tjener 50.000 i gjennomsnitt og menn 40.000 føres det slik: Kvinner 100% menn 80%).

- Kartlegging av deltid skal rapporteres ved at prosenttallet for kvinner og prosenttallet for menn oppgis (eks: Hvis det er 100 menn i virksomheten og 2 av disse jobber deltid, rapporteres 2% og tilsvarende for kvinner). Det samme gjøres for kartleggingen av midlertidig ansatte.
- Årlig legemeldt sykefravær skal rapporteres i prosent for kvinner og menn.
- Årlig kjønnsfordeling i andel foreldrepermisjon skal oppgis i prosent av totalt antall foreldrepermisjoner (eks: Hvis det i løpet av året var 10 foreldrepermisjoner og 4 av disse ble tatt ut av menn, rapporteres 40% menn og 60% kvinner).

Vesentligheter og funn i kartleggingstallene skal vurderes i en tekstlig fremstilling. Det skal samtidig også rapporteres hva virksomheten gjør for å oppfylle aktivitetsplikten. Hva gjør virksomheten for å redusere diskriminering og fremme likestilling (handlingsplaner, tema i ledermøter, seminarer o.l.).

Frister for rapporteringer i 2023

- Endelig årsregnskap for 2022: 3. februar 2023
- Endelig årsrapport for 2022: 15. mars 2023
- Avviksrapportering oppdrag per 30. april: 12. mai 2023, avvik etter dette tas løpende med departementet
- Foreløpig årsrapport/2. tertials rapport per 31. august: 22. september 2023
- Rapportering om tildelinger og belastningsfullmakter per 31. oktober: 15. november 2023

Årsrapporten og tildelingsbrevet skal publiseres på virksomhetens nettside (jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 2.3.2 og 2.3.3). Også departementets hovedinstruks og eventuelle supplerende tildelingsbrev skal publiseres på Miljødirektoratets hjemmeside innen en uke etter at det er mottatt.

Revisjonsberetningen fra Riksrevisjon skal også publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai 2023 eller så snart den foreligger etter den dato.

7 Møteplan og tentativ plan for tildelingsbrevprosessen 2024

Måned	Aktivitet	Dato tentativt
April	<ul style="list-style-type: none"> • Etatsstyringsmøte 1/2023 	20. april 2023
September	<ul style="list-style-type: none"> • Departementet oversender forslag til prioriteringer i tildelingsbrevet for 2024 	22. september 2023
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbakemeldinger prioriteringer og forslag til styringsparametere fra etaten til departementet • Etatsstyringsmøte 2/2023 	6. oktober 2023 26. oktober 2023

November	<ul style="list-style-type: none"> • Departementet oversender foreløpig tildelingsbrev 2024 og evt. utkast revidert instruks 	10 november 2023
	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbakemelding foreløpig tildelingsbrev og evt. revidert instruks fra etaten til departementet 	24. november 2023
Desember	<ul style="list-style-type: none"> • Departementet oversender endelig tildelingsbrev 2024 	20. desember 2023

8 Vedlegg

8.1 Vedlegg 1: Oppdrag som blir videreført fra tidligere år

	Oppdrag	Frist 2023
63.	Utarbeide en rapport om potensialet i Arealverktøyet for bl.a. arealanalyse og innlegging av nødvendige kartlag, som grunnlag for videreutvikling av forvaltningsplanene.	15. september
64.	I samråd med mattilsynet, levere en vurdering av hvordan god dyrevelferd kan ivaretas ved oppdrett og utsetting av fasan og raphøns i naturen for hundetrening, herunder om praksisen bør forbys.	1. mars
65.	Levere forslag til reviderte verneforskrifter for nasjonalparker og landskapsvernområder når det gjelder sykling og organisert ferdsel, herunder vurdering av bruk av el-sykkel.	31. desember
66.	Levere en vurdering av utfordringer, ressursbehov og forvaltningsnytte knyttet til å ta i bruk hele eller deler av SEEA EA- prinsippene i FNs statistikk kommisjonens rapport kapitler 8 til 12. I vurderingen skal det fremkomme hvilke av økosystemtjenestene opplistet i FNs standard for naturregnskap som kan kvantifiseres biofysisk og monetært, i dag og på kort og lang sikt, og hvorvidt kvantifiseringene er compatible med naturregnskapet.	15. juni
67.	Levere faggrunnlag og forslag til virkemiddelbruk i jordbruksavtalen for å nå vedtatt mål.	31. januar
68.	Utrede forslag til metode for å beregne, og deretter beregne, fotavtrykket til et utvalg av importerte varer på arealer i andre land, med fokus på avskoging i tropiske land: Del 2.	31. august
69.	Levere en vurdering av regelverket for erstatning for tap av tamrein til rovvilt.	Avklares nærmere

70.	<p>Vurdering av hvilke konsekvenser oppdaterte WHO guidelines for lokal luftkvalitet bør ha for norske luftkvalitetskriterier, mål og regelverk. Oppdraget gjennomføres i to deler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Del 1: Miljødirektoratet og Folkehelseinstituttet skal vurdere, eventuelt oppdatere, luftkvalitetskriteriene basert på endringene WHO har gjort i «Air Quality Guidelines» i løpet av 2022. - Del 2: Miljødirektoratet skal innen 1.april 2023 levere en vurdering av eventuelle konsekvenser oppdaterte luftkvalitetskriterier bør ha for norske mål og regelverk. 	1. april
71.	I samarbeid med Helsedirektoratet kartlegge hvordan fylker og kommuner jobber for å fremme et sunt og bærekraftig kosthold.	1. mai
72.	Levere en oversikt på norsk over de mest relevante funnene for Norge fra FNs klimapanelets synteserapport.	I etterkant av lansering av rapporten
73.	Med bakgrunn i EUs grønne giv og handlingsplan for sirkulær økonomi levere et utvalg notater som belyser konsekvenser og utfordringer ved gjennomføring av kommende EØS-regelverk med vurderinger av mulige grep for effektiv gjennomføring og oppfølging, og andre sektors mulige delansvar.	Avklares nærmere
74.	I forbindelse med oppdatering av forvaltningsplanene for havområdene innhente og sammenstille faggrunnlag for kystsonen i de tre havområdene. Faggrunnlaget baseres på arbeidet med vannforvaltningen, og supplerende kunnskap på tema som ikke dekkes innhentes ved behov.	30. juni
75.	Lede arbeidet med å foreslå nødvendige endringer og harmonisering av regelverk relatert til massehåndtering, jf. rapport M-2074 fra det tverrsektorielle prosjektet om massehåndtering.	Avklares nærmere
76.	Oppdrag om gjennomføring av EU-direktiv om engangsprodukter av plast – videre arbeid (gjennomføring av ulike bestemmelser i direktiv om enkelte plastprodukter).	Avklares nærmere
77.	Landbruksdirektoratet, Miljødirektoratet og Riksantikvaren gis i oppdrag å gjennomføre en utredning som tar for seg hvilke sider ved seterdriften som er viktig og realistisk å ta vare på for fremtiden, formulere forslag til målsettinger og vurdere mulig innretting av virkemidler rettet mot seterdrift.	1. mars

78.	Videreføring fra TB2020: Bistå Sysselmaster i digitalisering av miljø- og geodata for Svalbard.	31. desember
79.	Oppdrag om en overordnet tiltaksanalyse for hvordan Norge kan tette eller redusere gapet til netto-null-målet i skog- og arealbrukssektoren. Det er behov for å utrede tiltak for å øke opptaket og redusere utslippene i sektoren mot 2030, med særlig vekt på utslipp fra avskoging og omdisponering av andre arealer.	15. februar
80.	Kunnskapsgrunnlag om barrierer og potensiale for utslippskutt i bygg- og anleggsbransjen.	1. april
81.	Kunnskapsgrunnlag om hvor store mengder norske bioressurser som kan høstes på bærekraftig vis, uten at det svekker naturens opptak og lagring av CO ₂ , samt hvor bruken av knappe bioressurser kan prioriteres for å sikre effektive utslippskutt.	Avklares nærmere
82.	Levere forslag til oppdatert utkast til forskrift om omsetningskrav for biodrivstoff til skipsfart, herunder gjennomføre høring, oppsummere høringsinnspill og vurdere behovet for endringer i forskriftsutkastet på bakgrunn av høringen.	1. juli
83.	Utrede økning i omsetningskrav for avansert biodrivstoff i luftfart for 2023 og 2024, herunder gjennomføre høring, oppsummere høringsinnspill og vurdere behovet for endringer i forskriftsutkastet på bakgrunn av høringen. Merknad: tekst i rødt er lagt til for at teksten i oppdragene om biodrivstoff i skipsfart og luftfart skal være konsistent. Dette er like prosesser og det er bare en spesifisering av hva Miljødirektoratet allerede gjør.	1. juli
84.	Utrede økning i omsetningskravene for biodrivstoff til veitrafikk, anleggsdiesel og skipsfart.	Avklares nærmere
85.	Kartlegging av klimatilpasningsarbeid i et utvalg land.	1. februar
86.	Som oppfølging av Meld. St. 29 (2020-2021), utrede behovet for endringer i lovgivningen for å gi klimahensyn status som et selvstendig verneformål.	Avklares nærmere
87.	Som oppfølging av Meld. St. 29 (2020–2021), i samarbeid med Fiskeridirektoratet gjennomgå og vurdere praksis for rapportering av Norges bidrag til å oppfylle de internasjonale målene om bevaring av viktige områder for marin natur.	31. mars

88.	Oversende tilråding om endringer i perioden med ferdselsforbud for verneområder i Oslofjorden, jf. Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden T28.	31. desember
89.	Foreslå nye indikatorer og nye nasjonale støymål.	1. desember
90.	Utrede ulike tiltak og virkemidler som er relevante for å opprettholde og forbedre økologisk tilstand i skog – oppdrag til direktoratene.	1. mai
91.	Utarbeide felles kunnskapsgrunnlag om økologisk tilstand i norsk skog – oppdrag til Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet.	Før sommeren
92.	Kartlegge mulighetsrommet for landene i Arktisk Råd, inkludert Norge, til å påta seg forsterket kollektivt mål for reduksjon av svart karbon og eventuelt innføre kollektivt mål for metan i forbindelse med at Norge skal ha formannskap 2023-25. Oppdrag 41 i TB 2022.	31. januar
93.	I samarbeid med Direktorsgruppen for vannforvaltning gjennomføre en evaluering av arbeidet med oppdatering av vannforvaltningsplanene, etter tilsvarende tilnærming som i 2016.	1. mai
94.	Levere en rapport om arbeidet med oppfølging av oppdrag om jerv. Arbeidet omfatter å vurdere nye løsninger for mer aktiv informasjonsdeling om SNOs innsats lokalt, samt vurdere om det kan iverksettes tiltak for å bidra til mer effektiv lisensfelling av jerv og mer styrt lisensfellingsaktivitet til de mest tapsutsatte områdene.	1. mars
95.	Levere oppdaterte beslutningsgrunnlag for 13 naturtyper som bør prioriteres for tiltak frem mot 2035. Vurderes og prioriteres opp mot artene og naturtypene som allerede er foreslått i den opprinnelige oppfølgingsplanen.	17. februar
96.	Levere tilråding om vern av Østmarka nasjonalpark.	15. juni
97.	Levere forslag til felles nasjonal miljødatapolicy, jf. fremtidens miljødata utredning og digitaliseringsstrategi for klima og miljøsektor.	15. februar
98.	Vurdere om det bør iverksettes innhenting av, og eventuelt innhente, mer kunnskap om jervens	Avklares nærmere

	vandringsmønster/utvandring fra føderevir, og rapportere på dette.	
99.	Notat med vurdering av hovedverktøy og prosesser for å ta kunnskap i bruk i politikkutvikling, og hvordan kompetansen om dette kan styrkes (Oppdrag 3 i 2022)	8. februar

8.2 Vedlegg 2: Fastsettelse av indikatorer for nasjonale klima- og miljømål 2023

Resultatområde	Nasjonale klima- og miljømål (24)	Indikatorer (82)	Merknad	Justert for 2022
Naturmangfold	1.1. Økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester	Status og utviklingstrekk for økologisk tilstand i havområdene.	Jf. Naturindeks for Norge.	
		Status og utviklingstrekk for økologisk tilstand i elver og innsjøer.	Jf. Naturindeks for Norge og Vannforskriften.	
		Status og utviklingstrekk for økologisk tilstand i kyst.	Jf. Naturindeks for Norge og Vannforskriften.	
		Status og utviklingstrekk for økologisk tilstand i våtmark.	Jf. Naturindeks for Norge.	
		Status og utviklingstrekk for økologisk tilstand i skog.	Jf. Fagsystemet for økologisk tilstand og Naturindeks for Norge	
		Status og utviklingstrekk for økologisk tilstand i fjell.	Jf. Fagsystemet for økologisk tilstand og Naturindeks for Norge	
		Status og utviklingstrekk for økologisk tilstand i kulturlandskap og åpne lavlandsområder.	Jf. Naturindeks for Norge.	
		Utvikling i areal av inngrepsfrie naturområder.		
	1.2 Ingen arter og naturtyper skal utryddes, og utviklingen til truede og nær truede arter og naturtyper skal bedres	Antall nær truede og truede arter og naturtyper i kyst- og havområdene.	Tall fra sist oppdaterte rødliste for arter og rødliste for naturtyper.	
		Antall nær truede og truede arter og naturtyper i elver og innsjøer.	Som over	
		Antall nær truede og truede arter og naturtyper i våtmark.	Som over	
		Antall nær truede og truede arter og naturtyper i skog.	Som over	
		Antall nær truede og truede arter og naturtyper i fjell.	Som over	
		Antall nær truede og truede arter og naturtyper i kulturlandskap og åpne lavlandsområder.	Som over	
	1.3 Et representativt utvalg av norsk natur skal tas vare på for kommende generasjoner	Vernet landareal totalt.	Oppgi i km ²	
		Vernet areal i kyst og havområdene.	Oppgi i km ²	
		Vernet areal i elver og innsjøer.	Oppgi i km ²	

		Vernet areal i våtmark.	Oppgi i km ²	
		Vernet areal i skog.	Alle vernekategorier.	
		Vernet skog hvor skogbruk ikke er tillatt; totalt og fordelt på produktiv og uproduktiv skog	Omfatter vernekategorier nasjonalparker og naturreservat der skogbruk ikke er tillatt.	
		Vernet areal i fjell.	Oppgi i km ²	
		Vernet areal i kulturlandskap og åpent lavland.	Oppgi i km ²	
Resultatområde	Nasjonale klima- og miljømål	Indikatorer	Merknad	Justert for 2022
Kulturminner og kulturmiljø	2.1 Alle skal ha mulighet til å engasjere seg og ta ansvar for kulturmiljø	Utvikling av rammevilkår for engasjement og ansvar for kulturmiljø – holdningsutvikling i befolkningen knyttet til kulturmiljø		
		Utvikling av utøvelse av engasjement og ansvar – aktiviteter		
	2.2 Kulturmiljø skal bidra til bærekraftig utvikling gjennom helhetlig samfunnsplanlegging	Utvikling i lokal samfunnsplanlegging relatert til kulturmiljø		
		Utvikling i regional samfunnsplanlegging relatert til kulturmiljø		
	2.3 Et mangfold av kulturmiljø skal tas vare på som grunnlag for kunnskap, opplevelse og bruk	Utvikling av antall kulturminner og kulturmiljøer etter mangfoldskriterier i kulturminnedatabasen Askeladden		
		Utvikling i vernestatus for kulturminner og kulturmiljøer i kulturminnedatabasen Askeladden		
		Utvikling i tilstand for kulturminner og kulturmiljøer i kulturminnedatabasen Askeladden		
Resultatområde	Nasjonale klima- og miljømål	Indikatorer	Merknad	Justert for 2022
Friluftsliv	3.1 Friluftslivets posisjon skal tas vare på og utvikles videre gjennom ivaretagelse av allemannsretten, bevaring og tilrettelegging av viktige	Andel av befolkningen som deltar i friluftslivsaktiviteter to eller flere ganger i måneden, og del av befolkningen som deltar minst to ganger i uken.		
		Andel av befolkningen som har trygg tilgang til nært terreng innen en avstand på 500 meter		

	friluftslivsområder, og stimulering til økt friluftslivsaktivitet for alle	Andel av befolkningen som har trygg tilgang til leke- og rekreasjonsarealer innen en avstand på 200 meter		
		Andel av befolkningen som kjenner til allemannsretten		
		Andel tilgjengelig strandsoneareal		
	3.2 Naturen skal i større grad brukes som læringsarena og aktivitetsområde for barn og unge	Andel barn og unge (6–15 år) som deltar i friluftslivsaktiviteter to eller flere ganger i måneden, og andel barn og unge som deltar minst to ganger i uken.		
		Andel skoler og barnehager som har trygg tilgang til nærturterreng innen en avstand på 500 meter.		
		Andel skoler og barnehager som har trygg tilgang til leke- og rekreasjonsområder innen en avstand på 200 meter.		
Resultatområde	Nasjonale klima- og miljømål	Indikatorer	Merknad	
Forurensing	4.1 Forurensing skal ikke skade helse og miljø	Antall stoffer som er fareklassifisert av myndighetene		
		Andel områder med forurenset sjøbunn som er ryddet i henhold til handlingsplanen.		
		Registrert grunnforurensning uten helse og miljøfare		
		Utslipp av kjemikalier, olje og andre naturlige forekommende miljøskadelige stoffer fra olje- og gassvirksomhet		
		Nivåer av biocider i miljøet		
		Andel vannforekomster som ikke når miljømål om god tilstand som følger at forurensning		
		Areal med overskridinger av tålegrenser for forsuring		
		Areal med overskridelser av tålegrenser for overgjødning		
	4.2 Bruk og utslipp av kjemikalier på prioritetslista skal stanses	Utvikling i forbud og andre reguleringer av prioritetslistestoffer i kjemikalier regelverkene		
	Nivå av utvalgte prioritetslistestoffer i miljøet			

		Mengde farlig avfall med ukjent disponering.		
		Utslipp av utvalgte prioritetslistestoffer fra landbasert industri		
		Utslipp av utvalgte prioritetslistestoffer fra olje- og gassvirksomhet		
		Utvikling i opprydning av utvalgte prioritetslistestoffer i forurenset grunn		
	4.3 Utviklingen i mengden avfall skal være vesentlig lavere enn den økonomiske veksten	Generert mengde husholdningsavfall per innbygger sett i forhold til privat konsum i husholdningene per innbygger		
		Generert mengde næringsavfall per innbygger sett i forhold til BNP per innbygger		
	4.4 Materialgjenvinningen av avfall skal øke	Andel husholdningsavfall og lignende næringsavfall som er forberedt til ombruk eller materialgjenvunnet		
		Andel bygg- og anleggsavfall som er forberedt til ombruk eller materialgjenvunnet		
	4.5 Eksponering av mennesker og miljø for radioaktiv forurensning skal holdes så lav som mulig	Nivåer av radioaktiv forurensning i miljøet		
		Utslipp av radioaktive stoffer		
		Mengde radioaktivt avfall med ukjent disponering		
	4.6 Å sikre trygg luft. Basert på dagens kunnskapsstatus blir følgende nivå sett på som trygg luft: Årsmiddel PM10: 20 µg/m ³ Årsmiddel PM2,5: 8 µg/m ³ Årsmiddel NO ₂ : 40 µg/m ³	Utviklingen i årsmiddelkonsentrasjonen for PM10, med fokus på de stedene der verdiene overskrider nivå sett på som trygg luft.		
		Utviklingen i årsmiddelkonsentrasjonen for PM 2,5, med fokus på de stedene der verdiene overskrider nivå sett på som trygg luft.		
		Utviklingen i årsmiddelkonsentrasjonen for NO ₂ , med fokus på de steder der verdiene overskrider nivå sett på som trygg luft.		
	4.7 Støyplagen skal reduseres med 10 prosent innen 2020 i	Samlet støyplage (SPI) fra alle kartlagte kilder		

	forhold til 1999. Antallet personer som er utsatt for over 38 dB innendørs støynivå skal reduseres med 30 prosent innen 2020 i forhold til 2005.	Reell reduksjon i antall personer som er utsatt for over 38 dB innendørs støy		
Resultatområde	Nasjonale klima- og miljømål	Indikatorer	Merknad	Justert for 2022
Klima	5.1 Norge skal fram til 2020 kutte i de globale utslippene av klimagasser tilsvarende 30 prosent av Norges utslipp i 1990	Utvikling i totale utslipp minus kvotekjøp og godskriving av deltakelse i EUs kvotesystem, sammenlignet med utslippsbudsjett.		
	5.2 Norge har under Parisavtalen tatt på seg en forpliktelse til å redusere utslippene av klimagasser med minst 55 prosent i 2030 sammenlignet med nivået i 1990	Utvikling i ikke-kvotepliktige utslipp minus eventuell anskaffelse av fleksibilitet, sammenlignet med anslått utslippsbudsjett		
	5.3 Norge skal være klimanøytralt fra og med 2030			
	5.4 Norge har lovfestet et mål om å bli et lavutslippssamfunn i 2050	Status og utvikling i utslipp av klimagasser fordelt på sektorer		
	5.5 Medvirke til at redusert og reversert tap av tropisk skog gir et mer stabilt klima, mer bevart naturmangfold og mer bærekraftig utvikling.	Tall på tonn reduserte klimagassutslipp fra skog betalt for i u-land		Nasjonalt mål endret i Prop. 1 S 2020-2021
	5.6 Politisk mål om at samfunnet skal forberedes på og tilpasses klimaendringene	Status for innarbeiding av rutiner, tiltak, strategier og virkemidler knyttet til klimatilpasning i sentrale sektorer		
Resultatområde	Nasjonale klima- og miljømål	Indikatorer	Merknad	Justert for 2022
Polarområdene	6.1. Omfanget av villmarkspregede områder på Svalbard skal holdes ved lag, og naturmangfoldet bevares tilnærmet	Status og utvikling i areal av villmarksområder på Svalbard	Tilført areal de siste årene ref. naturrestaurering	Oppdatert status per jan. 2022 publiseres i okt. 2022.
		Vernet areal på Svalbard.		

	upåvirket av lokal aktivitet	Status og utvikling i volum og fordeling av motorisert ferdsel på Svalbard.		
		Status og utvikling i antall ilandstigninger fra cruiseskip utenfor bosetningene og Isfjorden på Svalbard.		
		Geografisk spredning av ilandstigninger fra cruiseskip utenfor bosetningene og Isfjorden på Svalbard.		
		Status og utvikling for sentrale arter i de marine økosystemene på Svalbard.		
		Status og utvikling for sentrale arter i de terrestriske økosystemene på Svalbard.		
		Status og utvikling i leveområde for isbjørn.		
	6.2 De 100 viktigste kulturminnene og kulturmiljøene på Svalbard skal sikres gjennom forutsigbar og langsiktig forvaltning	Indikator for kunnskapsgrunnlag – Oppdatering i Askeladden, risiko- og tilstandsvurdering, etablering av forvaltningsmål.		Ferdigstilles for godkjenning ila. 2021
		Indikator for tilsyn av kulturminner og kulturmiljø.		Ferdigstilles for godkjenning ila. 2021
		Indikator for tap av kulturminner og kulturmiljø.		Ferdigstilles for godkjenning ila. 2021
	6.3 Negativ menneskelig påvirkning og risiko for påvirkning på miljøet i polarområdene skal reduseres	Isutbredelse i utvalgte fjorder på Svalbard og i havområdene rundt Svalbard.		
		Permafrostreduksjon i utvalgte lokaliteter på Svalbard.		
		Forekomst av regnvær om høsten og vinter med påfølgende is på bakken på Svalbard.		

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref

Dato

22/3052-18

16. mars 2023

Supplerende tildelingsbrev 2023. Overførte beløp fra 2022, andre tildelinger og nye oppdrag.

I dette supplerende tildelingsbrevet meddeler Klima og miljødepartementet følgende saker:

1. Tildeling av overførte ubrukte beløp fra 2022 til 2023 under kap. 1420, 1425 og 1410.
2. Tildeling av midler fra kap. 1140 til ikke høstbart vilt, inkludert overførte beløp fra 2022.
3. Klimatilpasning- tildeling av midler – til eksisterende oppdrag
4. Knaben-opprydding
5. Tilbaketrekning av midler på 1400/76 til SEVS
6. Nye oppdrag

1. Overførte beløp fra 2022 under kap. 1420, 1425 og 1410

Vi viser til vedlagt brev fra Finansdepartementet av 3. mars 2023 med tabellvedlegg som viser overførte beløp som Finansdepartementet har godkjent. De overførte beløpene for alle poster under kap. 1420 og 1425 tildeles Miljødirektoratet slik de fremgår av vedlegget, med unntak av post 71 Marin forsøpling under kap. 1420. Overført beløp på post 71 vil på samme måte som bevilgningen for 2023 bli tildelt Senter mot marin forsøpling.

Miljødirektoratet tildeles i tillegg 1 799 000 kroner av overført beløp fra kap. 1410 post 21. Midlene tildeles arbeidet med naturregnskap.

2. Tildeling av midler til ikke-høstbart vilt under kap. 1140, inkludert overførte beløp fra 2022

Vi viser til vedlagt brev fra Landbruks- og matdepartementet (LMD) til KLD av 30. januar 2023 der de stiller 12,4 mill. kroner til ikke-høstbart vilt til disposisjon for KLD med utgangspunkt i Prop. 1 S (2022-2023), jf. Innst. 8 S (2022-2023).

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltningsavdelingen

Saksbehandler
Christine Bergan
Yang
22 24 58 08

KLD tildeler med dette midlene uavkortet videre til Miljødirektoratet slik:

Kapittel	Post	Post	(i kroner)
1140		Hauktbare viltressursar – forvaltning og tilskott til viltformål (Viltfondet) m.m.	
	01	Driftsutgifter	1 969 350
	21	Spesielle driftsutgifter	4 902 450
	71	Tilskott til viltformål	5 516 700

I brevet ber LMD om at KLD på egnet måte bidrar til budsjettomtale på kap. 1140 vedr. bruken av midler til ikke-høstbare arter. KLD ber Miljødirektoratet ivareta dette og avklare bidrag direkte med LMD for å sikre egnet budsjettomtale. Vi antar for øvrig at LMD i tillegg vil sende eget oppdragsbrev om dette, som i tidligere år

Vi viser vidare til vedlagt brev fra Landbruks- og matdepartementet av 10. mars 2023 om godkjent overført ubrukt bevilgning på kap. 1140 fra 2022 til 2023, til ikke-høstbare viltressurser.

KLD tildeler med dette midlene uavkortet vidare til Miljødirektoratet slik:

Kapittel	Post	Post	(i kroner)
1140		Hauktbare viltressursar – forvaltning og tilskott til viltformål (Viltfondet) m.m.	
	01	Driftsutgifter	116 250
	21	Spesielle driftsutgifter	337 850
	71	Tilskott til viltformål	112 050

3. Tildeling av midler under kap. 1400 post 21- Kartlegging av klimatilpassningsarbeid i andre land.

I forbindelse med utredningen «Kartlegging av klimatilpassningsarbeid i andre land» (Vestlandsforskning med leveranse 1. februar 2023), tildeles Miljødirektoratet 100 000 kroner til finansiering av oppdraget under kap, 1400 post 21. Prosjektnummer: 54002110.

Det forutsettes at utbetalingene tas med i de ordinære kassarapportene til Direktoratet for økonomistyring (DFØ), samt at det rapporteres til KLD på forbruk pr. 31.12.23 i direktoratets årsregnskap.

4. Knaben-opprydding

Det bes om at Miljødirektoratet gjennomfører arbeidet med opprydding av forurenset grunn ved Knaben gruver i tråd med anbefaling i rapport fra Norges Geotekniske Institutt fra 2020 som vurderer status og tiltak for deponiet. Miljødirektoratet har laget tidsplan med oppstart

våren 2023 og gjennomføring av tiltak i løpet av 2024, eventuelt 2025. Oppryddingen finansieres over oppryddingspost 1420/39.

5. Tilbaketrekning av midler på 1400 post 76 til SEVS – 0,3 mill. kroner

Midler til Sekretariat for etter- og videreutdanning i samfunnsplanlegging (SEVS) ble tildelt Miljødirektoratet i 2023 ved en inkurie. 0,3 mill. kroner trekkes med dette tilbake.

6. Nye oppdrag

Oppdrag: Sammenslåing av tilskuddsordninger

Klima- og miljødepartementet har tidligere varslet om at mulighetene for å slå sammen tilskuddsordninger rettet mot resultatområdene naturmangfold og friluftsliv. Miljødirektoratet bes om å vurdere aktuelle alternativer til sammenslåing av tilskuddsordninger. Bestillingen innebærer ikke forslag til budsjettreduksjoner i tilskuddsmidler. Direktoratet bes også vurdere utkast til forskrifter.

Frist: Avklares nærmere

Oppdrag: Innspill til handlingsplan for energieffektivisering

Regjeringen skal senest sammen med statsbudsjettet for 2024 legge frem en handlingsplan for energieffektivisering. Som en del av arbeidet med handlingsplanen ønsker Klima- og miljødepartementet å involvere Miljødirektoratet for innspill og vurderinger. Det vises i denne sammenheng til kommende bestilling fra Klima- og miljødepartementet om innspill til helhetlig plan for energieffektivisering, med nærmere spesifisering og skalering av oppdraget. Formålet med bestillingen er primært å få innspill til Miljødirektoratets relevante eksisterende virkemidler og ansvarsområder inn i dette arbeidet, samt til hvilke andre virkemidler som kan spisses, for å bidra til mer effektiv energibruk i hele økonomien. Det vurderes eventuelle oppfølgende bestillinger.

Frist for første innspill: 29. mars 2023.

Oppdrag: Vurdering av ulv

Det har vært en diskusjon i Bernkonvensjonen om ulv. På denne bakgrunn bes Miljødirektoratet vurdere ulvens status under konvensjonen.

Frist: 1. mai

Oppdrag: Miljøpåvirker-betaler i villreinområdene

Miljødirektoratet bes utrede det juridiske handlingsrommet og ulike alternativer for hvordan prinsippet om at miljøpåvirker-betaler kan utvides til å gjelde aktuelle sektorer i villreinområdene. Miljødirektoratet vurderer selv hvilke sektorer som anses som aktuelle.

Formål og innretting vil variere mellom de ulike sektorene, og Miljødirektoratet står fritt til å vurdere dette. I de tilfeller der gjennomføring av prinsippet om at miljøpåvirker-betaler vil kreve endring i lov, bes direktoratet foreslå hvilke lover dette bør hjemles i.

Frist: 1. september 2023.

I tillegg bes Miljødirektoratet foreslå en ny og bedre faglig begrunnet beregningsmetode for villreinfond. Eventuelle behov for nærmere avklaringer med departementet kan tas løpende.

Frist: 1. juni 2023.

Oppdrag: Utredning av forbud mot nedbygging av myr

Miljødirektoratet bes utrede et forbud mot nedbygging av myr. Hovedformålet med et forbud er å hindre klimagassutslipp og tap av natur og naturmangfold, ved å bevare myrenes eksisterende karbonlagre og evne til karbonlagring og andre økosystemtjenester.

Miljødirektoratet bes utforme et konkret forslag til lov- og forskriftsendringer (eventuelt i alternative utforminger), konsekvensvurdering og høringsnotat. Vi ber om at direktoratet under arbeidet har nødvendig kontakt med Statens Vegvesen, Landbruksdirektoratet, NVE og KDD (planavdelingen) og ev. andre etater ved behov. Oppdraget er forklart nærmere i et eget brev.

Frist: 1. desember 2023

Med hilsen

Lene Lyngby (e.f.)
ekspedisjonssjef

Christine Bergan Yang
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Deres ref

Vår ref
22/921-2

Dato
30. januar 2023

Statsbudsjettet 2023 - Kap. 1140 Haustbare viltressursar - forvaltning og tilskott til viltformål (Viltfondet) m.m.

Landbruks- og matdepartementet (LMD) viser til Prop. 1 S (2022-2023) fra LMD, jf. også Innst. 8 S (2022-2023).

Det framgår i omtalen under kapittel 1140, at postene 01, 21 og 71 skal kunne nyttes til oppgaver under LMD når tiltakene er knyttet til forvaltning av høstbare viltarter, men også til oppgaver under Klima- og miljødepartementet (KLD) når tiltakene er knyttet til forvaltning av arter som ikke er regnet som høstbare. I tråd med de forutsetninger som ble lagt til grunn for overføring av ansvar og budsjettmidler for viltressurser fra KLD til LMD i 2018, fordeles bevilgningen også for 2023 med 85 prosent til høstbare viltarter og 15 prosent til ikke-høstbare arter.

LMD stiller med dette midler til disposisjon for KLD for 2023, til forvaltning av ikke høstbare viltressurser. Beløpene som stilles til disposisjon framgår av tabell nedenfor, og KLD kan tildele midlene videre til Miljødirektoratet. Vi gjør oppmerksom på at midler til nasjonal jaktstatistikk fra og med 2023 inngår i Finansdepartementets oppdrag til SSB. Disse midlene har tidligere vært budsjettetert på kap. 1140, post 01.

Kapittel	Post		(i kroner)
1140		Haustbare viltressursar – forvaltning og tilskott til viltformål (Viltfondet) m.m.	
	01	Driftsutgifter	1 969 350
	21	Spesielle driftsutgifter	4 902 450
	71	Tilskott til viltformål	5 516 700

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Avdeling for skog- og
ressurspolitikk

Saksbehandler
Nils Steinar Bø
22 24 93 33

Rapportering til Stortinget om bruken av midlene på kap. 1140 framgår av Prop. 1 S fra LMD. Vi ber om at KLD på egnet måte bidrar til rapporteringen på kap. 1140 vedrørende bruken av midler til ikke høstbare arter.

Med hilsen

Pål Vidar Sollie (e.f.)
ekspedisjonssjef

Nils Steinar Bø
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Deres ref

Vår ref
22/921-6

Dato
10. mars 2023

Statsbudsjettet 2023 - Overføring av ubrukt bevilgning fra 2022 til 2023 - viltmidler

Landbruks- og matdepartementet viser til Prop. 1 S (2022-2023), der det framgår at deler av kapittel 1140, post 01, 21 og 71, skal kunne benyttes til ikke-høstbare viltressurser. Vi viser også til brev av 30. januar 2023 til Klima- og miljødepartementet om viltmidler i statsbudsjettet for 2023, kapittel 1140.

Det er godkjent overført ubrukt bevilgning på kapittel 1140 fra 2022 til 2023. Det legges til grunn at den overførte bevilgningen fordeles med 85 pst. til høstbare viltressurser og 15 pst. til ikke-høstbare viltressurser. Dette er samme fordelingen som for øvrige midler i 2023.

Landbruks- og matdepartementet stiller overførte viltmidler til disposisjon for Klima- og miljødepartementet som følger:

Kapittel	Post		Kroner
1140	01	Driftsutgifter	116 250
1140	21	Spesielle driftsutgifter	227 850
1140	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	112 050

Klima- og miljødepartementet kan videre stille midlene til disposisjon for Miljødirektoratet.

Med hilsen

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Avdeling for skog- og
ressurspolitikk

Saksbehandler
Nils Steinar Bø
22 24 93 33

Pål Vidar Sollie (e.f.)
ekspedisjonssjef

Nils Steinar Bø
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

KOPPI

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/1155 - 2

Dato
03.03.2023

OVERFØRING AV UBRUKTE BEVILGNINGER TIL 2023

Det vises til Finansdepartementets rundskriv R-2/2023 om overføring av ubrukte bevilgninger fra 2022 til 2023, og til Klima- og miljødepartementets brev av 27.02.2023 med forslag til overføringer.

Vedlagt oversendes oppgave over de beløp som Finansdepartementet har godkjent overført til 2023.

Dersom departementet har merknader ber vi om at disse umiddelbart tas opp med Finansdepartementet slik at forholdene kan være avklart innen 6. mars. Overføringene til 2023 skal etter planen registreres i statsregnskapet senest 9. mars 2023.

Med hilsen

Anders T. M. Knutsen e.f.
avdelingsdirektør

Siril Kvam
underdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Fagde	kap	Kapnavn	Postnavn	Kap/post i 2022	Stikkord	Bevilgning 2021	Overført fra 2021	Bevilgning 2022	Samlet bevilgning	Regnskap 2022	Merutgift (-) Mindreutgift (6-7)	Merinntekter	Omdisp. fra post 01 til 45, eller til 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger	Rest 8 +9+ 10-11	Max beløp: Driftspost 5 pst.av kol. 5 eller kol. 3+5 for "Kan overføres"	Mullig overføring	FIN beslutning om overføring til 2023	Endret Konto 2023	Merknad
14	1400	Klima- og miljø	Driftsutgifter	140001		290 341	10 077	291 481	301 558	294 982	6 576	-482			6 094	14 574	6 094	6 094		Mindreinntekt jf. fullmakt mot kap. 4400 post 02
14	1400	Klima- og miljø	Spesielle drift	140021		61 515	3 076	86 523	89 599	84 656	4 943				4 943	4 326	4 326	4 326		Ompostert regnskap.
14	1400	Klima- og miljø	Helhetlig prof	140050		10 785	0	10 757	10 757	10 757	0				-	Uaktuell				
14	1400	Klima- og miljø	Frivillige klim	140070		52 541	0	53 907	53 907	53 907	0				-0	Uaktuell				
14	1400	Klima- og miljø	Internasjonal	140071		91 774	0	88 814	88 814	88 809	5				5	Uaktuell				
14	1400	Klima- og miljø	Tilskudd til A	140074	kan overføres	5 162	60	5 296	5 356	5 296	60				60	10 458	60	60		
14	1400	Klima- og miljø	Støtte til nasj	140076	kan overføres	142 763	13 133	135 272	148 405	135 425	12 980				12 980	278 035	12 980	12 980		Ompostert regnskap.
14	1410	Kunnskap om	Miljødata	141021		276 890	8 534	414 306	422 840	421 041	1 799				1 799	20 715	1 799	1 799		
14	1410	Kunnskap om	MAREANO	141023	kan overføres	46 754	9 268	52 730	61 998	54 957	7 041				7 041	99 484	7 041	7 041		
14	1410	Kunnskap om	Grunnbevilgn	141050		220 552	0	221 190	221 190	221 190	0				-	Uaktuell				
14	1410	Kunnskap om	Forskningspr	141051		379 503	0	384 190	384 190	384 190	0				-	Uaktuell				
14	1410	Kunnskap om	Internasjonal	141053		7 267	0	7 419	7 419	7 419	0				-	Uaktuell				
14	1410	Kunnskap om	Nasjonale op	141070		39 723	0	41 156	41 156	41 157	-1				-1	Uaktuell				
14	1410	Kunnskap om	Tilskudd til N	141072		6 010	0	5 448	5 448	5 448	0				-	Uaktuell				
14	1411	Artsdatabank	Driftsutgifter	141101		33 270	591	33 097	33 688	31 995	1 693				1 693	1 655	1 655	1 655		
14	1411	Artsdatabank	Spesielle drift	141121	kan overføres, kan nyttes under post 70	10 242	0	10 656	10 656	10 488	168	-99			69	20 898	69	69		Mindreinntekt kap. 4411 post 02.
14	1411	Artsdatabank	Tilskudd til ar	141170	kan overføres, kan nyttes under post 21	26 666	477	27 159	27 636	26 297	1 339				1 339	53 825	1 339	1 339		
14	1412	Meteorologifd	Meteorologisk	141250		379 917	0	374 785	374 785	374 785	0				-	Uaktuell				
14	1412	Meteorologifd	Internasjonal	141270		127 055	0	119 119	119 119	118 496	623				623	Uaktuell				
14	1420	Miljødirekto	Driftsutgifter	142001		733 494	30 520	738 581	769 101	771 078	-1 977	7 303			5 326	36 929	5 326	5 326		Merinntekt kap. 4420 post 01.
14	1420	Miljødirekto	Spesielle drift	142021		335 744	16 787	300 033	316 820	306 690	10 130				10 130	15 002	10 130	10 130		

				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Fagde	kap	Kapnavn	Postnavn	Kap/post i 2022	Stikkord	Bevilgning 2021	Overført fra 2021	Bevilgning 2022	Samlet bevilgning	Regnskap 2022	Merutgift (-) Mindreutgift (6-7)	Merinntekter	Omdisp. fra post 01 til 45, eller til 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger	Rest 8 +9+ 10-11	Max beløp: Driftspost 5 pst.av kol. 5 eller kol. 3+5 for "Kan overføres"	Mullig overføring	FIN beslutning om overføring til 2023	Endret Konto 2023	Merknad
14	1420	Miljødirektora	Statlige vann	142022		244 627	8 642	284 449	293 091	280 229	12 862				12 862	14 222	12 862	12 862	142021	Endret poststruktur. Mindreforbruket overføres til post 1420, 21 dit bevilgningen til formålet er flyttet i 2023-budsjettet
14	1420	Miljødirektora	Oppdrags- og	142023	kan overføres	150 986	0	155 208	155 208	137 383	17 825	-20 137			-2 312	306 194	0			Mindreinntekt kap. 4420 post 4/6/9
14	1420	Miljødirektora	Statlige erver	142030	kan overføres	30 167	1 397	26 891	28 288	19 144	9 144				9 144	57 058	9 144	9 144		
14	1420	Miljødirektora	Tiltak i verne	142031	kan overføres	90 419	3 922	93 419	97 341	89 186	8 155				8 155	183 838	8 155	8 155		
14	1420	Miljødirektora	Statlige erver	142032	kan overføres	5 840	5 840	1 735	7 575	2 315	5 260				5 260	7 575	5 260	5 260		
14	1420	Miljødirektora	Statlige erver	142033	kan overføres	1 350	166	4 219	4 385	2 626	1 759				1 759	5 569	1 759	1 759	142032	Endret poststruktur. Mindreforbruket overføres til post 1420, 32 dit bevilgningen til formålet er flyttet i 2023-budsjettet
14	1420	Miljødirektora	Statlige erver	142034	kan overføres	4 053	5 726	6 968	12 694	9 940	2 754				2 754	11 021	2 754	2 754	142032	Endret poststruktur. Mindreforbruket overføres til post 1420, 32 dit bevilgningen til formålet er flyttet i 2023-budsjettet
14	1420	Miljødirektora	Statlige erver	142035	kan overføres	435 101	1 129	435 727	436 856	435 479	1 377				1 377	870 828	1 377	1 377	142032	Endret poststruktur. Mindreforbruket overføres til post 1420, 32 dit bevilgningen til formålet er flyttet i 2023-budsjettet
14	1420	Miljødirektora	Statlige erver	142036	kan overføres		4 910	0	4 910	4 158	752				752	0	0	0		Mindreutgift kan ikke overføres
14	1420	Miljødirektora	Skogplanting	142037	kan overføres	4 000	4 000	0	4 000	100	3 900				3 900	4 000	3 900	3 900		
14	1420	Miljødirektora	Restaurering	142038	kan overføres	28 550	18 460	41 090	59 550	34 181	25 369				25 369	69 640	25 369	25 369	142031	Endret poststruktur. Mindreforbruket overføres til post 1420, 31 dit bevilgningen til formålet er flyttet i 2023-budsjettet
14	1420	Miljødirektora	Oppryddingsst	142039	kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79	12 483	0	12 483	12 483	-150	12 633				12 633	24 966	12 633	12 633		
14	1420	Miljødirektora	Tilskudd til iv	142060		1 000	0	3 026	3 026	2 726	300				300	Uaktuell				
14	1420	Miljødirektora	Tilskudd til kl	142061	kan overføres	109 244	22 291	165 938	188 229	145 864	42 365				42 365	275 182	42 365	42 365		
14	1420	Miljødirektora	Tilskudd til gr	142062	kan overføres	24 520	7 147	53 157	60 304	47 188	13 116				13 116	77 677	13 116	13 116		
14	1420	Miljødirektora	Returordning	142063		200	0	100	100	0	100				100	Uaktuell				
14	1420	Miljødirektora	Skrantesyker	142064		1 200	0	1 200	1 200	1 275	-75				-75	Uaktuell				
14	1420	Miljødirektora	Tilskudd til kc	142066			0	3 000	3 000	1 938	1 062				1 062	Uaktuell				
14	1420	Miljødirektora	Oppryddingsst	142069	kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79	72 262	48 322	82 662	130 984	74 713	56 271				56 271	154 924	56 271	56 271		
14	1420	Miljødirektora	Tilskudd til va	142070	kan overføres	42 792	6 815	61 905	68 720	62 486	6 234				6 234	104 697	6 234	6 234	142080	Endret poststruktur. Mindreforbruket overføres til post 1420, 80 dit bevilgningen til formålet er flyttet i 2023-budsjettet
14	1420	Miljødirektora	Marin forøppl	142071	kan overføres	55 690	7 260	50 290	57 550	50 858	6 692				6 692	105 980	6 692	6 692	142471	Endret poststruktur. Kap. 1420 post 71 er lagt ned fra 2023. Overføres til kap. 1424 post 71.

				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Fagde	kap	Kapnavn	Postnavn	Kap/post i 2022	Stikkord	Bevilgning 2021	Overført fra 2021	Bevilgning 2022	Samlet bevilgning	Regnskap 2022	Merutgift (-) Mindreutgift (6-7)	Mer-inntekter	Omdisp. fra post 01 til 45, eller til 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger	Rest 8 +9+ 10-11	Max beløp: Driftspost 5 pst.av kol. 5 eller kol. 3+5 for "Kan overføres"	Mulig overføring	FIN beslutning om overføring til 2023	Endret Konto 2023	Merknad
14	1420	Miljødirektora	Erstatning for	142072	overslagsbevilgning	145 885	0	144 548	144 548	140 554	3 994				3 994	Uaktuell				
14	1420	Miljødirektora	Tilskudd til ro	142073	kan overføres	72 326	9 153	79 575	88 728	82 788	5 940				5 940	151 901	5 940	5 940		
14	1420	Miljødirektora	CO2-kompen	142074		2 526 200	0	3 700 000	3 700 000	3 540 707	159 293				159 293	Uaktuell				
14	1420	Miljødirektora	Utbetaling for	142075	overslagsbevilgning	523 000	0	523 500	523 500	444 871	78 629				78 629	Uaktuell				
14	1420	Miljødirektora	Refusjonsord	142076	overslagsbevilgning	180 000	0	207 500	207 500	210 084	-2 584				-2 584	Uaktuell				
14	1420	Miljødirektora	Diverse organ	142077		16 416	0	16 843	16 843	16 843	0				-	Uaktuell				
14	1420	Miljødirektora	Friluftsmål	142078	kan overføres	177 776	9 457	179 798	189 255	183 051	6 204				6 204	357 574	6 204	6 204		
14	1420	Miljødirektora	Oppryddingsst	142079	kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69	450	100	450	550	120	430				430	900	430	430		
14	1420	Miljødirektora	Naturarv og k	142081	kan overføres	67 673	2 099	68 527	70 626	65 144	5 482				5 482	136 200	5 482	5 482		
14	1420	Miljødirektora	Tilskudd til tr	142082	kan overføres	42 806	2 145	43 919	46 064	44 875	1 189				1 189	86 725	1 189	1 189	142080	Endret poststruktur. Mindreforbruket overføres til post 1420, 80 dit bevilgningen til formålet er flyttet i 2023-budsjettet
14	1420	Miljødirektora	Tilskudd til til	142083	kan overføres	4 000	115	4 104	4 219	4 218	1				1	8 104	1	1	142080	overføres til post 1420, 80 dit bevilgningen til formålet er flyttet i 2023-budsjettet
14	1420	Miljødirektora	Internasjonal	142084		5 508	0	5 651	5 651	5 659	-8				-8	Uaktuell				
14	1420	Miljødirektora	Naturinforma	142085	kan overføres	92 826	1 727	84 801	86 528	85 960	568				568	177 627	568	568		
14	1422	Miljøvennlig s	Spesielle drif	142221		7 904	201	8 268	8 469	8 094	375				375	413	375	375		
14	1422	Miljøvennlig s	Tilskudd til pr	142270	kan nyttes under post 21	32 188	0	33 025	33 025	33 025	0				-	Uaktuell				
14	1423	Radioaktiv fo	Driftsutgifter	142301		29 083	948	37 316	38 264	35 968	2 296	-316			1 980	1 866	1 866	1 866		Post 1423.01: Mindreinntektsfullmakt mot kap. 4423 post 01
14	1424	Senter mot m	Driftsutgifter	142401			0	40 795	40 795	39 300	1 495				1 495	2 040	1 495	1 495		Ompostert regnskap.
14	1424	Senter mot m	Spesielle drif	142421			0	1 000	1 000	1 000	0				-	50	0			
14	1425	Fisketiltak:	Spesielle drif	142521		300	0	300	300	298	2				2	15	2	2		
14	1425	Fisketiltak:	Tilskudd til fis	142570	kan overføres	15 760	237	14 743	14 980	14 950	30				30	30 503	30	30		
14	1428	Enova SF:	Overføring til	142850		3 315 744	0	4 134 013	4 134 013	4 136 706	-2 693				-2 693	Uaktuell				
14	1428	Enova SF:	Midlertidig en	142851			0	1 600 000	1 600 000	1 600 000	0				-	Uaktuell				
14	1429	Riksantikvare	Driftsutgifter	142901		148 961	7 436	153 489	160 925	155 741	5 184	-1 147			4 037	7 674	4 037	4 037		Mindreinntektsfullmakt mot kap. 4429 post 2/9

				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Fagde	kap	Kapnavn	Postnavn	Kap/post i 2022	Stikkord	Bevilgning 2021	Overført fra 2021	Bevilgning 2022	Samlet bevilgning	Regnskap 2022	Merutgift (-) Mindreutgift (6-7)	Merinntekter	Omdisp. fra post 01 til 45, eller til 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger	Rest 8 +9+ 10-11	Max beløp: Driftspost 5 pst.av kol. 5 eller kol. 3+5 for "Kan overføres"	Mullig overføring	FIN beslutning om overføring til 2023	Endret Konto 2023	Merknad
14	1429	Rikssantikvare	Spesielle drift	142921		31 277	1 563	31 155	32 718	32 107	611				611	1 558	611	611		
14	1429	Rikssantikvare	Fierårige pros	142922	kan overføres	30 085	16 004	27 104	43 108	30 929	12 179				12 179	57 189	12 179	12 179		
14	1429	Rikssantikvare	Kulturminnea	142960		8 600	0	8 824	8 824	8 724	100				100	Uaktuell				
14	1429	Rikssantikvare	Tilskudd til au	142970	kan overføres	51 764	12	39 026	39 038	39 028	10				10	90 790	10	10		
14	1429	Rikssantikvare	Tilskudd til fre	142971	kan overføres	159 015	3 181	142 759	145 940	143 621	2 319				2 319	301 774	2 319	2 319		
14	1429	Rikssantikvare	Tilskudd til te	142972	kan overføres	58 045	482	58 554	59 036	58 732	304				304	116 599	304	304		
14	1429	Rikssantikvare	Tilskudd til by	142973	kan overføres	57 575	32 533	57 172	89 705	59 082	30 623				30 623	114 747	30 623	30 623		
14	1429	Rikssantikvare	Tilskudd til fa	142974	kan overføres	76 672	1 105	72 605	73 710	73 697	13				13	149 277	13	13		
14	1429	Rikssantikvare	Tilskudd til fa	142975	kan overføres	16 459	5 401	15 557	20 958	16 756	4 202				4 202	32 016	4 202	4 202		
14	1429	Rikssantikvare	Tilskudd til ve	142977	kan overføres	5 232	4 166	8 446	12 612	7 655	4 957				4 957	13 678	4 957	4 957		
14	1429	Rikssantikvare	Tilskudd til ve	142979	kan overføres	64 690	0	57 902	57 902	55 905	1 997				1 997	122 592	1 997	1 997		
14	1432	Norsk kultur	Til disposisjo	143250		135 614	0	121 276	121 276	121 276	0				-	Uaktuell				
14	1471	Norsk Polarin	Driftsutgifter	147101		243 495	5 409	243 062	248 471	258 722	-10 251	11 437			1 186	12 153	1 186	1 186		Merinntektsfullmakt mot kap. 4471 post 01/03
14	1471	Norsk Polarin	Spesielle drift	147121	kan overføres	111 821	11 366	121 564	132 930	145 452	-12 522	17 200			4 678	233 385	4 678	4 678		Merinntektsfullmakt mot kap. 4471 post 21
14	1471	Norsk Polarin	Stipend	147150		535	0	546	546	546	0				-	Uaktuell				
14	1472	Svalbards mil	Overføringer	147250		6 658	0	10 329	10 329	15 762	-5 433	5 422			-12	Uaktuell				Post 1472.50 Merinntektsfullmakt mot kap. 5578 post 70
14	1473	Kings Bay AS	Tilskudd	147370		56 610	0	43 946	43 946	43 946	0				-	Uaktuell				
14	1474	Fram - Nordo	Driftsutgifter	147401	kan nyttes under postene 50 og 70	245	0	252	252	166	86			86	-0	13	0	0		Innsparing dekker del av oveskridelse post 50, jfr. Stikkordsfullmakt for postene 01, 50, 70.
14	1474	Fram - Nordo	Tilskudd til st	147450	kan overføres, kan nyttes under post 70	24 509	0	25 020	25 020	32 025	-7 005			0	-7 005	49 529	0	0		Oveskridelse dekket ved innsparing på postene 01 og 70, jfr. Stikkordsfullmakt for postene 01, 50, 70.
14	1474	Fram - Nordo	Tilskudd til pr	147470	kan overføres, kan nyttes under post 50	28 572	330	29 001	29 331	22 276	7 055			6 920	135	57 573	135	135		Innsparing dekker del av oveskridelse post 50, jfr. Stikkordsfullmakt for postene 01, 50, 70.
14	1481	Klimavoter:	Driftsutgifter	148101	kan overføres	59	0	311	311	182	129				129	370	129	129		
14	1481	Klimavoter:	Internasjonal	148122	kan overføres	130 000	0	85 000	85 000	80 124	4 876				4 876	215 000	4 876	4 876		
14	1482	Internasjonal	Driftsutgifter	148201		100 345	5 017	101 435	106 452	103 235	3 217				3 217	5 072	3 217	3 217		

				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Fagde	kap	Kapnavn	Postnavn	Kap/post i 2022	Stikkord	Bevilgning 2021	Overført fra 2021	Bevilgning 2022	Samlet bevilgning	Regnskap 2022	Merutgift (-) Mindreutgift (6-7)	Merinntekter	Omdisp. fra post 01 til 45, eller til 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger	Rest 8 +9+ 10-11	Max beløp: Driftspost 5 pst.av kol. 5 eller kol. 3+5 for "Kan overføres"	Mullig overføring	FIN beslutning om overføring til 2023	Endret Konto 2023	Merknad
14	1482	Internasjonal	Klima- og skc	148273	kan overføres	2 981 543	111 615	2 681 543	2 793 158	2 790 035	3 123				3 123	5 663 086	3 123	3 123		
14	Totalt						470 352	19 949 940	20 420 292	19 840 641	579 651	19 181	-	7 006	591 826	11 027 265	360 888	360 888		

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
23/2734-

Dato
20. juni 2023

Supplerende tildelingsbrev etter revidert nasjonalbudsjett 2023

I dette supplerende tildelingsbrevet meddeles Miljødirektoratet endringer i tildelinger som følge av Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett (RNB). Videre meddeles korrigeringer av endelig tildelingsbrev for 2023 og nye oppdrag.

1. Endringer i tildelinger etter RNB 2023

Den 11. mai 2023 la regjeringen fram Prop. 118 S (2022-2023) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023. Finanskomiteen kom med sin innstilling til saken 14. juni 2023 jf. Innst 490 S (2022-2023). Stortinget gjorde vedtak i samsvar med innstillingen den 16. juni 2023. Stortingets vedtak medfører endringer under Klima- og miljødepartementets område i budsjettet for 2023, og får følgelig endringer i tildelinger på poster administrert av Miljødirektoratet. Alle budsjettendringer som omtales nedenfor tildeles i sin helhet Miljødirektoratet.

Den kraftige og uventede oppgangen i prisstigningen gjennom fjoråret ble ikke fanget opp i budsjettet. Dette har gitt en utilsiktet innstramning i statlige virksomheter og overføringer over statsbudsjettet. Stortinget har derfor vedtatt en ekstraordinær lønns- og prisjustering av statsbudsjettet for 2023 i forbindelse med RNB. Poster som har blitt lønns- og prisjustert omtales ikke som egne saker, men er oppsummert i tabellen med vedtatte endringer i beløp.

Omtale av saker:

Kapittel 1420 Miljødirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten økes med til sammen 14,8 mill. kroner.

Etter budsjettforliket på Stortinget økes bevilgningen økes med 5 mill. kroner for å sikre tilstrekkelig kapasitet.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltningsavdelingen

Saksbehandler
Christine Bergan
Yang
22 24 58 08

Bevilgningen økes med 5,5 mill. kroner som følge av den ekstraordinære lønns- og prisjusteringen av budsjettet og 1,6 mill. kroner til utgifter som følge av den midlertidig økte arbeidsgiveravgiften på inntekt over 750 000 kroner.

For å redusere sårbarheten og risiko for tap av kritisk kompetanse og redusere omfanget av konsulentinnleie på IT-området, økes posten med 2,8 mill. kroner for at Miljødirektoratet kan ansette egne folk som erstatter innleide konsulenter som tidligere ble utgiftsført under post 21, jfr. tilsvarende reduksjon under den posten.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen på posten økes med til sammen 19,7 mill. kroner.

Bevilgningen økes med 12,7 mill. kroner som følge av den ekstraordinære lønns- og prisjusteringen av budsjettet og 0,1 mill. kroner til utgifter som følge av den midlertidig økte arbeidsgiveravgiften på inntekt over 750 000 kroner.

I tildelingsbrevet for 2023 har forskningsrådet fått i oppdrag å gjennomføre en naturvitenskapelig fagfelle vurdering av fagsystemet for økologisk tilstand. Oppdraget skal gjennomføres i 2023 og 2024. Oppdraget utløser behov for økte virksomhetskostnader, og i tråd med retningslinjene for styring av virksomhetskostnader i Forskningsrådet, rammeoverføres 1 mill. kroner i 2023 fra kap. 1420, post 21 til kap. 285, post 55. Det tas sikte på å rammeoverføre tilsvarende beløp også i 2024-budsjettet

Det er behov for å øke bevilgningen til bekjempelse av pukkellaks med 10 mill. kroner i 2023. Innsiget av pukkellaks i 2023 forventes å øke betydelig sammenliknet med 2021. Mottiltakene i 2023 vil bli viktige for om Norge klarer å holde pukkellaksbestanden på et håndterbart nivå i årene framover samt for å hindre spredning sørover i Norge og til resten av Europa. Derfor økes bevilgningen med 10 mill. kroner i 2023, spesifikt knyttet til tiltak i Tanavassdraget samt forsvarlig avhending av død pukkellaks fra berørte vassdrag.

I forbindelse med arbeidet med ny stortingsmelding om villrein, har det kommet ytterligere utredningsbehov. Bevilgningen økes med 0,7 mill. kroner for å imøtekomme dette.

For å redusere sårbarheten og risikoen for tap av kritisk kompetanse, samt redusere omfanget av konsulentinnleie på IT-området, omdisponeres 2,8 mill. kroner til post 01 for at direktoratet kan ansette eget IT-personell. Se nærmere omtale under post 01.

Post 32 Statlige erverv, vern av naturområder, kan overføres

Etter budsjettforliket på Stortinget økes bevilgningen med 100 mill. kroner for å styrke ordningen med frivillig vern av skog.

Post 37 Skogplanting, videreføring av pilotprosjekt for stedegne treslag, kan overføres
Bevilgningen på posten reduseres med til sammen 4,9 mill. kroner.

Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet arbeider med å ferdigstille en veileder for planting av skog på nye arealer basert på erfaringene fra pilotprosjektet. Bevilgningen på posten er ikke tilstrekkelig for å etablere en langsiktig tilskuddsordning for skogplanting. Derfor omdisponeres 5,1 mill. kroner til kap. 1420, post 21 som delvis inndekning av kostnadsøkningene til bekjempelse av pukcellaks.

Bevilgningen økes med 0,2 mill. kroner som følge av den ekstraordinære lønns- og prisjusteringen av budsjettet.

Post 61 Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning, kan overføres
Etter budsjettforlik på Stortinget økes bevilgningen med 100 mill. kroner til Klimasats.

Post 69 Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79
Bevilgningen på posten økes med til sammen 40,4 mill. kroner.

Bevilgningen på posten er vedtatt økt med 37,2 mill. kroner som følge av endringer i forventet utbetalingstakt og kostnadsøkninger knyttet til opprydding av Hammerfest Havn og Store Lungegårdsvann i Bergen. Utover dette økes bevilgningen med 3,2 mill. kroner som følge av den ekstraordinære lønns- og prisjusteringen av budsjettet.

Bestillingsfullmakten til prosjektet i Store Lungegårdsvann økes med 29,4 mill. kroner, jf. romertallsvedtak. 9 mill. kroner av dette er forventede kostnadsøkninger i prosjektet, mens 20,4 mill. kroner er endringer i forventet utbetalingstakt og forskyvninger av prosjektet til 2024.

Post 73 Tilskudd til rovvilttiltak, kan overføres
Posten økes med til sammen 11,4 mill. kroner.

Bevilgningen økes med 10 mill. kroner til skadefelling av rovdyr gjennomført av kommunale/interkommunale skadefellingslag. Rask og effektiv skadefelling er viktig i tapsutsatte beiteområder, og i den forbindelse kreves kompetent mannskap, trente hunder, teknisk utstyr og forberedelser. Midlene skal benyttes til blant annet organisering og forberedelser av kommunale/interkommunale fellingslag, kompetansebygging ved å gi et utvidet tilbud om kursing til fellingslagene, samt tilskudd til oppgradering av fellingslag hva gjelder tilgang til tekniske hjelpemidler slik som kommunikasjonsutstyr.

Bevilgningen økes videre med 1,4 mill. kroner som følge av den ekstraordinære lønns- og prisjusteringen av budsjettet.

Post 75 Utbetaling for vrakpant og tilskudd til kjøretøy og fritidsbåter, overslagsbevilgning
Bevilgningen på posten reduseres med 63 mill. kroner som følge av redusert anslag på antall kjøretøy som kasseres i 2023.

Post 76 Refusjonsordninger, overslagsbevilgninger

Bevilgningen på posten økes med 6,8 mill. kroner som følge av forskyvning av utbetaling fra 2022 til 2023 knyttet til refusjon av innlevert spillolje.

Post 80 Tilskudd til tiltak for å ta vare på natur, kan overføres

Etter budsjettforlik på Stortinget økes bevilgningen med 2 mill. kroner til Norsk villakssenter i Reisa.

Bevilgningen økes med 5 mill. kroner i tilskudd til laksetrapp i Fustavassdraget i Vefsn, Nordland.

Bevilgningen økes med 2,7 mill. kroner som følge av den ekstraordinære lønns- og prisjusteringen av budsjettet.

Bevilgningen reduseres med 6 mill. kroner mot en tilsvarende økning i tilsagnsfullmakten knyttet til tilskuddsordningen nitrogenrensning av avløp til Oslofjorden, jf. romertallsvedtak. Eksisterende fullmakt på posten er knyttet til en annen tilskuddsordning, anadrome laksefisk og bygging av laksetrapp i Beiarelva.

Kapittel 1425 Fisketiltak

Post 70 Tilskudd til fiskeformål, kan overføres

Bevilgningen på posten reduseres med til sammen 2,4 mill. kroner.

Som følge av forslag til redusert refusjon fra Statens fiskefond, reduseres samtidig kap. 1425 post 70 med 2,8 mill. kroner, jf. omtale under kap. 5578 post 72.

Bevilgningen økes med 0,4 mill. kroner som følge av den ekstraordinære lønns- og prisjusteringen av budsjettet.

Kapittel 5578 Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet

Post 72 Fiskeravgifter

Som følge av at innbetalingene til Statens Fiskefond i 2021 og 2022 var lavere enn forventet, er fondskapitalen nå på et lavere nivå enn ønsket. Samtidig er inntektene for 2023 trolig budsjettert for høyt hvis vi sammenligner med de to siste årene. Derfor reduseres refusjonen fra fondet til kap. 5578 post 72 med 2,8 mill. kroner for å hensynta lavere inntekter og øke fondskapitalen. Se også omtale under kap. 1425, post 70.

Andre saker:

Fullmakt til å avhende areal for makeskifte ved skogvern samt andre avhendelser knyttet til vern og sikring av friluftsområder

Klima- og miljødepartementet har fått fullmakt til å godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom som forvaltes av Miljødirektoratet for inntil 25 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Nedenfor redegjøres det for at det er behov for slik fullmakt knyttet til makeskifte eller salg av areal innkjøpt til verneformål, dernest for at det er behov for slik fullmakt til å avhende areal innkjøpt til friluftslivsformål. Det er vedtatt en felles fullmakt til disse formålene. Fullmaktene delegeres herved til Miljødirektoratet

Salg av makeskifteeiendom i vernesaker

Miljødirektoratet har føringer på at makeskifte skal benyttes ved vern på privat grunn. Tiltaket skal virke konfliktdempende i de tilfeller privat grunneier ønsker erstatning oppgjort i areal, i stedet for utbetaling av et kronebeløp. Dette innebærer at staten kjøper arealer fra Statskog SF eller fra andre aktører som inngår i en makeskifteløsning. Det skjer at deler av innkjøpte makeskiftearealer ikke er relevante å bruke som erstatning i skogvern saker, og derfor er ønskelig å selge til andre. Det forekommer også en sjelden gang innløsning av festetomter på vernet grunn, etter tomteferdseloven kapittel 6. Siden dette er salg av en eiendom som tidligere er kjøpt av midler til vern av skog, bør midlene fra salget nyttes til nytt skogvern eller innkjøp av nye makeskifteeiendommer. Derfor opprettes en inntektspost 41 under kap. 4420 for inntektsføring av salg av eiendom i verneområder, herunder makeskifteeiendommer og innløsning av festetomter, og det opprettes samtidig en merinntektsfullmakt mot kap. 1420, post 32 slik at inntektene under kan øke utgiftene med tilsvarende beløp.

Merinntektsfullmakt mellom kap. 1420 post 30 og kap. 4420 post 40

Salg av eiendom innenfor statlig sikrede friluftslivsområder og inntekter fra innløsning av festetomter føres over kap. 4420 post 40. Det er tidligere belastet kostnader under kap. 1420 post 30 for investering i de områdene som selges eller innløses. Når områdene selges eller innløses, bør dette gå til dekning av nye investeringer i sikrede friluftslivsområder. Det opprettes derfor en merinntektsfullmakt slik at inntektene fra salg og innløsninger kan gå til sikringsarbeidet i inneværende år ved at kap. 1420 post 30 økes tilsvarende inntektene.

Nytt omsetningskrav for avansert biodrivstoff til sjøfart

Det innføres et omsetningskrav for avansert biodrivstoff til sjøfart på 6 prosent fra 1. oktober 2023. Dette er en oppfølging av regjeringens budsjettavtale med SV. Omsetningskravet er avgrenses til flytende drivstoff og flytende brensler brukt til innenriks sjøfart og fiske. Utenriks sjøfart er unntatt omsetningskravet. Det vil si at gass og alle typer drivstoff solgt til fritidsbåter, utenriks sjøfart og innretninger som benyttes til olje- og gassutvinning holdes utenfor kravet.

2. Andre tildelinger

Frisk Oslofjord 2 – Belastningsfullmakt til Miljødirektoratet

Klima- og miljødepartementet stiller til rådighet inntil 1 mill. kroner i 2023 til arbeidet i prosjektet Frisk Oslofjord 2 med kartlegging av sjøbunnen til et marint økologisk grunnkart for Oslofjorden. Pengene blir tildelt fra kapittel 1400 post 21 til Miljødirektoratet, som deltar i styringsgruppen for prosjektet og håndterer miljøforvaltningens bidrag til dette. Klima- og miljødepartementet ber om at kartleggingen sees i sammenheng med og legger vekt på relevant aktivitet koblet til kunnskapsbehov i pilotprosjektet for gjenoppbygging av økosystemene i Skagerrak–Oslofjorden. Miljødirektoratet skal rapportere til departementet om anvendelse av midlene ved slutten av året.

Tildelingen er ikke overførbart til neste budsjettår, og eventuelle overskridelser kan ikke påregnes dekket. Dersom lønnsutgifter belastes prosjektet, bes direktoratet holde seg innenfor tildelingen når arbeidsgiveravgift er inkludert.

Godtgjørelse for sekretariatsledelse til Motorferdsellovutvalget

Miljødirektoratet kan belaste utgifter knyttet til godtgjørelse for sekretariatsledelse til motorferdsellovutvalget med inntil kr 100 0000 over kapittel 1400 post 21. Utgifter belastes ut fra faktisk kostnad ved årsslutt. Prosjektnummer: 22350211.

Midler til arbeid med mikroplast

Miljødirektoratet gis fullmakt til å belaste KLDs kap. 1400 post 21 med opptil 250 000,- til sitt arbeid med mikroplast. Midlene benyttes til å vurdere eventuelle endringer i forurensningsforskriftens kapittel 23 A om plastholdig løst fyllmateriale i lys av forslag om omsetningsforbud for bl.a. gummigranulat under kjemikalierereguleringen REACH. Dette inkluderer innhenting av fakta og tallgrunnlag for en kost-nyttevurdering, og vurdering av konsekvenser av det kommende omsetningsforbudet for norske baneiere. Prosjektnummer: 62002101.

Midler til oppdrag om å gjennomføre analyser av utslipp fra norsk økonomisk aktivitet

Miljødirektoratet kan belaste kap. 1400, post 21 spesielle driftsutgifter med inntil 0,5 mill. kroner i 2023, jf. oppdrag om å gjennomføre analyser av utslipp fra norsk økonomisk aktivitet.

3. Nye oppdrag:

Oppdrag: Utredningsmidler til analyse av utslipp fra norsk økonomisk aktivitet

Klima- og miljødepartementet viser til Miljødirektoratets rapport M2482 (2023) *Klimagassutslipp globalt som følge av økonomisk aktivitet i Norge - Vurdering av metoder og behov*. I rapporten anbefales det å gjennomføre en analyse av utslipp fra norsk økonomisk

aktivitet hvor formålet er å gi en oppdatert oversikt over hvilket forbruk og hvilke aktiviteter i Norge som medfører de største bidragene til globale utslipp.

Klima- og miljødepartementet ber Miljødirektoratet om å lyse ut et oppdrag om å gjennomføre en analyse av utslipp fra norsk økonomisk aktivitet, herunder forbruk, fordelt på import, produksjon innenlands, og eksport. Analysen bør skille mellom utslipp fra ulike grupper – private forbrukere, næringsliv og det offentlige, og gi så mye detaljer som mulig om fordeling på ulike varegrupper/produkter/sektorer. Analysen bør ta utgangspunkt i en miljøutvidet kryssløpsanalyse og gjennomføres med tanke på at den skal kunne oppdateres og videreutvikles. Analysen kan derfor med fordel inkludere en gjennomgang av mulige forbedringsløp – både i modellapparatet og i datagrunnlag nasjonalt og internasjonalt.

Transparens er viktig for at resultatene skal kunne tolkes og brukes riktig. Analysen bør derfor inkludere en god beskrivelse av både metoder og forutsetninger som er lagt til grunn, og en tydelig beskrivelse av utsagnskraften til resultatene.

Miljødirektoratet skal følge oppdraget tett, delta i metodiske valg og avveininger og gjerne koble på andre relevante etater ved behov.

Frist: 1. november 2023.

Oppdrag: Utrede de viktigste økosystemtjenestene fra hovedøkosystem fjell, og trekke ut det som er relevant for villrein fjellet

Miljødirektoratet bes utrede de viktigste økosystemtjenestene fra hovedøkosystem fjell, og trekke ut det som er relevant for villrein fjellet. Utredningen bør inneholde kort beskrivelse, kvalitative vurderinger og kvantifisering og der det er mulig, verdsetting i kroner, for henholdsvis hele økosystemet fjell og villrein fjellet.

Frist: 15. desember 2023.

Oppdrag: Lodden

I prosessen om ny forskrift for lodden kom det fram at det er lokalt ønske om å forby høstjakt på ender i Kautokeino. Det ble også pekt på av VKM som et mulig avbøtende tiltak og ikke ha to perioder med jakt på ender i Kautokeino.

Vi ber Miljødirektoratet, gjennom ordinær prosess for revisjon av jaktidsforskriften, sende forslag om å stenge høstjakta på ender i Kautokeino og iverksette forbudet dersom ikke særlige forhold fra høringen taler mot dette.

Frist: 15. desember 2023

Oppdrag: CITES

1. Utsettelse av frist for å søke om eiersertifikat og utvidelse av perioden kontrollmyndigheten kan holde tilbake eksemplarer i påvente av avgjørelse om

beslag

Vi ber Miljødirektoratet utarbeide et høringsnotat med forslag om utsettelse av fristen for å søke om eiersertifikat fra 1. juli 2023 til 1. januar 2025, jf. CITES-forskriften §§ 8 og 27. Videre ber vi direktoratet om at det i høringsnotatet også foreslås en utvidelse av perioden kontrollmyndigheten kan holde tilbake eksemplarer i påvente av avgjørelse om beslag, fra dagens 5 virkedager, jf. CITES-forskriften § 29 andre ledd. Høringsnotatet skal legges frem for berørte departementer i forkant av alminnelig høring.

Etter forankring av høringsnotatet i departementene, vil KLD be Miljødirektoratet om å gjennomføre alminnelig høring av forslaget, sammenstille høringsinstansenes innspill etter høringens slutt og gi KLD en faglig anbefaling om endelige forskriftsendringer.

En utsettelse av fristen for å søke eiersertifikat må skje før 1. juli 2023. For å ha tilstrekkelig tid til fastsettelse av ev. forskriftsendringer, ber vi om at anbefaling om endelige forskriftsendringer oversendes innen 15. juni 2023.

2. Gjennomføre en vurdering og levere en anbefaling om eventuelle endringer i eiersertifikatordningen etter CITES-forskriften

Klima- og miljødepartementet ber Miljødirektoratet gjennomføre en vurdering av eiersertifikatordningen og levere en anbefaling til eventuelle endringer i ordningen.

Vurderingen skal gjennomføres i tråd med utredningsinstruksen. Miljødirektoratet skal vurdere hvordan ordningen bør utformes for å bidra til CITES-forskriftens formål, jf. CITES-forskriften §1 og motvirke miljøkriminalitet. Andre tema som bør vurderes er behovet for et tilstrekkelig juridisk grunnlag for å kontrollere deler av innenlandsmarkedet, hvilke arter som eventuelt bør omfattes av ordningen samt forventet ressursbruk for forvaltningen og privatpersoner forbundet med ordningen.

Departementet ber direktoratet utarbeide en slik vurdering og utkast til høringsbrev for at eventuelle endringer i ordningen kan innføres før 1. januar 2025.

Frist: 01. april 2024.

Frist for endelig anbefaling avtales i dialog med Miljødirektoratet etter leveranse av denne delen av oppdraget.

Oppdrag: Endring i FKT-forskriften i forbindelse med forslag til revidert nasjonalbudsjett

På bakgrunn av forslag til revidert nasjonalbudsjett ber vi Miljødirektoratet utarbeide forslag til endring av forskrift 1. januar 2013 nr. 3 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskriften). Ettersom en eventuell økt bevilgning kun gjelder for 2023, ber vi om at forslaget til endring i forskriften utformes som bestemmelse som kun varer ut 2023.

Vi ber om at Miljødirektoratet forelegger forslaget til forskriftendringer for departementet før forslaget sendes på høring. Miljødirektoratet bes besvare denne delen av oppdraget innen utgangen av fredag 26. mai 2023.

Vi ber videre om at Miljødirektoratet gjennomfører en alminnelig høring av forslaget til endringer i forskriften, samt at en forskriftsendring klargjøres for vedtagelse. Før en forskriftsendring vedtas ber vi om at endelig forslag forelegges departementet. Vi viser til at det tas sikte på en eventuell ikrafttredelse av en slik bestemmelse umiddelbart i etterkant av Stortingets eventuelle vedtakelse av revidert nasjonalbudsjett, som normalt skjer i midten av juni. Vi ber Miljødirektoratet ta hensyn til dette i beslutningen om høringsfrist i saken.

Frist: Miljødirektoratet bes besvare denne delen av oppdraget innen utgangen av fredag 16. juni 2023.

Oppdrag: Bidra i utredninger som følge av jordbruksoppgjør 2023

Av jordbruksavtalen for 2024, jf. prop 121 S (2022-2023) framgår det at det at Miljødirektoratet skal bidra inn i to utredninger fram mot neste års jordbruksoppgjør, med leveranser i 2024.

1. Utarbeidelse av en helhetlig plan for bærekraftig bruk av nitrogen i jordbruket
2. Gjennomgang av rammebetingelser, tilskuddsutforming og saksbehandlingsrutiner for ordningen tilskudd for levering av husdyrgjødsel til biogassanlegg.

Oppdragene vil konkretiseres i egne oppdragsbrev etter avklaringer med direktoratet.

Oppdrag: Utrede hjemler for administrative sanksjoner i arbeidet med ny viltlov

Klima- og miljødepartementet ber Miljødirektoratet utrede behovet for bestemmelser om administrative sanksjoner i ny viltlov og eventuelt utforme forslag til lovbestemmelser, særlig overtredelsesgebyr, administrativt rettighetstap, administrativt beslag og administrativ inndragning. Vi ber særlig om at direktoratet identifiserer hvilke overtredelser som skal kunne medføre de ulike administrative sanksjonene, og hvilke rettigheter som skal kunne fratras i en eventuell bestemmelse om administrativt rettighetstap. Vi ber om at direktoratet i utredningen blant annet ser hen til NOU 2003:15 pkt.10.4 Prinsipper for bruk av administrative sanksjoner. Oppdraget er gitt i samråd med Landbruks- og matdepartementet.

Frist: 30. september 2023.

Oppdrag: Tekstlige bidrag i forbindelse med stortingsmelding om oppfølging av det globale Kunming-Montreal-rammeverket for naturmangfold

I forbindelse med utarbeiding av stortingsmeldingen om oppfølgingen av det globale Kunming-Montreal-rammeverket for naturmangfold, ber Klima- og miljødepartementet Miljødirektoratet være forberedt på å bidra med faglige analyser, tekstinnspill og/eller kvalitetssikring av tekst. Klima- og miljødepartementet vil fortløpende ta kontakt når det er aktuelt, og vil i denne dialogen også fastsette konkrete frister.

Oppdrag: etablere tilskuddsordning for prosjektering av nitrogenfjerning ved avløpsrensaneanlegg – Oslofjorden

Klima- og miljødepartementet har gitt Miljødirektoratet i oppdrag å etablere en tilskuddsordning for prosjektering av nitrogenfjerning ved avløpsrensaneanlegg. Brev med utdyping av oppdraget ble sendt til Miljødirektoratet 14. mars 2023. Miljødirektoratet leverte forslag til forskrift til Klima- og miljødepartementet 26. april 2023. Klima- og miljødepartementet har videre bedt Miljødirektoratet om å sende forslag til forskrift på høring jf. brev 9. mai 2023.

Oppdrag: Bidrag i arbeid med revisjon av forskrift om konsekvensutredning

I forbindelse med oppstart av arbeid med revisjon av forskrift om konsekvensutredning (KU-forskriften), ber Klima- og miljødepartementet Miljødirektoratet om å innhente og sammenstille innspill til revisjonsarbeidet fra relevante direktorater. Klima- og miljødepartementet vil komme nærmere tilbake til omfang og frist for oppdraget.

Oppdrag: Anbefale videre arbeid med naturbudsjetter

Klima- og miljødepartementet ber Miljødirektoratet anbefale innretning av det videre arbeidet med naturbudsjetter. Anbefalingen kan ta utgangspunkt i Miljødirektoratets leveranse før sommeren 2023 der ulike innretninger av arealbaserte naturbudsjetter skisseres, og bør omfatte arbeid på kort og noe lengre sikt.

Frist: 1. november 2023

4. Tilbaketrekning av oppdrag

Oppdrag 20 under resultatområde naturmangfold: Trondheimskonferanse 2024

Oppdraget med frist 1. juli om å utarbeide en oppstartsplan for arbeidet med en mulig Trondheimskonferanse 2024 strykes.

Oppdrag 115, videreført fra tidligere år: Vurdering av potensielt nytt utslippsreduksjonsprogram Nampula, Mosambik under Verdensbankens biokarbonfond

Verdensbanken har besluttet å ikke gå videre med dette programmet. Oppdraget faller dermed bort.

Oppsummering av vedtatte endringer i beløp:

Utgifter:

Kap.	Post	Betegnelse	Kroner
1410	21	Miljødata	7 302 000
1420	01	Driftsutgifter	14 822 000
1420	21	Spesielle driftsutgifter	19 656 000
1420	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, kan overføres	3 204 000

1420	30	Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder, kan overføres	731 000
1420	31	Tiltak i verneområder og annen natur, inkludert restaureringstiltak, kan overføres	5 439 000
1420	32	Statlige erverv, vern av naturområder, kan overføres	115 076 000
1420	37	Skogplanting, videreføring av pilotprosjekt for stedegne treslag, kan overføres	-4 944 000
1420	39	Opprydningstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79	428 000
1420	60	Tilskudd til ivaretagelse av naturmangfold i kommuneplanlegging	71 000
1420	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning, kan overføres	106 923 000
1420	62	Tilskudd til grønn skipsfart, kan overføres	946 000
1420	63	Returordning for kasserte fritidsbåter	7 000
1420	64	Skrantesykeprøver fra fallvilt	28 000
1420	66	Tilskudd til kommuner for å bedre tilgangen til strandsonen langs Oslofjorden	70 000
1420	69	Opprydningstiltak, kan nyttes under postene 39 og 79	40 440 000
1420	73	Tilskudd til rovvilttiltak, kan overføres	11 383 000
1420	75	Utbetaling for vrakpant og tilskudd til kjøretøy og fritidsbåter, overslagsbevilgning	-63 000 000
1420	76	Refusjonsordninger, overslagsbevilgning	6 800 000
1420	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	307 000
1420	78	Friluftsmål, kan overføres	4 107 000
1420	79	Opprydningstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69	10 000
1420	80	Tilskudd til tiltak for å ta vare på natur, kan overføres	3 720 000
1420	81	Verdiskapning basert på naturarven, kan overføres	265 000
1420	84	Internasjonalt samarbeid	128 000
1420	85	Besøkscenter for natur og verdensarv, kan overføres	2 195 000
1425	70	Tilskudd til fiskeformål, kan overføres	-2 433 000

Inntekter:

Kap.	Post	Betegnelse	Kroner
5578	72	Fiskeravgifter	-2 800 000

Med hilsen

Lene Lyngby (e.f.)
ekspedisjonssjef

Christine Bergan Yang
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Landbruks- og matdepartementet

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Miljødirektoratet

Deres ref

Vår ref

Dato

23/2734-

13. oktober 2023

Supplerende tildelingsbrev med midler til lønnsoppgjøret 2023, andre tildelinger, korrigeringer og belastningsfullmakt, samt nye oppdrag

I dette supplerende tildelingsbrevet tildeles Miljødirektoratet midler som følge av lønnsoppgjøres 2023, andre tildelinger, korrigeringer og belastningsfullmakt, samt nye oppdrag.

Tildeling av midler

Lønnskompensasjon, kap. 1420 post 01

Vi viser til vedlagt brev fra Finansdepartementet 28.09.2023 der Klima- og miljødepartementet blir meddelt fordelingen av kompensasjonen for lønnsoppgjøret 2023. Kap. 1420 post 01 mottar i henhold til denne fordelingen 22,765 mill. kroner. KLD tildeler med dette midlene til Miljødirektoratet.

Tildeling på kap. 1420 post 21

I endelig tildelingsbrev for 2023 holdt departementet tilbake 1 mill. kroner av bevilgningen under posten for å finansiere forskningsrådet for deres oppdrag om å gjennomføre en naturvitenskapelig fagfelleevaluering av fagsystemet for økologisk tilstand. Ifm RNB 2023 (jfr Prop. 118 S og Innst. 490 S (2022-2023)), ble posten følgelig redusert med 1 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 285 Norges Forskningsråd, post 55 Virksomhetskostnader. I supplerende tildelingsbrev til Miljødirektoratet av 20. juni 2023 omtales alle endringer under posten fremmet ifm RNB, både økninger og reduksjoner, inkludert reduksjonen ifm. omdisponeringen til Norges forskningsråd på 1 mill. kroner. I sum medførte endringene ifm. RNB at bevilgningen ble økt med 19,7 mill. kroner. Men siden departementet allerede hadde holdt tilbake 1 mill. kroner til Norges forskningsråd i det opprinnelige tildelingsbrevet, skulle

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltningsavdelingen

Saksbehandler
Christine Bergan
Yang
22 24 58 08

disse midlene ikke inngått i beløpet som ble tildelt Miljødirektoratet etter RNB. Riktig endring i tildeling etter RNB skulle vært en økning på 20,7 mill. kroner, ikke 19,7 mill. kroner, siden 1 mill. kroner allerede var trukket ut av tildelingen til Miljødirektoratet. Dermed tildeles Miljødirektoratet med dette 1 mill. kroner på posten for å rette opp feilen.

Rette opp feil i overførte beløp fra 2022-2023 under kap. 1420

Ved en feil i departementet ble ikke direktoratets ønske om å fordele overføringen av restmidler i 2022-regnskapet under kap. 1420 post 81 videreformidlet til Finansdepartementet. Ønsket ble derfor ikke etterkommet i Finansdepartementets brev av 03.03.23 ang. overføringene til 2023.

Bakgrunnen for direktoratets ønske var logisk nok knyttet til endringene i poststruktur fra 2022- til 2023-budsjettet, der flere tilskuddsordninger ble flyttet ut av post 81 og lagt på hhv. post 78 og 80. To ordninger ble liggende igjen under post 81. Direktoratet ønsket følgelig restmidlene til de ulike ordningene fordelt på de tre postene slik:

1. Til post 78: 4,1 mill. kr (mindreforbruk på ordning for nasj.turiststier som i 2023-budsjettet er flyttet til 1420/78))
2. Til post 81: 1 mill. kr (mindreforbruk på ordningen Villrein fjellet som verdiskaper, samme post i 2023-budsjettet som før)
3. Til post 80: 0,382 mill. kr (mindreforbruk på ordningen Ville pollinerende insekter som i 2023-budsjettet er flyttet til post 1420/80)

På anmodning har Finansdepartementet endret overføringen fra kap. 1420 post 81 i tråd med overnevnte i brev av 24.03.23 (vedlagt), som ble videresendt i kopi til direktoratet i epost av 29.03.23. Ved en uteglemmelse ble ikke dette formelt tildelt direktoratet i supplerende tildelingsbrev av 20.06.23 og tildeles hermed her.

Kap. 1400 post 76

Fra 2022 til 2023 ble det i brev fra Finansdepartementet av 03.03.23 godkjent overført 12,980 mill. kroner på posten. Av disse er 3,4 mill. kroner knyttet til midler fra tidligere bevilgning for opprydding på Bugøynes. Midlene ble ved en inkurie ikke tildelt Miljødirektoratet i supplerende tildelingsbrev med overførte beløp, som ble sendt 16.03.2023, og tildeles derfor her.

Under samme post ble det ifm. RNB (jfr. Prop. 118 S, Innst. 490 S) bevilget ytterligere 10 mill. kroner til opprydding på Bugøynes. Disse ble ikke tatt med i supplerende tildelingsbrev av 20.06.23 med endringer etter RNB etc, og tildeles derfor direktoratet nå.

Midlene skal benyttes til opprydding av forurenset grunn på land på Finnmarkseiendommens eiendom gnr. 4 bnr. 1 fnr. 59 i Sør-Varanger kommune. Finnmarkseiendommen har frivillig påtatt seg ansvar for å gjennomføre oppryddingen etter at departementet i juni i år omgjorde sitt vedtak datert 25. mai 2021, der departementet i klagesak opprettholdt Miljødirektoratets pålegg om oppryddingstiltak og supplerende undersøkelser på eiendommen. Oppryddingen krever tillatelse etter forurensningsloven som vil behandles av statsforvalteren i Troms og

Finnmark. Vi ber om at Miljødirektoratet etter vanlige prosedyrer gir midlene i tilskudd til Finnmarkseiendommen.

Belastningsfullmakt fra Kommunal- og distriktsdepartementet

Kompetanseløft klima og natur for planleggere i kommuner

KLD viser til det KDD-ledede prosjektet «Kompetanseløft for klima og natur for planleggere i kommuner». Prosjektet gjennomføres i et samarbeid mellom KDD og Miljødirektoratet, der KLD orienteres og konsulteres ved behov. Målet for prosjektet er at kommuner og fylkeskommuner skal ta mer hensyn til klima og naturmangfold i areal- og samfunnsplanleggingen. For Miljødirektoratet bidrar prosjektet til å følge opp prioritering P3 og P23 i tildelingsbrevet for 2023: "Kommunene har i større grad tatt hensyn til viktige klima- og miljøinteresser i sin arealforvaltning" (P3), og "Kommunene har i større grad tatt hensyn til viktige klimainteresser i sin forvaltning" (P23). Internt har Miljødirektoratet også et mål om å prioritere kommunene som målgruppe for å forbedre hensynet til natur og klima i arealplanlegging/disponering.

I forbindelse med prosjektet videredelegerer KLD belastningsfullmakt for 2023 fra KDD til KLD på kap. 500 post 21, Kommunal – og distriktsdepartementet. Miljødirektoratet gis herved fullmakt til å belaste kap. 500 Kommunal – og distriktsdepartementet, post 21 spesielle driftsutgifter. Vi viser til den vedlagte belastningsfullmakt for øvrige detaljer.

Rapportering og resultatoppfølging:

KLD skal settes i kopi av rapporteringskrav, ref. fullmakt.

Nye oppdrag

Oppdrag: Oppfølging etter beslutning om grenseendring i Lågendeltaet naturreservat

Vi viser til særskilte oppdrag gitt i to brev 8. august 2023:

- Igangsetting av prosess for utvidelse av Lågendeltaet naturreservat i nordøst, ferdselsforbud mm.
- Igangsetting av prosess for vern av Gausadeltaet.

Frist: fastsettes etter nærmere avtale med departementet.

Oppdrag: Klimatilpasningsmeldingen

Vi viser til Meld. St. 26 *Klima i endring – sammen for et klimarobust samfunn* og regjeringen vil-punktet «utarbeide en nasjonal klimasårbarhetsanalyse hvert fjerde år». Vi viser videre til omtalen av hva klimasårbarhetsanalysen skal inneholde i stortingsmeldingens kapittel 4.4.1 og til omtalen av kunnskap om konsekvenser for samisk kultur og næringsvirksomhet, tradisjoner, levesett og helse og bruk av urfolks kunnskap/árbediehtu i klimatilpasningsarbeidet, jf kapittel 5.8. I stortingsmeldingen står det at Miljødirektoratet gis

ansvaret for å utvikle analysen i samarbeid med relevante sektormyndigheter og aktører, og at Miljødirektoratet skal fastsette detaljer om organisering av arbeidet, inkludert innhold, omfang og innretning på analysen i dialog med direktoratsgruppen for klimatilpasning og i samråd med KLD og andre relevante departement. Det står videre at det tas sikte på å ferdigstille første nasjonale klimasårbarhetsanalyse innen utgangen av 2026.

Vi ber om at Miljødirektoratet, i samarbeid med direktoratsgruppen for klimatilpasning, sender et forslag til prosess og organisering av arbeidet med første nasjonale klimasårbarhetsanalyse, inkludert forslag til aktører som bør involveres. Oppdraget bør videre inneholde et forslag til tidsplan for arbeidet med milepæler/delleveranser og tidspunkt for underveisrapporteringer til KLD. Det er ønskelig at oppdraget inkluderer en vurdering av ressursbehov og eventuelt alternative ambisjonsnivå for arbeidet.

KLD vil komme tilbake med oppdrag om å utarbeide klimasårbarhetsanalysen i tildelingsbrevet for 2024.

Frist: 15. februar 2024.

Oppdrag: Klimakrav til bygge- og anleggsplasser

Levere nytt utkast til høringsbrev om hjemmel til kommunene for å kunne stille klimakrav til bygge- og anleggsplasser.

Frist: 1 desember 2023

Oppdrag: Revisjon av forskrift om konsekvensutredninger

Klima- og miljødepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet har startet arbeid med revisjon av forskrift om konsekvensutredning (KU-forskriften). Revisjonsarbeidet omfatter endringer for å sikre godt samsvar med SEA-direktivet og EIA-direktivet, og andre endringer som vil forbedre dagens konsekvensutredningssystem.

I anledning oppstart av revisjonsarbeidet har Klima- og miljødepartementet tidligere gitt Miljødirektoratet i oppdrag å innhente innspill fra relevante etater om behov for endringer. Oppdraget er gjennomført.

Klima- og miljødepartementet ber Miljødirektoratet om å innen 1. desember 2023 levere forslag til endringer i KU-forskriften. Miljødirektoratet bør blant annet se hen til innspillene fra relevante etater ved vurderingen av hvilke endringer det er behov for, men må gjøre en selvstendig vurdering av hvilke endringer som anbefales at utredes videre i denne omgang. Leveransen skal omfatte:

- En overordnet beskrivelse av bakgrunnen for endringsforslagene. Denne delen skal også omfatte en omtale av ovennevnte innspillsrunde fra relevante etater, herunder en oppsummering av innspillene og hvordan Miljødirektoratet har vurdert dem.
- Miljødirektoratets forslag til endringer i KU-forskriften, med merknader til de enkelte endringsforslagene som på et overordnet nivå beskriver formål og virkninger av endringene.

Etter at oppdraget er levert tar Klima- og miljødepartementet i samråd med Kommunal- og distriktsdepartementet sikte på å gi et nytt oppdrag til Miljødirektoratet om å gjøre en grundigere utredning av endringer som vurderes som relevante å gå videre med.

Frist: 1. desember 2023

Oppdrag: Stortingsmelding for villrein

Vurdere tiltak og virkemidler til stortingsmelding for villrein.

Frist: 13. oktober 2023.

Oppdrag: Insentiver for industriell karbonfjerning

Klima- og miljødepartementet viser til følgende anmodningsvedtak fra Stortinget:

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en ekstern utredning av virkemidler for samfunnsøkonomisk riktig prising av negative utslipp, slik som negativ CO₂-avgift eller omvendte auksjoner, og vurdere muligheten for at støtte til CO₂-fjerning (negative utslipp) kan kombineres med salg av klimakreditter.»

Departementet ber direktoratet sette ut et eksternt oppdrag om vurdering av virkemidler for industriell karbonfjerning i Norge, særlig omvendt CO₂-avgift og omvendt auksjonering. Departementet vil snart komme tilbake til nærmere beskrivelse og tidsramme for oppdraget.

Frist: Departementet vil snart komme tilbake til tidsramme for oppdraget.

Oppdrag: Omsetningskrav for ikke-veigående maskiner og sjøfart

Klima- og miljødepartementet viser til tekst i Regjeringas klimastatus og -plan:

«Regjeringa vil vurdere å slå saman omsetningskrava for ikkje-veggåande maskiner og sjøfart, med mål om å forenkle krava. Dersom det blir vurdert som ei god løysing å slå saman omsetningskrava, vil vi sjå på vidare nivå og opptrapping av omsetningskravet for sjøfart og ikkje-veggåande maskiner samla. Ei slik løysing kan forenkle dokumentasjonskrava knytt til omsetningskrava.»

Departementet ber direktoratet gjøre en overordnet vurdering av om det er hensiktsmessig å slå sammen omsetningskravene for ikke-veigående maskiner (andre formål) og sjøfart for å forenkle dokumentasjonskravene ved omsetningskravene. Det bes om at det herunder utredes hvem som har ansvar i verdikjeden (pliktsubjekt) når det gjelder rapportering og dokumentasjonskrav, og om en sammenslåing kan forenkle dokumentasjonskravene. Departementet har nærmere dialog med direktoratet om oppdraget.

Frist: 31. desember 2023

Oppdrag: Foreslå forskrift om forbud mot bruk av fossile brensler til energiformål i industrien fra 2030 (for ikke- kvotepliktige utslipp)

Det vises til oppdrag sendt Miljødirektoratet 6. oktober, der Klima- og miljødepartementet ber Miljødirektoratet lage forslag til forskrift for gjennomføring av forbud mot bruk av fossile brensler i industrien for ikke- kvotepliktige utslipp. Leveransen skal omfatte utkast til høringsbrev med redegjørelse for innholdet i forslaget til forskrift og økonomiske og administrative konsekvenser, jf. utredningsinstruksen punkt 2-2. Se nærmere redegjørelse for oppdraget i oppdragsbrevet.

Frist: 1. mai 2024

Oppdrag: Sjøfugl

Klima- og miljødepartementet skal ferdigstille Handlingsplan for sjøfugl som legges fram senest medio juni 2024. Miljødirektoratets Utkast til norsk handlingsplan for sjøfugl (Utkast pr 17.12.2020) skal danne utgangspunktet for det videre arbeidet. Det vil i den sammenheng være behov for bistand fra Miljødirektoratet, i første omgang knyttet til oppdatering og siling av de foreslåtte tiltakene i Miljødirektoratets Utkast til norsk handlingsplan for sjøfugl av 2020.

Departementet ber direktoratet om å gå igjennom og oppdatere lista over aktuelle tiltak med utgangspunkt i handlingsplan for sjøfugl av 17.12.2020. Tiltak som er gjennomført og avsluttet, eller av ulike årsaker ikke lenger er aktuelle tas ut av lista og nye tiltak legges til.

Det må framgå hvilke tiltak som er de mest sentrale å få gjennomført for å bedre situasjonen for sjøfugl.

Departementet har gjerne nærmere dialog med direktoratet om oppdraget ved behov.

Frist: 15. desember

Oppdrag: Oppdaterte mål for miljøområdet i ny AMR-strategi

Vi viser til at Helse- og omsorgsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Utenriksdepartementet og Klima- og miljødepartementet

er i gang med en oppdatering eller ny versjon av gjeldende Nasjonal strategi for antibiotikaresistens (2015-2020). Ny strategi skal bygge videre på målene fra den forrige strategien.

Den gjeldende strategien har følgende to sektorspesifikke mål for klima og miljø:

1. En kartlegging av antibiotikaresistente bakterier er gjennomført i representative miljøer og på utvalgte organismer av dyr, vann og jord med ulik grad av eksponering for antibiotika.
2. Det er initiert studier for å undersøke effekten av andre resistensdrivere enn antibiotika i naturen, deriblant desinfeksjonsmidler, biocider og tungmetaller.

Vi viser også til rapporten Antibiotikaresistens - Kunnskapshull, utfordringer og aktuelle tiltak (2020), som er et viktig kunnskapsgrunnlag for arbeidet.

KLD ber Miljødirektoratet vurdere behovet for å oppdatere gjeldende sektorspesifikke mål på klima- og miljøområdet, og foreslå eventuelt nye sektorspesifikke mål til den antimikrobiell resistens. Det er ønskelig at de foreslåtte målene skal være målbare og etterprøvbare. Dersom oppnåelse av enkelte mål avhenger av et bedre eller oppdatert kunnskapsgrunnlag for å velge passende tiltak for å nå et mål, kan Miljødirektoratet i denne sammenheng også vurdere behovet for relevant forskning eller beskrive problemstillinger som bør belyses nærmere.

Frist: 1. desember 2023

Oppdrag: Styrke forebygging og håndtering av forsøpling og forurensning ved ekstremvær
Vurdere tiltak for å styrke forebygging og håndtering av forsøpling og forurensning ved ekstremvær. Oppdraget blir spesifisert nærmere i eget oppdragsbrev.

Frist: 1. mars 2024

Oppdrag: EØS-innlemmelse og nasjonal gjennomføring av det forsterkede klimavoteregulverket

Klima- og miljødepartementet viser til direktiv (EU) 2023/959 om endringer i klimavoteredirektivet og en lang rekke rettsakter som utfyller klimavoteredirektivet.

Klima- og miljødepartementet er i gang med EØS-innlemmelse av endringene i klimavoteredirektivet med sikte på å få regelverket innlemmet i EØS-avtalen på EØS-komitémøtet 8. desember. Klima- og miljødepartementet arbeider parallelt med nødvendige lovendringer, mens Miljødirektoratet arbeider med nødvendige forskriftsendringer for å gjennomføre direktivet i norsk rett. Det er nødvendig at lov- og forskriftsendringer trer i kraft innen utgangen av året for å kunne innføre kvoteplikt for skipsfart samtidig i EU og Norge.

Departementet ser imidlertid at det også vil være behov for rask prosess når det gjelder EØS-innlemmelse og nasjonal gjennomføring av mange rettsaktene som utfyller klimakvotedirektivet.

KLD vil på vanlig måte ta seg av prosessen med EØS-innlemmelse av det utfyllende regelverket, men mye av regelverket er av teknisk karakter og utviklingen av regelverket foregår i tekniske arbeidsgrupper der Miljødirektoratet deltar. På denne bakgrunn ber departementet om at Miljødirektoratet utarbeider utkast til EØS-notater for følgende rettsakter:

Tildeling av vederlagsfrie kvoter:

- Forordning om klimanøytralitetsplan og konsekvenser for tildeling
- Forordning om endringer i tildelingsforordningen

Klimakvoteregisteret:

- Forordning (EU) 2023/1642 om modernisering av registersystemet
- Forordning om endringer i registerforordningen (forventes vedtatt Q4 2023)

Auksjonering av klimakvoter:

- Forordning om endringer i forordning om auksjonering av klimakvoter

MR/AV-forordningene:

- Forordning om endringer i MR-forordningen del I (forventes vedtatt Q4 2023)
- Forordning om endringer i MR-forordningen del II (produkter som kan ha CCU)
- Forordning om endringer i AV-forordningen

Skipsfart:

- Forordning om unntak for skipsfart (PSO-forpliktelser, felles forespørsel to medlemsstater)
- Forordning om unntak for skipsfart (små øyer)
- Forordning om rapporteringsregler for aggregerte utslippsdata på selskapsnivå mm
- Forordning med liste over nærliggende kontaineromlastingshavner
- Forordning med liste over skipsoperatører og administrerende myndigheter
- Forordning med regler for administrasjon av skipsoperatører
- Endringer i MRV-forordningen om regler for å overvåke og rapportere utslipp
- Endringer i AV-forordningen for skip
- Forordning med maler for overvåkingsplaner og utslippsrapporter for skipsfart.

Når det gjelder forordning om endringer i Innovasjonsfondet som forventes vedtatt Q3 2023 har vi bedt Olje- og energidepartementet om å utarbeide et utkast til EØS-notat.

KLD kan selv håndtere utarbeidelsen av EØS-notat for kommisjonsbeslutning (EU) 2023/1575 om fastsettelse av samlet kvotemengde for EU ETS.

Vi ber samtidig direktoratet om å vurdere en hensiktsmessig prosess for nasjonal gjennomføring av de rettsaktene som må gjennomføres i norsk rett.

Frist: Fortløpende. Så fort som mulig etter at innholdet i de enkelte EU-rettsaktene er kjent.

Oppdrag: Vurdering av hvilke deler av skipsfarten som vil omfattes av kvoteplikt i det utvidede klimakvotesystemet

Miljødirektoratet har sendt på høring forslag til forskriftsendringer i klimakvoteforskriften, som er nødvendige for å gjennomføre direktiv (EU) 2023/959 om endringer i klimakvotedirektivet i norsk rett. Departementet ber i den forbindelse om at Miljødirektoratet gjør en nærmere vurdering av hvilke deler av skipsfarten som vil omfattes av kvoteplikt i det utvidede klimakvotesystemet, herunder i hvilken grad ferjer og hurtigbåter vil omfattes, samt en vurdering av hvilke økonomiske og administrative konsekvenser innføringen av kvoteplikt vil kunne ha for bl.a. Statens vegvesen og fylkeskommunene.

Frist: I god tid før høringen avsluttes 20. november.

Oppdrag: Forurensningsloven

Vurdere behov for endringer i forurensningsloven for å gjennomføre industriutslippsdirektivet, avløpsdirektivet, avfallsrammedirektivet, grensekryssforordningen og luftkvalitetsdirektivet. Behovet for endringer i forurensningsloven må ses i sammenheng med forslaget til ny lov om bærekraftige produkter. Nærmere beskrivelse og frist for oppdraget vil følge av eget oppdragsbrev. Miljødirektoratet skal levere en foreløpig vurdering og statusrapport på arbeidet innen 31. desember 2023.

Frist: 31. desember 2023

Med hilsen

Lene Lyngby (e.f.)
ekspedisjonssjef

Christine Bergan Yang
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Deres ref
23/358

Vår ref
23/1155 - 5

Dato
24.03.2023

Endringsvedtak, overføring av ubrukt bevilgning fra 2022 til 2023, kap. 1420 post 81

Finansdepartementet (FIN) viser til brev fra Klima- og miljødepartementet (KLD) av 21. mars.

KLD viser til de vedtatte overføringene av ubrukt bevilgning fra 2022 til 2023 som KLD bekreftet 6. mars 2023. Ved en inkurie har KLD ikke spilt inn at overført beløp på 5,482 mill. kroner fra post 1420, post 81 i 2022, og som følge av omlegging av poststrukturen under kapittelet, skulle vært fordelt på tre poster i 2023. KLD ber om at dette kan rettes opp i statsregnskapet.

FIN tar dette til etterretning og legger til grunn at det ville vært gjort vedtak som anmodet dersom dette var spilt inn i KLDs opprinnelige søknad.

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) har på bakgrunn av vedtatte overføringer av ubrukt bevilgning registrert disse i statsregnskapet for 2022 og 2023.

FIN vil ta KLDs anmodning til følge og derfor be DFØ gjøre følgende endringer i registreringen av overførte beløp fra 2022 til 2023 i statsregnskapet for 2023:

Overført til kap/post i 2023	Opprinnelig vedtatt overført beløp (1000 kr)	Endringsvedtak (1000 kr)	Samlet vedtatt beløp etter endringsvedtak (1000 kr)
------------------------------	--	--------------------------	---

142081	5 482	-4 482	1 000
142078	6 204	4 100	10 304
142080	7 424	382	7 806

Det tas sikte på at oppdateringen i statsregnskapet vil være klar til mars-regnskapet.

Med hilsen

Anders T. M. Knutsen e.f.
avdelingsdirektør

Siril Kvam
underdirektør

Kopi: Riksrevisjonen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Deres ref

Vår ref
23/4408-2

Dato
28. september 2023

Belastningsfullmakt for 2023 for KLD på Kap. 500 post 21, Kommunal- og distriktsdepartementet

Gjelder Kompetanseløft klima og natur for planleggere i kommuner. Samarbeidsprosjekt KDD og MDIR.

1. INNLEDNING

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) viser til prosjektet Kompetanseløft for klima og natur for planleggere i kommuner, mandat og styringsdokument samt oppstartsmøte 9. juni 2023.

2. FORMÅLET MED TILDELINGEN

Målet for prosjektet er at kommuner og fylkeskommuner skal ta mer hensyn til klima og naturmangfold i areal- og samfunnsplanleggingen. Vi vil bidra til dette med kunnskap, verktøy og veiledning og kommunikasjon. Dette prosjektet inngår i planavdelingens arbeid med digital informasjon og veiledning.

For Miljødirektoratet er prosjektet et bidrag til å følge opp følgende prioriteringer i tildelingsbrevet for 2023 fra Klima- og miljødepartementet: **"Kommunene har i større grad tatt hensyn til viktige klima- og miljøinteresser i sin arealforvaltning"** (P3), og **"Kommunene har i større grad tatt hensyn til viktige klimainteresser i sin forvaltning"** (P23). Internt har Miljødirektoratet også et mål om å prioritere kommunene som målgruppe for å forbedre hensynet til natur og klima i arealplanlegging/disponering.

Postadresse
Postboks 8004 Dep
NO-N-0030 OSLO
postmottak@kdd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
<http://www.kdd.dep.no/>

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 858

planavdelingen

Saksbehandler
Lars Martin Mediaas

For Kommunal- og distriktsdepartementet er prosjektet et bidrag til å følge opp målet om at planleggingen fremmer bærekraftig samfunnsutvikling og arealbruk (Prop. 1 S 2022-2023). Departementet har ansvaret for at landet har en helhetlig, fremtidsrettet og samordnet arealpolitikk jf. Plan- og bygningsloven. Kommunene har hovedansvaret for å finne helhetlige og gode løsninger i samfunns- og arealplanleggingen, slik at lokale forhold ivaretas i samspill med nasjonale og viktige regionale interesser, og departementet tilrettelegger for kompetansebygging i små og store kommuner.

Prosjektet har tre faser: 1) Kartlegging av behov og muligheter. 2) Konkretisere og utarbeide tiltak. 3) Gjennomføre kompetansetiltak. Fase 1 og 2 gjennomføres ila. 2023, mens utrulling av tiltak starter i januar 2024.

3. OVERSIKT OVER BELØP SOM KAN DISPONERES I 2023

Beløp til disposisjon i 2023 er kr 600 000,-. Det presiseres at Miljødirektoratet kun kan bruke midlene i 2023.

Klima- og miljødepartementet gis med dette fullmakt til å delegere følgende beløp til Miljødirektoratet i 2023:

Kap. 500 Kommunal- og distriktsdepartementet		[tall i kr.]
Post	Betegnelse	Beløp
21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	600 000
	Sum kap. 500	600 000

Fullmakten gjelder også for å utgiftsføre tilhørende merverdiavgift på Finansdepartementets kapittel 1633 *Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift*, post 01 *Driftsutgifter*.

4. RAPPORTERING OG RESULTATOPPFØLGING

Vi ber om at en kort redegjørelse for aktiviteten i 2023 sendes til postmottak@kdd.dep.no, og at beløpet som er brukt legges inn i [eget regneark](#).

Med hilsen

Fungerende avdelingsleder
Hanne Bakke

Seniorrådgiver
Lars Martin Mediaas

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4512 - 1

Dato
28.09.2023

STATSBUDSJETTET FOR 2023 – BUDSJETTMESSIGE VIRKNINGER AV LØNNSOPPGJØRET I DET STATLIGE TARIFFOMRÅDET I 2023

Ved Stortingets behandling av Innst. 494 S (2022–2023), jf. Prop. 119 S (2022–2023) *Endringer i statsbudsjettet 2023 under Finansdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet (Lønsregulering for arbeidstakarar i det statlege tariffområdet 2023 m.m.)*, fikk Finansdepartementet fullmakt til å fordele bevilgningen under kap. 2315 Lønsregulering for arbeidstakere i det statlige tariffområdet, post 01 Driftsutgifter, på de av departementenes poster som har lønnsbevilgning.

På grunnlag av opplysninger utarbeidet av Kommunal- og distriktsdepartementet, har Finansdepartementet beregnet virkningen av lønnsoppgjøret i 2023 på de budsjettpostene i statsbudsjettet for 2023 som skal kompenseres for oppgjøret. For Klima- og miljødepartementet utgjør dette 43,4 mill. kroner. Finansdepartementets fordeling av samlet kompensasjon for Klima- og miljødepartementet i statsbudsjettet for 2023 fremgår av tabellen nedenfor.

<i>Kap.</i>	<i>Post</i>	<i>Benevnelse</i>	<i>Beløp</i>
1400	01.1	Klima- og miljødepartementet	7 795
1411	01.1	Artsdatabanken	1 196
1420	01.1	Miljødirektoratet	22 765
1423	01.1	Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	789
1424	01.1	Senter mot marin forsøpling	524
1429	01.1	Riksantikvaren	4 149
1471	01.1	Norsk Polarinstitut	4 255
1474	01.1	Fram - Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	9
1482	01.1	Klimakvoter	1 932
		<i>Sum</i>	<i>43 414</i>

Økningen under den enkelte post vil bli innarbeidet i kolonnen for bevilgning i det trykte statsregnskapet.

Med hilsen

Solveig M. Juvkam e.f.
fung. avdelingsdirektør

Siril Kvam
underdirektør

Kopi: Riksrevisjonen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
23/2734-

Dato
8. november 2023

Supplerende tildelingsbrev med belastningsfullmakt for 2023 - Oppdrag: Utredning av mulige virkemidler for industriell karbonfjerning

Vi viser til supplerende tildelingsbrev av. 13.oktober 2023 og til oppdrag om incentiver for industriell karbonfjerning. Under følger en nærmere beskrivelse av oppdraget, tidsramme for oppdraget samt en fullmakt til å belaste kap. 1400 post 21 med inntil kr 500 000.

Bakgrunn

Oppdraget skal svare ut følgende anmodningsvedtak: *Stortinget har bedt regjeringen gjennomføre en ekstern utredning av virkemidler for samfunnsøkonomisk riktig prising av negative utslipp, slik som negativ CO₂-avgift eller omvendte auksjoner, og vurdere muligheten for at støtte til CO₂-fjerning (negative utslipp) kan kombineres med salg av klimakreditter.*

Formålet med tildelingen

Målsetningen for dette oppdraget er å få en vurdering av om en omvendt avgift eller omvendte auksjoner er best egnet for å utløse industriell karbonfjerning i Norge, samt hvordan virkemidlene bør innrettes for å sikre kostnadseffektive utslippsreduksjoner for samfunnet.

Miljødirektoratet bes om å lage en oppdatert oversikt over den norske porteføljen av mulige prosjekter basert på tilgjengelig informasjon og dialog med relevante aktører, som relevante industriaktører, Miljødirektoratet, Gassnova og Enova. Viktige parametere som bør kartlegges er tonn (både karbonfjerning og reduksjoner av fossile utslipp), kostnader og andre barrierer samt prosjektstatus og mulige tidsløp.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltningsavdelingen

Saksbehandler
Christine Bergan
Yang
22 24 58 08

I tillegg skal Miljødirektoratet gjennom en analyse vurdere fordeler og ulemper med omvendt avgift eller omvendte auksjoner eller en kombinasjon av disse, inkludert samfunnsøkonomiske vurderinger.

Miljødirektoratet vil koordinere en referansegruppe med representanter fra Gassnova, Enova, Skatteetaten, Oljedirektoratet og Miljødirektoratet, samt ressurspersoner fra departementene.

Budsjettildeling for 2023

Klima- og miljødepartementet (KLD) gir med dette Miljødirektoratet fullmakt til å belaste kapittel 1400 post 21 spesielle driftsutgifter med inntil 500 000 kroner knyttet til gjennomføring av prosjekt "Utredning av mulige virkemidler for industriell karbonfjerning" i 2023 (prosjektnummer i KLD 53002103).

Rapportering

Et utkast til sluttrapport til kommentering skal leveres KLD senest en uke innen endelig frist. Endelig rapport avlegges innen utgangen av februar 2024.

Med hilsen

Lene Lyngby (e.f.)
ekspedisjonssjef

Christine Bergan Yang
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
23/2734-

Dato
21. desember 2023

Supplerende tildelingsbrev etter ny salderingen 2023

I [Prop. 21 S \(2023–2024\) \(regjeringen.no\)](#) *Endringer i statsbudsjettet 2023 under Klima- og miljødepartementet* foreslo regjeringen endringer i bevilgninger og bestillings-/tilsagnsfullmakter under Klima- og miljødepartementets områder i budsjettet for 2023.

Stortinget la fram sin innstilling i saken 14. desember 2023, jf. Innst. 157 S (2023-2024). Stortinget gjorde vedtak i samsvar med denne innstillingen 20. desember 2023.

Stortingets vedtak medfører endringer i miljøforvaltningens budsjettkapitler, som igjen fører til endrede tildelinger på poster administrert av Miljødirektoratet. I dette brevet omtaler vi disse endringene.

1. Endringer i tildeling etter nysalderingen (Prop. 21 S (2023-2024)) – omtale av saker

Alle budsjettendringer som omtales nedenfor tildeles i sin helhet Miljødirektoratet.

Kap. 1400 Klima- og miljødepartementet

Post 76 Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres

Bevilgningen til opprydding på Bugøynes er redusert med 10 mill. kroner, da midlene ikke forventes brukt i 2023 (iht. realistisk budsjettering). Midlene ble gitt som belastningsfullmakt til Miljødirektoratet i supplerende tildelingsbrev av 13.10.2023. Reduksjonen omtales derfor i dette supplerende tildelingsbrev.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltningsavdelingen

Saksbehandler
Christine Bergan
Yang
22 24 58 08

Kap. 1420 Miljødirektoratet

Post 23 Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, kan overføres

Bevilgningen er økt med 25,1 mill. kroner. Endringen skyldes merinntekter knyttet til Miljødirektoratets arbeid innenfor forurensingsområdet og merinntekter knyttet til statsforvalterembetenes arbeid med konsesjonsbehandling og tilsyn, jf. omtale under kap. 4420, postene 04 og 06.

Post 32 Statlige tileininger, vern av naturområde, kan overføres

Bevilgningen er økt med 200 mill. kroner til skogvern.

Post 61 Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning, kan overføres

Flere av utbetalingene til kommunene for tilskuddsordningen Klimasats er forskjøvet til senere år. På grunn av lavere utbetaling i år enn forutsatt er bevilgningen redusert med 253,7 mill. kroner med en tilsvarende økning i tilsagnsfullmakten.

Post 62 Tilskudd til grønn skipsfart, kan overføres

I saldert budsjett for 2023 ble det vedtatt en tilsagnsfullmakt på 156,2 mill. kroner, som i utgangspunktet var for lav. Fullmaktsbehovet for 2023 er 207,8 mill. kroner. Tilsagnsfullmakten på posten er økt med 51,6 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak II.

Post 69 Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79

Samlet er bevilgningen på posten redusert med 59,2 mill. kroner, med en tilsvarende økning i fullmakten. Samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar skal ikke overstige 106,1 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak III.

Post 74 CO₂-kompensasjonsordningen for industrien

Målet med denne ordningen er å kompensere norsk industri for økte kraftpriser som følge av EUs klimavotesystem. Bevilgningen for 2023 gjelder utbetalinger av CO₂-kompensasjon for støtteåret 2022 som er ferdigstilt. Bevilgningen på posten er som følge av dette redusert med 152,2 mill. kroner.

Post 75 Utbetaling for vrakpant og tilskudd til kjøretøy og fritidsbåter, overslagsbevilgning

Basert på utbetalingsprognosen for 2023, er bevilgningen redusert med 76 mill. kroner. Endringen skyldes at det er færre antall kjøretøy som kasseres enn det som var lagt til grunn i opprinnelig anslag for 2023.

Post 76 Refusjonsordninger, overslagsbevilgning

Bevilgningen er redusert med 20 mill. kroner som følge av lavere refusjon av avgift på klimagassene hydrofluorkarbon (HFK) og perfluorkarbon (PFK). Dette fordi det vil bli samlet inn og destruert en tank mindre med HFK/PFK-gasser enn antatt.

Kap. 4420 Miljødirektoratet

Post 04 Gebyrer, forurensningsområdet

Bevilgningen er økt med 12,6 mill. kroner. Økt gebyrsats for deklarasjon av farlig avfall, jf. forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 12-2 (sist endret 28. oktober 2022), forklarer 8,2 mill. kroner av økningen. Øvrige endringer skyldes mindre endringer innenfor de øvrige gebyrordningene innenfor posten. Det bevilges en tilsvarende økning av tilhørende utgifter, jf. kap. 1420 post 23.

Post 06 Gebyrer, statsforvalterembetenes miljøvernavdelinger

Bevilgningen er økt med 12,5 mill. kroner som følge av statsforvalterembetenes merinntekter knyttet til arbeid med konsesjonsbehandling og tilsyn. Det bevilges en tilsvarende økning av tilhørende utgifter, jf. kap. 1420 post 23

2. Oppsummering av vedtatte endringer i bevilgninger under punkt 1

Utgifter:

Kapittel	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	23	Oppdrag- og gebyrrelatert virksomhet, <i>kan overføres, økes med</i>	25 120 000
		fra kr 153 465 000 til kr 178 585 000	
	32	Statlige tileininger, vern av naturområde, kan overføres, økes med	200 000 000
		Fra kr 554 420 000 til kr 754 420 000	
	61	Tilskudd til klimatiltak, og klimatilpasning, <i>kan overføres, reduseres med</i>	253 745 000
		fra kr 403 451 000 til kr 149 706 000	
	69	Oppryddingstiltak, kan overføres, <i>kan nyttes under postane 39 og 79, reduseres med</i>	59 249 000
		fra kr 179 202 000 til kr 119 953 000	
	74	CO2-kompensasjonsordning for industrien, reduseres med	152 200 000
		fra kr 4 710 000 000 til kr 4 557 800 000	
	75	Utbetaling for vrakpant og tilskudd til kjøretøy og fritidsbåter, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i>	76 000 000
		fra kr 465 000 000 til kr 389 000 000	
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i>	20 000 000
		fra kr 274 300 000 til kr 254 300 000	

Inntekter:

Kapittel	Post	Formål	Kroner
4420	04	Gebyrer, forurensningsområdet, økes med	12 620 000
		fra kr 56 895 000 til kr 69 515 000	
	06	Gebyrer, statsforvalterembetenes miljøvernavdelinger, økes med	12 500 000
		fra kr 37 595 000 til kr 50 095 000	

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kapittel	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning	573,4 mill. kroner
	62	Tilskudd til grønn skipsfart	207,8 mill. kroner

III

Fullmakt til å inngå forpliktelser

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2023 kan pådra forpliktelser for fremtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger under kap. 1420 Miljødirektoratet, postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 106,1 mill. kroner.

Med hilsen

Lene Lyngby (e.f.)
ekspedisjonssjef

Christine Bergan Yang
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref

Dato

22/921-3

30. januar 2023

Statsbudsjettet 2023 - Tildelingsbrev til Miljødirektoratet (høstbare viltressurser)

Landbruks- og matdepartementet (LMD) viser til Prop. 1 S (2022–2023) for LMD og Innst. 8 S (2022–2023) som ble behandlet av Stortinget 19. desember 2022. I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og LMDs styringssignaler til Miljødirektoratet for 2023. Vi ber om at eventuelle uklarheter tas opp så snart som mulig. Eventuelle endringer, inkludert bevilgningsendringer, for 2023 formidles gjennom supplerende tildelingsbrev.

Tildelingsbrevet for 2023 består av følgende deler:

1	Innledning	2
2	Mål og hovedprioriteringer	2
3	Budsjettvedtak	3
4	Nærmere om tildeling og fondsramme for 2023	4
5	Fullmakter for budsjettåret 2023	5
6	Faglige prioriteringer i 2023	6
7	Rapportering	7
8	Budsjettforslag	8
9	Oppsummering - Oppdrag i 2023 og styringskalender	8

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Avdeling for skog- og
ressurspolitikk

Saksbehandler
Nils Steinar Bø
22 24 93 33

1 Innledning

Klima- og miljødepartementet (KLD) har det overordnede administrative og budsjettmessige ansvaret for Miljødirektoratet, jf. instruks og tildelingsbrev fra KLD.

Dette tildelingsbrevet gjelder området høstbare viltressurser for budsjettåret 2023 (utgiftskapitlene 1140, 1141 og inntektskapitlene 4141 og 5576).

2 Mål og hovedprioriteringer

Målene for landbruks- og matsektoren og regjeringens hovedprioriteringer for 2023 fremkommer av Prop. 1 S (2022–2023). Hovedmålene er *Matsikkerhet og beredskap, Landbruk over hele landet, Økt verdiskaping og Bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser*. Miljødirektoratet skal støtte opp under relevante mål og bidra til god måloppnåelse.

Miljødirektoratet skal bidra til bærekraftig forvaltning av de høstbare viltressursene, herunder arbeide for en helhetlig og effektiv forvaltning av juridiske og økonomiske virkemidler på området.

Under dette skal Miljødirektoratet legge vekt på at:

- relevant regelverk for høstbare viltressurser og utøvelse av jakt og fangst er oppdatert
- tilskuddsforvaltningen er i overensstemmelse med økonomiregelverket i staten og eventuelle retningslinjer gitt av LMD
- fondsforvaltningen er i overensstemmelse med økonomiregelverket i staten og instruks fra LMD

Sentrale oppgaver på området er å:

- utøve og iverksette myndighet, som er tillagt eller delegert til direktoratet etter viltloven med forskrifter
- bidra til enhetlig og effektiv oppgavegjennomføring innenfor området høstbare viltressurser, gjennom å veilede kommuner, fylkeskommuner og andre regionale myndigheter i bruk av lovverk, forskrifter og andre virkemidler
- sørge for nødvendig overvåking av viltbestandene og kontinuerlig vurdere behovet for ny kunnskap innenfor fagområdet
- følge opp Jegerregisteret, og drifte og videreutvikle jegerprøveutdanningen
- arbeide for rekruttering til jakt og fangst
- bidra til å opprettholde høy tillit til og aksept for jakt og fangst som en del av en bærekraftig viltforvaltning
- støtte opp under næringsutvikling basert på høstbare viltressurser

Miljødirektoratet skal, med grunnlag i de virkemidler og oppgaver som går fram av dette brevet, bidra til utvikling på de områdene som er nevnt ovenfor.

3 Budsjettvedtak

3.1 Utgifter

Følgende beløp stilles til disposisjon for Miljødirektoratet i 2023:

Kapittel	Post	Formål	Kroner
1140		Haustbare viltressursar – forvaltning og tilskott til viltformål (Viltfondet) m.m.	
	01	Driftsutgifter	11 159 650
	21	Spesielle driftsutgifter	27 780 550
	71	Tilskott til viltformål (<i>kan overførast</i>)	31 261 300
1141		Haustbare viltressursar – jegerprøve, tilskott til organisasjonar m.m.	
	23	Jegerprøve m.m. (<i>kan overførast</i>)	4 071 000
	75	Organisasjonar – haustbare viltressursar	2 015 000

Departementet ber om at Miljødirektoratet oversender en tabelloppstilling av den nærmere budsjetteringen av midlene til høstbare viltressurser på kapittel 1140, post 01, 21 og 71 innen 31. mars 2023.

Midler til forvaltning av ikke-høstbare viltarter fra kapittel 1140 post 01, 21 og 71, tildeles fra KLD. I tråd med de forutsetninger som ble lagt til grunn for overføring av ansvar og budsjettmidler fra KLD til LMD, er det også for 2023 lagt opp til at bevilgningen på kapittel 1140 fordeles med 85 pst. til høstbare viltarter og 15 pst. til ikke-høstbare arter. Dersom det gjennom tilskuddsforvaltningen knyttet til kapittel 1140, post 71, viser seg nødvendig å vurdere justering av denne fordelingen i løpet av året, kan dette tas opp med LMD.

Miljødirektoratet tildeles også for 2023 midler fra kap. 1150, post 50 Landbrukets utviklingsfond (LUF), for oppfølging av Handlingsplan mot villsvin, jf. tabell under. Se også pkt. 4 for nærmere omtale.

Kapittel	Post	Formål	Kroner
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	50	Tilskott til Landbrukets utviklingsfond (LUF) (Utbetales på bakgrunn av skriftlig anmodning til LMD)	3 000 000

Det tas forbehold om endringer i tildelingene som følge av eventuelle endringer i statsbudsjettet for 2023.

3.2 Inntekter

Det er for 2023 budsjettert med følgende inntekter knyttet til jegerprøve og høstbare viltressurser på kapittel 4141 og 5576, jf. Prop. 1 S (2022-2023) fra LMD:

Kapittel	Post	Formål	Kroner
4141		Hautbare viltressursar	
	01	Jegerprøve, gebyr m.m.	4 071 000
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet	
	72	Jeger- og fellingsavgifter	93 000 000

4 Nærmere om tildeling og fondsramme for 2023

4.1 Budsjettposter

Kapittel 1140, post 01 skal benyttes til lønn og godtgjørelser til de statlige villreinnemndene og andre driftsutgifter knyttet til viltforvaltningen. Posten finansierer også drift av Jegerregisteret, som Brønnøysundregistrene drifter. Midler til nasjonal jaktstatistikk er fra 2023 tatt ut fra kap. 1140, post 01, og lagt inn i Finansdepartementets oppdrag til SSB. LMD legger til grunn at direktoratet ivaretar den faglige dialogen med SSB om bruken av midlene.

Kapittel 1140, post 21 omfatter spesielle driftsutgifter. Midlene er rettet mot større nasjonale tiltak, blant annet kjøp av tjenester og utgifter til faglige prosjekter og oppdrag.

Kapittel 1140, post 71 omfatter tilskudd til viltformål, jf. forskrift 19. desember 2018 nr. 2172.

Kapittel 1141, post 23 omfatter midler til ordningen med jegerprøve. Bevilgningen motsvares av inntektene fra gebyr på jegerprøven på kapittel 4141, post 01, og det er knyttet en merinntektsfullmakt til inntektsposten, jf. pkt.5.

Kapittel 1141, post 75 skal benyttes til tilskudd for å stimulere barn og unge til forståelse og bruk av utmarksressursene, jf. forskrift 4. juli 2019 nr. 983.

Kapittel 1150, post 50 er midler over Landbrukets utviklingsfond, avsatt til tiltak mot villsvin, herunder oppfølging av Handlingsplan mot villsvin 2020-2024. Midlene skal benyttes til økt innsats i regi av Villsvinprosjektet og til andre tiltak for mer effektiv jakt på villsvin. Midlene utbetales på bakgrunn av skriftlig anmodning fra direktoratet til LMD, der det må framgå hvilken konto midlene skal utbetales til. Rapporteringen på bruken av midlene tas inn i den årlige rapporteringen til LMD, jf. pkt. 7.

Inntektene fra jeger- og fellingsavgifter som innbetales til Viltfondet og overføres statsregnskapet, er budsjettert på kapittel 5576, post 72. Departementet viser til Prop. 1 S (2022-2023) for en oversikt over disponeringen av de samlede inntektene fra Viltfondet.

4.2 Forvaltning av tilskuddsordninger

Miljødirektoratet skal til enhver tid ha oversikt over hvor stor del av bevilgningene som er kommet til utbetaling, og hvor stor del som er bundet opp i tilsagn som ikke er kommet til utbetaling. Miljødirektoratet må påse at samlet utbetaling og tilsagn ikke overskrider beløpene som er stilt til disposisjon for hver enkelt ordning, med tillegg av eventuelt overført beløp fra forrige budsjettår. I den grad ubrukte midler fra 2022 kommer i tillegg, vil dette bli meddelt i eget brev på et senere tidspunkt.

Tilskuddsordningene må forvaltes i samsvar med generelle bestemmelser i økonomiregelverket for staten og bestemmelser for økonomistyring i staten kapittel 6. Direktoratet må ha etablert internkontroll gjeldende tilskuddsforvaltning i henhold til bestemmelsenes pkt. 6.3.8.1. Miljødirektoratet skal kontrollere den informasjon tilskuddsmottaker sender inn som har betydning for direktoratets beregning av tilskuddsbeløp og tildeling. Direktoratet skal også kontrollere rapporter som tilskuddsmottaker sender inn om måloppnåelse, jf. bestemmelsene pkt. 6.3.6 og 6.3.8.2.

Miljødirektoratet kan fastsette nærmere regler mv., som er nødvendig for forvaltningen av ordningene, innenfor det regelverket departementet har fastsatt og det som framgår av dette tildelingsbrevet.

4.3 Fond

Miljødirektoratet har forvaltningsansvaret, herunder regnskapsføreransvaret, for Viltfondet, jf. brev fra LMD datert 19. november 2018 og Instruks for viltfondet, fastsatt 21. juni 2019 med endringer sist av 19. november 2019.

Det framgår av DFØs Veiledningsnotat om statlige fond, at Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 1.6.1, tredje avsnitt, og pkt. 2.3.3 om utarbeidelse av årsrapport, også gjelder for fond. Miljødirektoratet skal derfor avgi årsrapport, inkludert årsregnskap, for Viltfondet.

Årsrapport og årsregnskap for Viltfondet for 2023 skal foreligge innen 15. mars 2024.

5 Fullmakter for budsjettåret 2023

Ved behandlingen av Prop. 1 S (2022-2023) har Stortinget vedtatt følgende budsjettfullmakt som angår Miljødirektoratet og forvaltningsområdet høstbare viltressurser:

Merinntektsfullmakter

Overskride bevilgningen under	Mot tilsvarende merinntekter under
Kap. 1141 post 23	Kap. 4141 post 01

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og får derfor også virkning for kapittel 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift. Merinntekter og eventuelle mindreinntekter blir tatt med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

6 Faglige prioriteringer i 2023

Ut over den ordinære faglige virksomheten, herunder tilskudds- og regelverksforvaltning, skal direktoratet bidra til utviklingstiltak innenfor området høstbare viltresser.

Regelverk

Departementet viser til det pågående arbeidet med revisjon av viltloven. Eventuelle nye oppdrag til direktoratet i 2023 vil framkomme i egne, supplerende tildelingsbrev.

Vilthelse - Skrantesjuka

Departementet ber Miljødirektoratet om å videreføre samarbeidet med Mattilsynet og Veterinærinstituttet om vilthelse. Departementet ser det som viktig at direktoratet understøtter bekjempelse av klassisk skrantesjuka, og følger opp den videre forvaltningen av villrein på Hardangervidda og arbeidet med reetablering av villrein i Nordfjella.

Handlingsplan mot villsvin – oppfølging av evaluering

Departementet viser til oversendt midtveiseevaluering av Handlingsplan mot villsvin 2020-2024. Departementet ber direktoratet følge opp tiltak i evalueringen, med særlig vekt på bestandsovervåking og andre tiltak som kan bidra til økt måloppnåelse som angitt i handlingsplanen. Departementet viser til tildelte LUF-midler, jf. pkt. 4.1, og ber direktoratet følge opp Villsvinprosjektet og tiltak for mer effektiv jakt på villsvin.

Forvaltning av hjort

Departementet viser til oversendt rapport av 22. desember 2022 med anbefalte tiltak og virkemidler for at utfordringene med tette hjortebestander kan håndteres bedre enn i dag. Miljødirektoratet anbefaler å vurdere nærmere noen mindre justeringer i blant annet hjorteviltforskriften §§ 7 og 18 og i viltforskriften § 3-5, samt enkelte andre tiltak som kan bidra til økt uttak. Departementet støtter at Miljødirektoratet hører på de foreslåtte forskriftsendringer og eventuelt fastsetter nye regler med virkning for jaktseasonen i 2023. Miljødirektoratet bes utarbeide et notat om hvordan hensynene til næringsdrivende i landbruket med stort skadeomfang kan ivaretas bedre i hjorteviltforvaltningen.

Strategi for forvaltning av hjortevilt

Departementet ber Miljødirektoratet om å gjennomføre arbeid med ny strategi for forvaltning av hjortevilt, i samsvar med plan for arbeidet av 13. september 2022.

Forvaltning av småvilt

Departementet viser til drøfting i styringsmøtet våren 2022, og ber direktoratet om en vurdering av kunnskapsgrunnlaget for forvaltning og høsting av småvilt, herunder behovet for bedre/nye forvaltningsverktøy framover.

Viltpåkjørsler

Departementet ber Miljødirektoratet om å ta en aktiv rolle i tverretattlig samarbeid for å forebygge viltpåkjørsler. Som del av dette, bes direktoratet om å planlegge og gjennomføre et fagseminar om temaet, i samråd med departementet.

7 Rapportering

7.1 Ordinær årsrapportering og faglig rapportering

KLD har det overordnede ansvaret for Miljødirektoratet. Kravene til årsrapporten og frister for årsrapporteringen framkommer av KLDs virksomhetsinstruks til direktoratet og tildelingsbrev fra KLD.

LMD har etatsstyringsansvaret for direktoratet på området høstbare viltressurser, og årsrapporten fra Miljødirektoratet skal også sendes til LMD (postmottak@lmd.dep.no). Årsrapporten skal, med henvisning til tildelingsbrev fra LMD, omfatte overordnet rapportering knyttet til forvaltningen av høstbare viltressurser.

Ut over det som tas inn i årsrapporten, skal Miljødirektoratet med utgangspunkt i mål og hovedprioriteringene i dette tildelingsbrevet gi en faglig rapportering på forvaltningsområdet høstbare viltressurser direkte til LMD. Den faglige rapporteringen for 2023 skal svare på LMDs krav og forventninger på området, og gi departementet grunnlag for å vurdere virksomhetens måloppnåelse, resultater og ressursbruk på området. Den faglige rapporteringen skal også inneholde annen relevant informasjon av betydning for departementets styring og oppfølging på området høstbare viltressurser.

7.2 Regnskapsrapportering

Delårsrapportering

Miljødirektoratet skal rapportere regnskapstall per andre tertial 2023 innen 20. september 2023. Regnskapsrapporteringen skal fordeles på kapittel- og postnivå. Det skal rapporteres både på utgifts- og inntektskapitler. Vesentlige avvik i forhold til budsjetttrammer og forutsetninger skal forklares. Innen samme dato skal det også rapporteres på behov for budsjettmessige endringer til nysalderingen. En kortfattet faglig rapportering kan innarbeides i delårsrapporten.

8 Budsjettforslag

8.1 Revidert nasjonalbudsjett 2023

Miljødirektoratet skal innen 1. mars 2023 presentere eventuelle forslag til større endringer på inntekts- eller utgiftssiden i 2023 som direktoratet ikke kan håndtere ved bruk av egne fullmakter. I forslagene skal det redegjøres for behov for endringer i forhold til bevilgning og hva som eventuelt er gjort for å begrense utgiftene. Departementet skal varsles hvis direktoratet på et senere tidspunkt blir kjent med større endringer i prognosene. Det skal også ved behov fremmes endringer for å sikre mest mulig realistisk budsjettering.

8.2 Budsjettforslag 2024

Miljødirektoratet skal innen 15. mai 2023 oversende budsjettforslag for 2024 for høstbare viltressurser, herunder tekstinnspill til Prop. 1 S (2022-2023).

Direktoratet skal samtidig utarbeide prognose for samlet avgiftsinnbetaling i 2024 til Viltfondet.

8.3 Nysaldering av statsbudsjettet 2023

Dersom budsjetteringen tilsier vesentlige avvik fra budsjettforutsetningene, skal foreløpige anslag for nysalderingen sendes departementet innen 25. juni 2023.

Miljødirektoratet skal innen 20. september 2023 presentere endelige forslag til større endringer på inntekts- eller utgiftssiden i 2023 som direktoratet ikke kan håndtere ved bruk av egne fullmakter. I forslagene skal det redegjøres for behov for endringer i forhold til bevilgning, og hva som eventuelt er gjort for å begrense utgiftene. Innspillet til nysalderingen skal også inneholde en oppdatert prognose for avgiftsinnbetaling til Viltfondet, for å sikre mest mulig realistisk budsjettering. Departementet skal varsles hvis direktoratet på et senere tidspunkt blir kjent med større endringer i prognosene.

9 Oppsummering - Oppdrag i 2023 og styringskalender

9.1 Oppsummering

Nye oppdrag i 2023:

	Oppdrag	Frist
2023-1	Forvaltning av hjort – oppfølging av anbefalinger i samsvar med plan av 22. desember 2022	1. november
2023-2	Gjennomføre arbeid med ny strategi for forvaltning av hjortevilt i samsvar med plan av 13. september 2022.	31. mars 2024
2023-3	Vurdere kunnskapsgrunnlaget for forvaltning og høsting av småvilt, herunder behovet for bedre/nye forvaltningsverktøy framover	1. november

2023-4	Videreføre innsatsen for å forebygge, håndtere og klargjøre ansvar, herunder planlegge og gjennomføre et seminar om viltpåkjørslar	31. desember
--------	--	--------------

Ikke avsluttede oppdrag fra tidligere år:

	Oppdrag	Ny frist
2022	Videreføre samarbeidet med Mattilsynet og Veterinærinstituttet om vilthelse, med vekt på å understøtte bekjempelse av klassisk skrantesjuka	Løpende i 2023
2021	Bidra til departementenes arbeid med en gjennomgang og modernisering av viltloven	Løpende i 2023
2020	Bistå Mattilsynet i arbeidet med å gjennomgå kunnskapsgrunnlaget knyttet til moderne bruk av pil og bue som jaktvåpen	Framdriftsansvar Mattilsynet
2019	Handlingsplan mot villsvin 2020-2024 – oppfølging av midtveisevaluering	Løpende i 2023

9.2 Styringskalender

Oversikten under viser tentative datoer for etatsstyringsmøter samt frister for rapportering i 2023.

Måned	Aktivitet	Dato
Januar-februar	Avslutning statsregnskap 2022	Frist kommer i eget brev
Mars	Endringsbehov revidert budsjett (RNB) Årsrapport 2022	1. mars 15. mars
April	Etatstyringsmøte (Oslo eller videomøte)	19. april
Mai	Innspill til Prop. 1 S for 2024	15. mai
September	Delårsrapportering regnskap Endringsbehov budsjett 2023 (ny-saldering)	20. september 20. september
November	Satsingsforslag år 2025 Kontaktmøte (Trondheim eller videomøte)	1. november 1. november

Med hilsen

Pål Vidar Sollie (e.f.)
ekspedisjonssjef

Nils Steinar Bø
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Klima- og miljødepartementet
Riksrevisjonen

Det kongelige landbruks- og matdepartement
Det kongelige klima- og miljødepartement

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref

Dato

21/722

28. februar 2023

Statsbudsjettet 2023 - supplerende tildelingsbrev til Miljødirektoratet (gjennomgang og modernisering av viltloven)

Vi viser til Landbruks- og matdepartementets tildelingsbrev for området høstbare viltressurser til Miljødirektoratet, datert 30. januar 2023. Det framgår av tildelingsbrevet at Miljødirektoratet skal bidra til arbeidet med en gjennomgang, systematisering og modernisering av viltloven. Dette brevet utdyper denne oppgaven.

Regler for bruk av hund ved jakt, felling og offentlig ettersøk

Viltloven § 23 inneholder regler om bruk av hund under jakt. Bestemmelsen er nærmere regulert gjennom utøvelsesforskriften kapittel 7, §§ 22-25. Forskriften inneholder regler om bruk av løs, på drevet halsende hund under jakt på enkelte viltarter og ved felling av gaupe, samt krav om godkjent ettersøkshund, godkjenning for ettersøksekvipasjer og registreringskrav til ettersøkshund.

Bruk av hund i jaktøyemed må ses i lys av aktsomhetsnormen som følger av viltloven § 19 og naturmangfoldloven § 15 første ledd tredje punktum om at unødig jaging av viltlevende dyr skal unngås. I tillegg stiller dyrevelferdsloven § 3 generelle krav til behandling av dyr som gjelder både for viltet og for jakthunder.

I supplerende tildelingsbrev for 2021, oppdrag 8, ble Miljødirektoratet bedt om å utrede reglene for bruk av hund ved jakt på høstbare viltarter mv. Utredningen ble oversendt departementene 1. februar 2022.

Departementene ber Miljødirektoratet konkretisere anbefalingene fra utredningen av 1. februar 2022 og utforme et forslag til en lovbestemmelse om bruk av hund i jaktøyemed.

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 874

Avdeling
Avdeling for skog- og
ressurspolitikk

Saksbehandler
Kristian Buan
22 24 91 58

Lovbestemmelsen bør blant annet inneholde overordnede rammer for bruk av hund, en henvisning og avgrensning til hundelovens regler, samt en forskriftshjemmel.

Direktoratet bes også å vurdere og foreslå hvordan en ny lovbestemmelse - om bruk av hund i jaktøyemed - skal ses i sammenheng med bruk av hund til lisens- og skadefelling og til offentlig ettersøk.

I tillegg bes direktoratet å utforme forslag til forskriftsbestemmelser som utfyller de rammene som følger av forslaget til ny lovbestemmelse, og som kan sendes på høring sammen med lovforslaget. Direktoratet bes samtidig vurdere om det er behov for å innføre særskilte regler i forskrift om bruk av hund til a) lisens- og skadefelling og til b) jaktlig og/eller offentlig ettersøk, og eventuelt utforme forslag til forskriftsbestemmelser.

Avslutningsvis bes direktoratet å vurdere om det er behov for en nærmere regulering i forskrift av reglene for trening av hund til jaktformål, jf. hundeloven kapittel II.

Frist for oversendelse til departementene settes til **torsdag 1, juni 2023**.

Med hilsen

Hanne Klægstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer